

РОЂЕНДАНСКИ ДАРОВИ

● Дан Републике обиљежен је свечано међу радним људима и грађанима, као и међу нашим радницима на привременом раду у иностранству ● Радници који су празновали на радним мјестима остварили вриједне резултате

Пригодним манифестацијама, отварањем нових објеката и редовном производњом у многим колективима обиљежен је 29. новембар, Дан Републике.

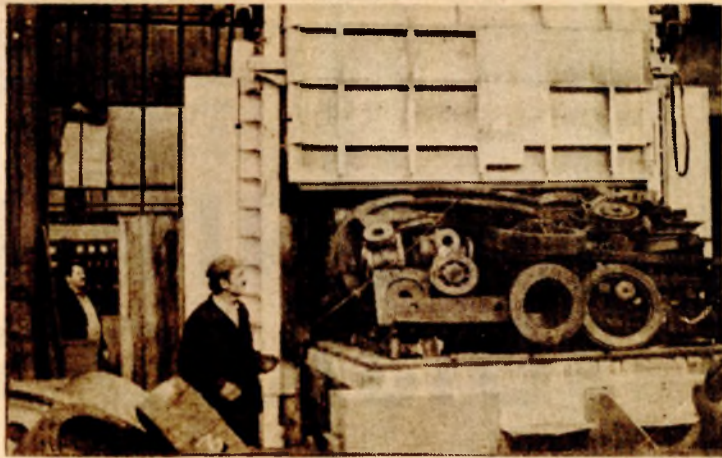
Тако је почела изградња друге фазе рудника и термоелектране „Угљевик“, који се подижу заједничким средствима Босне и Хер-

цеговине и Словеније. Нови производни погони пуштени су у рад широм земље. Издваја се и вијест да су рудари „Мрамора“, који послује у саставу СОУР-а „Титови рудници“, уочи празника испунили годишњи план производње. И „Јелшинградови“ металци су празновали на радном мјесту. Лијепо празнично вријеме

искористили су и радници бањалучког „Цвјећара“ да заврше што више посла.

Око десет хиљада радника „Заставине“ фабрике возила је за два празнична дана произвело 650 аутомобила, а доста их је комплетирано. По 250 аутомобила припремљено је за испоруку у Енглеску и САД, 50 за Мађарску и око 600 за домаће тржиште. Рад за празнике помогао је да се у новембру произведе 12.059 аутомобила.

Празник Републике су 552 породице у Приштини дочекале у новим становама, а у Пољопривредно-индустријском комбинату у Косову Пољу у пуштена је у погон савремена мљекара капацита-

Никола Бабић, пивац у „Јелшинграду“ радом за празнике доприносићемо извршавању планова производње

тет 100 хиљада литара млијека дневно.

Дан Републике је свечано прославлен и међу нашим људима у иностранству. Тако је на

„Југословенској вечери поводом Дана Републике“ у Лондону учествовало више од 600 Југословена.

Страна 3.

БАЊАЛУКА, понедјељак, 2. децембра 1985.
Број 4572, Година XLII Цијена 30 динара

ГЛАС

ЛИСТ СОЦИЈАЛИСТИЧКОГ САВЕЗА РАДНОГ НАРОДА

ИЗЛАЗИ СВАКОГ ДАНА ОСИМ НЕДЈЕЉЕ

НА ОКРУГЛОМ СТОЛУ О ТЕМИ 12. ЈЕСЕЊЕГ САЛОНА У БАЊАЛУЦИ

У лавиринту савременог

● По свему судећи расправа о теми - „Материјал као (ликвни) изазов“ не може се исцрпити само једним разговором за округлим столом. Показала је то и расправа у бањалучком Дому културе, сутрадан по отварању 12. јесењег салона, у којој су учествовали умјетници и критичари из цијеле земље

Страна 6.

У ОКРУЖНОМ СУДУ У БАЊАЛУЦИ НАСТАВЉЕНО СУЂЕЊЕ РАДНИЦИМА ООУР-а „ЦРНО—БИЈЕЛА ТЕЛЕВИЗИЈА И АКУСТИКА“

Измијењена оптужница

● Замјеник окружног јавног тужиоца одустао од оптужбе против возача Мирка Миљевића и Добривоја Рађеновића

● Према измијењеној оптужници за пљачку ће одговорати Лука Пепић, а остали за тешке крађе, крађе и прикривања

Страна 5.

ПОЧЕО УПИС НАРОДНОГ ЗАЈМА ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ У СР БиХ

Олакшати бреме незапослености

Након вишемјесечних припрема јуче је и званично у Босни и Херцеговини почео упис народног зајма за запошљавање.

Као што је познато, многи нису чекали овај званични почетак већ су још у новембру самоиницијативно сазивали зборове радника и доносили одлуке о упису. Углавном се уписује по један мјесечни лични доходак има и оних који су уписали више, као и оних који су дали и бесповратна средства.

Познато је да су људи још прије неколико година у подружницама ССРН и зборовима радника у радним колективима предлагали народни зајам као могућност убрзавања запошљавања. Уз ово, незапосленост као претешко бреме осјећамо сви, и на крају, одавно на овим нашим просторима није било конкретније акције у којој заједнички учествују и стари, и млади, рудари љекари, радници, сељаци...

Дакле, народ замислио, народ и спроводи.

Као што је познато, уз народни зајам заводе се нови или преумјеравају постојећи општински самодоприноси и повећава стопа издвајања за запошљавање из дохотка организација удруженог рада. Све заједно би требало да у наредних пет година донесе 166 милијарди динара. Ове паре уз акумулацију удруженог рада и банкарска средства требало би да омогуће отварање сто хиљада нових рад-

них мјеста. Поред овог, редовним запошљавањем, посао би требало да добије још 277 хиљада углавном младих, школованих људи. Све ово гарантује дана крају ове деценије незапосленост не би смјела бити озбиљан проблем.

Народ замислио, народ и спроводи: са уписног мјеста у Мишин хану

И у свих девет комуна бањалучког међуопштинског подручја упис народног зајма почео је прије званичног рока. На посљедњој сједници МОК ССРН је оцијењено да ће овај посао бити окончан много прије предвиђеног рока, а да је су-

ма од четири милијарде динара само од народног зајма на овом подручју сасвим реална.

Све у свему, остаје само да се темељито још једном „претресу“ програми у које је предвиђено улагање ових додатних средстава за запошљавање, јер ће их првенствено моћи користити они који нуде најјефтинија радна мјеста, под условом да су ти капацитети нашли мјесто у средњорочним развојним плановима.

Б. Б.

СА СВИХ СТРАНА

Радник Сабит Сивић из Босанске Крупе, тренутно на привременом раду у СР Њемачкој, уписао је 2.000 западноњемачких марака као свој прилог зајму за запошљавање. Рачуна се да ће и многи други међу 120 хиљада радника из Босне и Херцеговине на привременом раду у иностранству уписати зајам.

Сви радници Републичког секретаријата за унутрашње послове БиХ, укључујући и раднике центара државне безбједности донијели су једногласну одлуку да учест јубилеја Републике упишу зајам. Многи су уписали више од једномјесечне зараде, па је сума достигла готово 67 милиона динара.

СПОРТСКИ ПРИЛОГ

Побједа Борца - Јуче на Градском стадиону фудбалери Борца савладали Гошк-Југ са 1:0.

Омарској јесен - фудбалери Омарске најуспјешнији у првој етапи Међуопштинске фудбалске лиге Бањалучка

Тријумф Пузовића - Наш боксерски репрезентативац по четврти пут освојио „Златну рукавицу“

Детаљ са јучерашње утакмице на Градском стадиону

БАЊАЛУКА

Првог дана - берићетно

БАЊАЛУКА, 1. децембра - Данас је у бањалучким мјесним заједницама почео упис зајма за незапослене, а трајаће до 28. фебруара. До уписног мјеста у Мјесној заједници Центар 2. јутрос су први дошли Перо Тркуља, Босиљ Бањац, Злата Папак-Брковић, Бранка Вучек, Абдусалем Белагија... За само сат времена (од 9 до 10 сати) петнаестак грађана је уписао 520 хиљада динара зајма. Многи су уписивали износе веће од својих мјесечних примања. Боса Бањац, на примјер, 40 хиљада динара, њена пензија је 28 хиљада, а првоборац Милаш Кеџман, је уписао чак 120 хиљада динара. Грађани кажу да не жале ни труда ни новаца да се помогне младима, али да желе да средства и заврше тамо гдје су и намијењена.

У Мјесној заједници Мишин-хан, први су били пензионери Јосо Иловача, Стипо Ковачевић, Фрањо Валентић, Стипо Итапо, а први пољопривредник из овог краја који је уписао зајам је био Фрањо Кезић.

Све информације о формирању поткомисија за упис зајма и другим појединостима могу се добити у општинској Комисији за упис и наплату зајма или телефоном 35-051, радним даном до 17 сати.

Зајам су уписали и радни људи Студентског центра „Вељко Влаховић“, УНИЦЕП-ове РО „Експорт-импорт“, Радне заједнице СОУР-а „Крајишник“, а посао се приводи крају у Општинским органима управе и ПБС Основна банка Бањалучка. Све старјешине и грађанска лица у ЈНА у бањалучком Гарнизону ЈНА уписаће по један лични доходак, а такође и сви запослени у Ваздухопловном заводу „Космос“. Очекује се да се у Бањалучи од зајма сакупио око двије милијарде динара.

Д. Р.

ŽALBE I PREDSTAVKE NAJVIŠIM
PARTIJSKIM FORUMIMA

ANONIMNI DIJALOG

Savez komunista se davno opredijelio protiv anonimnog dijaloga u sopstvenim redovima, bez obzira sa kakvim će ožiljcima, u otvorenoj političkoj aktivnosti, izlaziti pojedinci, organizacije ili organi SK. Rješavanje nepotpisanih žalbi i predstavki značilo bi, pored ostalog, podsticaj i onima koji nastoje raspricati idejno-političko nejedinstvo u Savezu komunista i u društvu, tako što će ga iscrpljivati bavljenjem poluistinama, glasinama i optuživanjem, dokonih politikanata i kritizera.

Ovaj, slobodno „preveden“, stav Predsjedništva CK SKJ teško je osporiti. Ako član Partije nema povjerenja u organe vlastite organizacije kojima se obraća, zašto bi ti isti organi vjerovali njemu? U principu, to je tačno. Ali, šta učiniti u situaciji kada komunisti i drugi radni ljudi sve češće sa najvišim partijskim forumima komuniciraju anonimno? Teško bi bilo tvrditi da je to izraz nepovjerenja u „adresanta“, jer im se u tom slučaju ne bi ni obraćali. Prije bi se reklo da je to strah od svemoći moćnika u osnovnim organizacijama i u opštinama.

U prvih šest mjeseci u CK SKJ je stigla 341 nepotpisana predstava. Njihov broj se u posljednje vrijeme povećava.

Nije nikakva tajna da pojedinci koji otvoreno ukazuju na deformacije, zloupotrebe, pa i kriminal u sredinama u kojima žive i rade vrlo često ispaštaju na svojoj koži teške posljedice. Takvi se proganjaju, nerijetko ostanu bez radnog mjesta ili „crvene knjižice“, samo zato što su se usudili da se obrate višim organima, a nosioci svih tih pojava i dalje ostaju „čisti“. Šta onda preostaje čovjeku, bio on komunist ili ne, nego da ukaže na problem, a da

ostane nepoznat, pogotovo ako on lično nije pogoden.

Upravo zbog toga je Komisija CK SKJ za predstave, žalbe i molbe donekle ublažila stav Predsjedništva CK SKJ anonimne žalbe se ne rješavaju, ali se automatski ne bacaju u koš. Pomno se analiziraju navodi izrečeni u njima, kao jedan od indikatora stanja i raspoloženja u društvu i u Savezu komunista, odnosno određenoj sredini. Pogotovo zato što sadržaj tih žalbi i predstavki uglavnom nije „žal nad sopstvenom sudbinom“, nego najčešće ima širi društveni pogled. Naravno, ima i onih koji anonimnost koriste za klevete svega i svačega, ali o njima ne treba govoriti. Takvih ima i među onima koji potpisuju svoje predstave. To su, uglavnom, „profesionalni žalioći“ koji izgleda ništa drugo i ne rade.

Anonimno obraćanje partijskim rukovodstvima ne smije da dovede do podsticanja jednostranog dijaloga u Savezu komunista. To bi slabilo konstruktivnu kritiku, samokritiku i demokratsku u Savezu komunista. Ali, odnose u Partiji nije moguće mijenjati jednostavnim osudom onih koji nemaju hrabrosti da ono što misle kažu pod punim imenom i prezimenom, nego treba stvarati uslove u kojima pojedinac neće snositi posljedice samo zato što kritikuje. Uostalom, i Statut SKJ kaže da član SKJ ne može snositi posljedice za izrečene ocjene i kritike. A takvih primjera je bilo čak i u vrijeme opštepartijske rasprave povodom prijedloga kličuška 13. sjednice CK SKJ, koja je ocijenjena kao jedna od dosad najdemokratskijih akcija Saveza komunista.

Dragica MAJSTORVIĆ

ULAGANJA U RAZVOJ POLJOPRIVREDE

Male farme — velika prilika

Posljednjih godina na području Bosanske krajine izgrađen je, u okviru takozvanog Zelenog plana, zatim, sredstvima AIPK-a i Međunarodne banke veći broj farmi za proizvodnju mesa, mlijeka, jaja, voća i povrća, na parcelama individualnih poljoprivrednih proizvođača. Nema, u stvari, komune na čijem području do sada nije podignuto između trideset i stotinu ovakvih farmi, a negdje i više, pa je sasvim razumljivo što odgovarajući efekti nisu izostali. Danas tržište, sa ovakvih farmi, preko zemljoradničkih zadruga i kombinata dobiva na stotine tona mesa, voća i povrća. Naravno, bilo je i promašaja, ponegdje su farme likvidirane, ali su ostali njihovi dugovi i obaveze.

No, i pored mnogobrojnih teškoća, farme se grade i dalje, u njih se investiraju ogromna društvena sredstva. Ono što, pak, zabrinjava to je saznanje da se ne podižu uvijek u predviđenom roku, sa planiranim ulaganjima, da se sve češće evidentiraju prekoračenja u investiranju. Otud, valjda, u banke pristižu mnogobrojni zahtjevi za obezbjeđenje sredstava po prekoračenju, ide se na novo zaduživanje, a kredite treba vraćati.

Tako je svojevrmeno Zemljoradnička zadruga iz Srpa, odnosno Osnovna zadruga organizacija „Bosanski Kobaš“, sačinila program izgradnje 20 mini farmi za proizvodnju mesa na svom području, među kojima je 13 novih i 7 predviđenih za rekonstrukciju. Tada je za ove objekte trebalo osigurati 25,4 miliona dinara i ona su „namaknuta“ iz više izvora: učesća poljoprivrednika, vlasnika farmi, kredita Međunarodne banke, Zelenog plana i Osnovne banke Banjaluka. Ali, ta sredstva nisu bila dovoljna za sve ono što se planiralo - inaumilo - izgraditi. Do prekoračenja u investiranju došlo je, uglavnom, zbog nedostatka građevinskog

materijala, probijanja rokova građenja, eskalacije cijena usluga i visoke inflacije. U takvoj situaciji investitor je morao da uradi još jedan aneks programa, da ide na tražanje za sredstvima, kako bi se razlika od oko 8,5 miliona dinara na vrijeme obezbjeđila i tako izgradnja 20 farmi za tov svinja realizovala.

Kod svih poljoprivrednika, a ima ih dvadeset, grade se objekti tipskog karaktera, sa bokovima sa kosim uklještenjima za krmače i kavezima od pocincane žice za odgoj prasadi. Po ocjeni stručnjaka, koji su revidirani program usvojili, u svaku novu farmu će se investirati ukupno 1,8 a rekonstruisanu 1,5 miliona dinara. Njihovi vlasnici dobiće osnovna stada od 216 suprasnih nozimica i 20 nerastova, što predstavlja solidnu osnovu za kasniju proizvodnju.

Na ulaganja i izgradnju farmi za proizvodnju mesa odlučili su se poljoprivrednici Dušan Dragosavljević, Milanko Latincić, Savo Tegetlija, Vojko Babić, Slavko Rakić, Dujak Čivić, Bogdan Stanković, Janja Veselinović, Stevo Lepir, Milan Đurić, Božo Janković, Savo Lepir, Momir Marković, Dragoljub Ugren, Rido Martić, Drago Sančanin, Damjan Bogosavac, Ostoja Bajić, Žarko Ilibašić i Konstantin Malešević.

Najveća ulaganja, od oko 2,5 miliona dinara, angažovana su u izgradnji farmi kod Slavka Rakića, Save Lepira, Rido Martića, Damjana Bogosavca i Dujaka Čivića, koji smatraju da će organizovati proizvodnju na takim osnovama da ova obezbjeđuje, kroz kooperaciju, otplatu anuiteta i solidan standard. Hoće li tako i biti, ostaje da se vidi, a to znači da valja čekati godinu - dvije, dok sa ovih farmi tržište ne dobije više turnusa utovljenih svinja.

Duško MOMČILOVIĆ

PUTEVI IZLASKA IZ KRIZE

RAD POUZDAN PUTOKAZ

Dan Republike je, novine su zabilježile a radio i televizija objavili, svečano obilježen širom zemlje i među našim radnicima u inostranstvu. Zabilježene su i izjave, mišljenja, pretpostavke o tome kako dalje, šta činiti da se teško će prevaziđu, nevolje ublaže. Neke stvari se moraju mijenjati, jasno je.

Interesantna je priča Vojislava Živkovića, zaposlenog u „Crvenoj zastavi“ u Kragujevcu, dva puta najboljeg među kovačima u Jugoslaviji:

„Od sedamdeset treće živim u jednoj velikoj staroj sobi iznad kafane „Balkan“. Tu žena, ja i dijete, poslije sam dobio još jedno. Koristili smo javni nužnik „Balkana“, ženu i dijete moraš svaki put da pratiš. Dva puta sam lomio šaku boreći se sa pijanim gostima.“

Tako je, eto, Vojislav Živković iskovao rekorde, ali mu ne polazi za rukom da dobije pravi krov nad glavom. Možda je neukusno, već su se izlizale riječi, ali ni ovog puta ne možemo zaobići muzičare, fudbalere, košarkaše.

Nedavno je, govoreći za „Glas“, „Jelšingradov“ livac Ante Lipovac, šampion Jugoslavije, govorio da nikad nije bio na slovnjoj strani novina.

Govori Branislav Stojić, livac topioničar, dobitnik statue „Ivo Lola Ribar“. Livac iz niške mašinske industrije:

„Stara je istina da ono što se ne zna ne može ni da se voli. A kod nas mladi o radničkim zanimanjima nemaju pojma, jer nemaju nikakve kontakte sa radnicima. Radnička zanimanja popularišu se samo riječima, a gotovo se ništa ne čini da se omladina i radnici zbliže, upoznaju i cijene. Drugo je što se mi ne učimo da se za svaki položaj - na postu,

u društvu - treba zapaliti već da ga treba dobiti diplomom, vezom, tatinim uticajem.“

Za 40 godina urađeno je mnogo, više nego što je moglo stati i u želju, više nego što se moglo poduprijeti argumentima. Ubuduće bi moralo brže, jače, krupnijim korakom.

S razlogom je Milka Planinc, predsjednik SIV-a, između ostalog, rekla:

„Bila je ovo zemlja, ne tako davno, u dobroj ekonomskoj situaciji. Nastalo nejedinstvo, nespretnost i nesposobnost da se složimo oko strateških pitanja dovelo nas je do ekonomske krize.“

U krizu smo zapali, to je jasno. Odgonetaju se i uzroci koji su do krize doveli, ali i putevi kako iz njih izaći. Očigledno je da je potrebno više jedinstva (koje čisto potiskuje pogled okrenut „svojoj“ republici, pokrajini, opštini ili kućnom savjetu, kako reče Rodoljub Pavlović, potpredsjednik Poslovnog odbora Fabrike privrednih vozila „Zastava“ u Kragujevcu).

Ovo nije pisalo u novinama: nedavno je jedan član Opštinskog komiteta SK u Banjaluci potpisao listić o prisustvu i... otišao. Važno je čovjeku bilo da dobije plus dase vodi kao prisutan na sastanku. I ovakvi primjeri morali bi biti stavka u „podsjetniku“ o izbornim aktivnostima.

Ne može svako biti najbolji kovač, omladinac, livac, isto kao što ne može onaj ko misli da je rad u opštinskom komitetu redanje pluseva, biti član tog organa. Jasno je da jedan od putokaza na putu izlaska iz krize mora biti rad, red i odgovornost za obaveze, ali i odgovarajuće nagradivanje. Nije najboljem kovaču mjesto u sobi iznad kafane „Balkan“. To nam je valjda jasno.

A KASIPOVIĆ

SUPSTITUCIJA
UVOZA

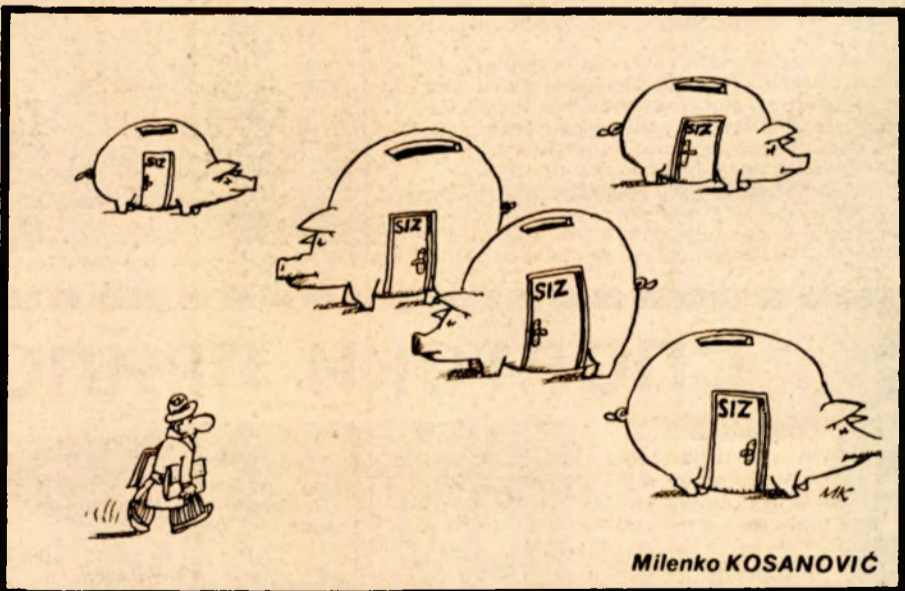
GUMARI ŠTEDE DEVIZE

Gumarska industrija Jugoslavije razradila je 16 programa za supstituciju uvoza koji sada u velikoj mjeri opterećuju njen devizni bilans. Već iduće godine počete izgradnja proizvodnih kapaciteta koji će se oslanjati na domaće sirovine i omogućiti da gumarska industrija zemlje znatno smanji devizne izdatke za nabavku reproducionog materijala u inostranstvu. Program, koji je dobio najširu podršku, predviđa ulaganja od oko 90 milijardi dinara.

Gumarska industrija Jugoslavije sada za redovnu proizvodnju koristi 80 odsto uvoz-

nih sirovina. Dugoročnim programom supstitucije uvoza, koji je razrađen u okviru Poslovne zajednice gumarske industrije Jugoslavije, predviđa se da se ovaj procent smanji na svega 30 odsto. To će donijeti značajne devizne uštede, obezbijediti redovnije snabdijevanje domaćih fabrika, i omogućiti veći izvoz.

Program predviđa izgradnju, ili proširenje, fabrika za proizvodnju čadi, sintetičkog kaučuka, kao i drugih sirovina hemikalija za potrebe gumarske industrije.

Milenko KOSANOVIĆ

„GLAS“ List Socijalističkog saveza radnog naroda

Opštine osnivači: Banjaluka, Bosanska Gradiška, Čelinac, Kotor-Varoš, Laktaši, Prnjavor, Skender-Vakuf i Srbac.

Izdaje i štampa NIGRO „Glas“ Banjaluka, Ulica AVNOJ-a 93.

Predsjednik Poslovnog odbora
NIGRO „Glas“ Edhem Čizmić

Direktor i odgovorni urednik
Nebojša Radmanović

Uređuje Redakcijski kolegij: Anton Kasipović (desk), Emin Krkić (popodnevni desk), Tomo Marić (sport), Fadil Smajlić (Bosanska krajina), Arif Sitnica (tehnička redakcija), Sabira Piragić (banjalučka hronika), Nada Pivačić (kultura), Nebojša Radmanović (direktor i odgovorni urednik), Dragiša Spremo (Nedjeljni Glas).

Novinski savjet lista „Glas“: Ivan Andričić, Nusreta Borić (predsjednik), Edhem Čizmić, Milenko Čerketa, Jovo Kerkez, Radojka Kuzmanović, Predrag Lazarević, Oto Marušić, Islam Mehdić, Branko Pivašević, Nebojša Radmanović, Grozda Regodić, Nenad Trifunović, Franjo Vardić.

Prvi broj „Glas“ izašao je kao organ NOP-a za Bosansku krajinu u Župici kraj Drvara, 31. jula 1943. godine. Poslije oslobođenja „Glas“ izlazi u Banjaluci kao organ Oblasnog narodnog fronta do juna 1951. Od IX 1953. izlazi kao organ SSRN pod imenom „Banjalučke novine“, a od 29. novembra 1955. pod imenom „Krajiške novine“. Od 13. maja 1963. list ponovo izlazi pod imenom „Glas“. Ukazom Predsjedništva SFRJ od 19. jula 1968. „Glas“ je odlikovan Ordenom zasluga za narod sa srebrnim zracima. Od 8. februara 1983. „Glas“ izlazi kao dnevni list.

OBILJEŽENI NOVEMBARSKI PRAZNICI

U Banjaluci otvoren Informativno-tehnički centar radija i televizije Sarajevo

Elektronska veza sa svijetom

BANJALUKA, 1. decembra — Za Dan Republike u Banjaluci je otvoren radio-televizijski informativno-tehnički centar RTV Sarajevo, preko kojeg se Banjaluka i Bosanska krajina uključuju u jugoslovenski i evropski sistem brzog elektronskog prenosa i razmjene informacija. Silka i riječ iz Krajine, kada to događaj budu zahtijevali, istovremeno mogu stići u sve dijelove zemlje i Evrope.

Najsavremenija oprema - koju su udruženim sredstvima finansirale neke krajiške komune i RTV Sarajevo — omogućuje da se banjalučki studio, koji je poslije sarajevskih studija najopremljeniji u našoj republici direktno uključuje u jugoslovensku televizijsku mrežu. Zauvijek je napuštena već zastarjela i spora filmska tehnika snimanja i „putovanja“ snimljenog materijala do pogona u Sarajevu.

Moderna tehnika biće na usluzi i radio-novinarima s ovoga područja. Zahvaljujući njoj direktno su elektronskim vezama povezane radio-stanice u Banjaluci, Jajcu i Prijedoru sa Radio-Sarajevom. Njihovim kanalima informacije i programi mogu se emitovati u oba pravca: od krajiških radio-stanica ka Sarajevu ili iz republičkog centra direktno u programe lokalnih radija.

●Omogućeno direktno uključivanje slikom i riječju iz Banjaluke u sve jugoslovenske televizijske centre ●Savremena tehnika biće na usluzi i radio-novinarima bosanskokrajškog područja

Informativno-tehnički centar radija i televizije u Banjaluci prvi je ovakve vrste u našoj republici i jedan od najbolje opremljenih u zemlji. RTV Sarajevo ima u planu

da u doglednoj budućnosti opremi ovakve centre i u drugim regionalnim središtima. Poslije Banjaluke informativno-tehnički centar biće instaliran u Mostaru.

U savremenu opremu banjalučkog studija uložena udružena sredstva bosanskokrajških komuna: predsjednik Međuopštinske konferencije SSRN Banjaluka Milan Stanivuković

BOSANSKI NOVI

Otvorena farma

BOSANSKI NOVI, 1. decembra — U bosanskonovskoj komuni obilježavanje novembarskih praznika počelo je uoči Dana državnosti u Tvornici poljoprivrednih strojeva u Bosanskoj Kostajnici, gdje je proslavljena godišnjica rada najstarije fabrike u komuni. Na Dan državnosti puštena je u saobraćaj asfaltirana dionica omladinske ulice u Bosanskoj Kostajnici u dužini od 800 metara. Istog dana u zavičajnom muzeju u Bosanskom Novom otvoren je Novembarski likovni salon, koji je tako postao tradicionalna godišnja smotra likovnih stvaralaca bosanskonovske opštine. Na izložbi učestvuje 16 autora sa 62 likovna rada.

Između dva praznika, Dana državnosti i Dana Republike, polaganjem kamena temeljca označen je početak gradnje prve faze savremenog distributivnog centra. Značajnu radnu pobjedu bilježe i uposljeni u Zemljoradničkoj zadrugi Bosanski Novi puštanjem u rad farme za tov teladi.

Uoči Dana Republike na svečanoj akademiji uručena su odlikovanja Predsjedništva SFRJ. Orden rada sa srebrnim vijencem dobili su Asim Crnklić, Dragutin Jakovljević i Miloš Tadić. Medaljom rada odlikovani su Radomir Bilječić, Mirsad Halilović i Tahira Safić.

F.K.

ČELINAC

Odlikovanja zaslužnima

ČELINAC, 1. decembra — Prigodnim svečanostima i u komuni obilježeni su novembarski praznici. Na svečanoj sjednici Skupštine opštine i članova izvršnih organa društveno-političkih organizacija dodijeljena su odlikovanja i povelje Skupštine opštine.

Ordenom zasluge za narod sa srebrnom zvijezdom odlikovani su Duško Džombić i Boško Janković. Orden rada sa srebrnom zvijezdom dobili su: Vera Kasalović, Nikola Košpić i Spasoje Pavlović. Medalja rada uručena je Radi Andrić Miloradu Glavaševiću, Hašimu Taliću, Jeleni Savičić i Milki Tešić.

Povelje, priznanje Skupštine opštine Čelinac, dobili su Skupština opštine grada Sarajeva, Opštinski odbor SUBNOR—a Opštinska konferencija SSRN i Savez rezervnih vojnih starješina Čelinac. Isto priznanje uručeno je Elektrokraini i PTT Banjaluka, „Poljoprometu“, Zemljoradničkoj zadrugi „Ukrina“ OOUR-u, „Šumarstvo“, Domu zdravlja, OŠ „Miloš Dujić“ i Mjesnoj zajednici Stara Dubrava.

Povelje su, takođe, dobili i zaslužni pregoaci: Mirko Vranić, Spasoja Aleksić, Jovica Škrbić, Šefket Kunosić, Risto Trbić, Lazar Cvilić, Nedo Popović, Vaso Topić, Redžep Krilić, Dane Popović, Obrad Beričić, Đorđo Samadžić i Rajko Džajić.

S.M.

SVEČANOST U FABRICI KEKSA I VAFLA „MIRA CIKOTA“

Dogodine nova fabrika

PRIJEDOR, 1. decembra — Radnici Fabrike keksova i vafla „Mira Cikota“ u Prijedoru, njih više od hiljadu, svečano i radno su, u okviru novembarskih praznika, obilježili Dan svoje OOUR-a, koja godinama uspješno posluje u sastavu RO „Josip Kraš“ iz Zagreba i jedna je od „udarnih igli“ potkozarske privrede.

Tom prilikom su većem broju radnika, koji su u ovom kolektivu proveli 10, 20 i 30 godina, uručena odgovarajuća priznanja, a o pređenom putu i narednim zadacima „slatke“ fabrike, govorio je predsjednik Poslovnog odbora „Mire Cikote“ Rizo Beglerbegović. Rekao je, između ostalog, da je „Mira“ najveći izvoznik u „Krašu“, da je isključivo kvalitetom napravila prodor u svijet i dobila priznanja sa svih strana, i da će iduće godine biti puštena u probni rad nova fabrika čajnih peciva i biskvita.

Ova fabrika će proizvoditi 6.000 tona slatkiša godišnje i zaposliti novih 500 radnika, uglavnom žena, koje zbog dosta nepovoljne privredne strukture u ovom kraju teško dolaze do posla. Tada će „Mira Cikota“ postati najveći jugoslovenski proizvođač keksova, vafla, čajnih peciva i biskvita, zapošljavati 1.500 radnika i veći dio svojih proizvoda plasirati na konvertibilno tržište.

Zl.D.

BOSANSKA GRADIŠKA

RADNICI DOBILI AMBULANTU

BOSANSKA GRADIŠKA, 1. decembra — Svečanim akademijama i otvaranjem nekoliko novoizgrađenih objekata u bosanskogradiškom Potkozarju i Liječju polju obilježen je Dan Republike. Za ovaj veliki praznik više od 500 đaka prvaka svečano je primljeno u Savez pionira Jugoslavije, a u potkozarskom selu Donji Podgradci otvoren je novoizgrađeni Dom kulture. Više od 50 amatera radničkog kulturno-umjetničkog društva „Metal“ proslavilo je novembarske

praznike sa zemljacima u klubu Jugoslovena u zapadnonjemačkom gradu Radolfcelu.

Centralna proslava Dana Republike priređena je u Domu kulture u Bosanskoj Gradiški gdje je održana svečana akademija na kojoj je o istorijskom datumu i poslijeratnom razvoju komune govorio Jovan Stanišević, predsjednik Skupštine opštine.

Uz Dan Republike 550 radnika UNIS-ove radne organizacije „Standard“ proslavilo je 25-godišnjicu

svog kolektiva. U krugu „Standarda“ otvorena je novoizgrađena ambulanta. Ovom uzornom kolektivu povodom jubileja dodijeljena je zlatna plaketa grupacije jugoslovenskih proizvođača autoopreme. Radnici OOUR-a „Nisko-gradnja“ i proizvodnja građevinskog materijala praznične dane su iskoristili za asfaltiranje dionice kružnog puta Turjak — petnaesti kilometar

V.S.

PRIJEDOR

Pušten u rad rudnik krečnjaka

●„Drenovača“, rudnik krečnjaka u sastavu Ljubijskih rudnika, pušten je u rad uoči novembarskih praznika ●U prvoj fazi proizvodnje 200 hiljada kunih metara kamenih agregata godišnje i zapošljavati oko stotinu radnika

Abid Jakupović presjecanjem vrpce simbolično je označio početak proizvodnje u „Drenovači“

PRIJEDOR, 1. decembra — Na Kozari je uoči Dana Republike pušten u probni rad savremeni rudnik krečnjaka „Drenovača“, koji će samo u prvoj fazi proizvoditi 200 hiljada kubnih metara kamenih agregata godišnje, a kasnije dvostruko više. Tako će se ubrzo riješiti dugogodišnji problem nedostatka ovog neophodnog građevinskog materijala u Potkozarju i šire.

Ovaj svečani čin obavio je Abid Jakupović, predsjednik Radničkog savjeta OOUR-a Rudarsko — građevinski radovi Ljubijskih rudnika, u čijem će sastavu raditi „Drenovača“, a o značaju izgradnje rudnika krečnjaka za građevinarstvo, celuloznu, prehrambenu i hemijsku industriju, govorili su predsjednik Izvršnog odbora SO Prijedor Živko Vujičić i direktor OOUR-a Rudarsko-građevinski radovi inž. Milorad Jokić.

U izgradnju i opremu „Drenovače“ GIRO „Mrakovića“, OOUR „Kozaraputevi“ Prijedor i OOUR Rudarsko-građevinski radovi uložili su 700 miliona dinara.

Novi rudnik na Kozari će zapošljavati oko stotinu radnika iz postojećih pogona „Ljubije“, među kojima i 20 novih, a kad dostigne projektovani kapacitet od 400 hiljada kubnih metara kamenih agregata godišnje i pređe na rad u dvije smjene, još 70 radnika, uglavnom građevinarima i metalaca.

ZI. ĐURIĆ

BOSANSKA DUBICA

PRVACIMA PIONIRSKJE MARAME

BOSANSKA DUBICA, 1. decembra. Radni ljudi i građani pioniri i omladina Bosanske Dubice svečano su obilježili Dan Republike. Tim povodom održana je svečana akademija na kojoj je govorio Nenad Vukić, predsjednik Izvršnog odbora Skupštine opštine, a potom je kulturno-umjetničko društvo Školskog centra izvelo prigodan program.

Svečano je bilo i u osnovnim školama s područja bosanskodubičke opštine, gdje je 337 prvaka primljeno u Savez pionira.

Iako upis zajma za zapošljavanje počinje tek danas, radnici Tvornice poljoprivrednih priključnih mašina su zajam upisali uoči Dana Republike. Radnici „Knežopoljkinog“ OOUR-a „Predionica“ su Dan republike obilježili ispunjenjem plana za ovu godinu. M. Dž.

MJESNA ZAJEDNICA LJUBAČEVO

Akcije mijenjaju život

BANJALUKA, 1. decembra — U povodu Dana Republike i Dana državnosti SR BiH u subotu u Mjesnoj zajednici Ljubačevo održan je narodni zbor.

Prije početka svečane akademije u Osnovnoj školi za mještane ovog kraja prikazan je film „Tito iz bliza“. Zatim su borci i pioniri položili vijenac i cvijeće na spomen-obilježje palih boraca u toku NOB-a.

Okupljenim mještanima Mjesne zajednice govorila je Grozda Regodić, član Predsjedništva OK SSRN Banjaluka. Ona je između ostalog, rekla:

— Spremnost radnih ljudi i građana da vlastitim snagama grade svoju budućnost izražena je i u ovoj mjesnoj zajednici. Iako je formirana prije deset godina, postignuti su vidni rezultati. Izgrađen je asfaltni put u dužini 12,5 kilometara te 12 kilometara makadamskog puta. U sjedištu Mjesne zajednice podignuto je spomen-obilježje palim borcima. Radovi na izgradnji društvenog doma i sportskog objekta velikim dijelom su obavljani i nastavljaju se akcije na njihovom završetku. Značajno je istaći da su ove akcije uglavnom izvođene uz pomoć vlastitih sredstava radnih ljudi i građana ovog

●Za deset godina, otkako postoji Mjesna zajednica, zajedničkom akcijom mještana postignuti su vidni rezultati, među kojima je i asfaltni put duži od 12 kilometara

područja i šire društvene zajednice.

Na svečanosti Rade Džajić, predsjednik Vijeća mjesnih zajednica SO Banjaluka, uručio je povelju Sekcije Republičke konferencije SSRN BiH Mjesnoj zajednici Ljubačevo za postignute rezultate u srednjoročnom planu razvoja za

period 1981—1985. godine kao i povelje koje je dodijelila Skupština opštine Banjaluka Luki Čeki, Blagoju Glaviću i Jefti Kovačeviću.

Na kraju je izveden kulturno-umjetnički program u kome su učestvovali učenici škole u Ljubačevu.

M. ŠUKALO

Sa svečanosti!

IZ INTERVJUA SAVEZNOG SEKRETARA ZA
SPOLJNU TRGOVINU DR MILENKA BOJANIĆA TANJUGU

Prilagođavanje svjetskom tržištu

● **Sve veći dio privrede se prilagođava pooštrenim tržišnim zahtjevima, podižući efikasnost privredivanja i kvalitet proizvoda** ● **Ocjenjuje se da će izvoz robe i usluga u narednoj godini biti povećan za pet odsto i da će to uticati na porast deviznog prihoda za devet procenata**

BEOGRAD, 1. decembra (Tanjug) — Jugoslovenski izvoz je u ovoj i prethodnoj godini bio uglavnom osnovni nosilac privrednih kretanja zemlje. Iako nije uspevao da dosegne planirano, realno je brže rastao od povećanja društvenog proizvoda i industrijske proizvodnje. Lani je povećan za 11, a ove godine njegov rast ce, kako se očekuje, biti 8 odsto. Društveni proizvod je u to vrijeme napredovao 1,9 odnosno 1,1 odsto, a industrijska proizvodnja lani za 5,2 i ove godine za oko 2,5 procenata. Otuda nezadovoljstvu postignutim izvoznim rezultatima ima mjesta, prije svega kada je riječ o njihovim nominalnim pokazateljima.

Ovo je izjavio savezni sekretar za spoljnu trgovinu dr Milenko Bojanić u intervjuu Tanjugu.

do 25. novembra stranim kupcima je isporučena roba u vrijednosti od 9 milijardi dolara, što je 5,4 odsto više nego lani u isto vrijeme. Procjenjuje se da će izvoz u ovoj godini ukupno porasti za šest odsto nominalno, što će biti tek polovina planiranog povećanja. Izvoz na konvertibilno tržište će, istovremeno, sa rastom od oko dva procenta biti još više iz predviđenog petnaestoprocenatnog povećanja. Isporuke zemljama u razvoju biće pad za 11 odsto.

Savezni sekretar napominje da proizvodnja nije ove godine obezbijedila planirani fond robe namijenjene stranim naručiocima, odnosno robe koja bi po kvaliteti asortimanu i rokovima isporuke potpuno odgovarala zahtjevima svjetskog tržišta. To je dobio dijelom i uticalo na pad jugoslovenskih izvoznih cijena na oko dva odsto. Domaće cijene su, pak, bile veoma visoke i zbog toga za izvoznike privlačnije od većine stranih. I pored toga, jugoslovenski izvoz je ove godine realno za četiri indeksnih poena brže rastao od svjetskog.

POVEĆAN IZVOZ

Uvoz je do 25. novembra povećan za 2 odsto, pa je zahvaljujući brzom rastu izvoza nastavljeno poboljšavanje uravnoteženosti robne razmjene sa svijetom, koje se bilježi već pet godina. Trgovinski deficit je ove godine smanjen sa 257 miliona dolara u odnosu na lanijski, a svakih sto dolara uvoza „pokrivano“ je sa 87 dolara izvoza, prema 84 dolara prošle godine. Krajem oktobra suficit tekućeg platnog bilansa iznosio je 434 miliona dolara, što ukazuje na to da će, možda i sa većim iznosom, ova biti treća uzastopna godina u kojoj se bilježi platni suficit.

Jugoslavija je u proteklih pet godina povećala učešće u svjetskom izvozu — istakao je Milenko Bojanić, povodom mišljenja da smo danas dalje od cilja da se obimnije i kvalitetnije uključujemo u svjetsko tržište nego prije nekoliko godina, pošto se privreda, prema ovim tvrdnjama, u međuvremenu iscrpila obarajući rekordno visok spoljno-trgovinski deficit iz 1979. godine. Taj dio je 1980. iznosio 0,45 odsto, prošle godine 0,53, da bi ove kako se očekuje, dostigao 0,54 procenata.

I u društvenom proizvodu izvoz danas ima veće učešće — kaže savezni sekretar. Sa 16 procenata u 1980. godini lani je porastao na 24, a u ovoj godini procjenjuje se na 25 odsto. To je postignuto uprkos ograničavanju uvoza, do kojeg je došlo zbog platnobilanskih teškoća.

Mada se ne raspolaže dovoljnom količinom robe za izvoz (po kvaliteti), što je pretežno uslovljeno padom izvoznih cijena naših proizvoda, sve veći dio privrede se prilagođava pooštrenim tržišnim zahtjevima, podiže efikasnost privredivanja i prilagođava se kvalitetivim i strukturalnim promjenama.

Većina izvoznika naime, bilježi dinamičniji rast svojih isporuka inostranstvu od predviđenog, napominje Bojanić. Te rezultate, na-

žalost, umanjuje činjenica da izvjestan broj standardno izvoznih proizvoda bilježi pad plasmana na svjetskom tržištu, kao što su: meso, žitarice, piće, duvan, rezana građa, pneumatika, obojeni metali, metalne konstrukcije, odjeća i drugo.

URAVNOTEŽENJE RAZMJENE ROBE

Milenko Bojanić je istakao da se Jugoslavija, sa druge strane, u suštini oslobodila uvoza osnovnih poljoprivredno-prehrambenih proizvoda, sem biljnih ulja i masti. Prošle godine inostranstvu je ovih proizvoda isporučeno više nego što je tamo kupljeno za 515 miliona, a ove taj suficit za deset mjeseci iznosi 424 miliona dolara, iako je znatno opala poljoprivredna proizvodnja u zemlji.

Govoreći o sljedećoj godini, savezni sekretar je predočio da se računa sa daljim brzim rastom izvoza nego što će biti povećanje proizvodnje, ali i brzim rastom uvoza nego što se planira povećanje društvenog proizvoda. Odnosno, planiraju se manje „napregnuti“ odnosi proizvodnje, izvoza i uvoza, što predviđanja čini realnijim.

Imajući u vidu uslove i mogućnosti privrednog razvoja, ocjenjuje se da bi izvoz robe i usluga u narednoj godini mogao realno da se poveća za pet odsto. Uz očekivani rast izvoznih cijena za četiri procenta, devizni prihod od robnih isporuka, kao i usluga inostranstvu trebalo bi da dostigne 14,9 milijardi dolara ili devet odsto više nego ove godine.

Sve uravnoteženija razmjena sa svijetom otvara novi prostor i za veće nabavke u inostranstvu. Otuđan plan da se te kupovine dogodne realno povećavaju za četiri odsto. Ako i izvoz bude rastao po planu, privreda može da računna i na veće nabavke uvozne opreme i tehnologije — za osam odsto u odnosu na ovu godinu — u kojoj su zajedanaest mjeseci one povećane za 230 miliona dolara ili 19 odsto.

Za dalji napredak izvoza i veću izvoznu orijentaciju privrede, radi njenog obimnijeg i kvalitetnijeg uključivanja u svjetsko tržište, veliki značaj će imati i novi sistem ekonomskih odnosa sa inostranstvom, čiji se zakonski temelji upravo utvrđuju u Skupštini SFRJ, i u njegovim okvirima rad je-dinstvenog deviznog tržišta.

PROSLAVA DANA REPUBLIKE U INOSTRANSTVU

RIJEČI ISKRENOG POŠTOVANJA

BEOGRAD, 1. decembra (Tanjug) — Dan Republike svečano je proslavljen u svim zemljama gdje žive i rade Jugoslaveni. Svečanosti, na kojoj su evocirane uspomene na dane AVNOJ-a, Jugoslaveni koji rade u Keniji su obilježili Dan Republike.

„Jugoslavija i Zambija su povezane mnogim sponama, a posebno svojim stremenjima ka miru u svijetu, progresu i ekonomskom razvoju“, rekao je državni ministar u ministarstvu za inostrane poslove Zambije Oteło Mušuka, u pozdravnom govoru na svečanosti održanoj povodom 29. novembra u Lusaki.

Ambasador SFRJ u Ekvadoru Samuilo Protić je povodom Dana Republike priredio prijem u Kito, kome su, pored ministra inostranih poslova Ekvadora Edgara Terana, prisustvovali mnogobrojni predstavnici kulturnog i javnog života te zemlje, kao i naši iseljenici.

Kiparski radio i televizija su posvetili po nekoliko emisija Jugoslaviji. U njima je glavno mjesto dato poslijeratnom razvoju Jugoslavije, njenoj dosljednoj nesvrstanoj politici i borbi za suverenitet i teritorijalni integritet Kipra. Prijemu u jugoslovenskoj ambasadi je prisustvovala i kiparski predsjednik Kiprijanu.

Na priredbama i sportskim manifestacijama u SR Njemačkoj prisustvovalo je oko tri stotine Jugoslavena. Kao i prethodnih godina, preovladavala je privrženost domovini, a najtoplija atmosfera je bila u Kelnu, gdje je jugoslovenski ambasador Milan Dragović uručio najmladim Jugoslavenima crvene

pionirske marame.

Indijska TV je prikazala polučasovnu emisiju o Jugoslaviji povodom 25. novembra, a u Medunarodnom centru je na Dan Republike održano jugoslovenskoviće i priredena izložba karikatura na ratne teme jugoslovenskih autora.

Mnogim nastupima kulturno-umjetničkih ansambala i gostujućih sastava iz domovine, udruženja i klubovi oko sto hiljada Jugoslavena koji privremeno rade u Austriji obilježili su Dan Republike. Na priredbama u pokrajinama Gornja Austrija, Salcburg, i Tirol nastupila su kulturno-umjetnička društva iz Bosanske Krupa i Zabara, kao i hor „Djevojke sa Neretve“ iz Konjica.

Jugoslovenski ambasador u Tripoliju, Vuko Dragasević je povodom jugoslovenskog praznika govorio sinoć na prvom kanalu, libijske televizije. Njegovo izlaganje je popraćeno emitovanjem dokumentarnih isječaka o društveno-ekonomskom i političkom razvoju nove Jugoslavije.

Podrška Jugoslaviji i svih navedenih snaga svijeta doprinosi spremnosti Zimbabvea da brani svoju slobodu i nezavisnost od prijetnji Južne Afrike. To su u Harareu istakli rukovodioci Zimbabvea na svečanosti proslavi jugoslovenskog nacionalnog praznika.

Proslava je održana u novom konferencijskom centru u Harareu koji su izgradili jugoslovenski neimari.

Dan Republike je obilježen svečanim prijemima u jugoslovenskim ambasadama u Pjongjangu i Ugandi.

MOSKVA U OČEKIVANJU AMERIČKIH BIZNISMENA

VELIKI PRIVREDNI KONTAKT

MOSKVA, 1. decembra (Tanjug) — Velika grupa američkih biznismena očekuje se sutra u Moskvi kao prvi veliki privredni kontakt između SSSR i SAD poslije ženevskog samita. Oko tri stotine poslovnih ljudi iz Sjedinjenih Država, među kojima su predstavnici najvećih američkih firmi, vodiće sa sovjetskim partnerima razgovore o mogućem unapređenju privrednih veza između dvije ekonomski najsnažnije zemlje svijeta.

Možda je privreda oblast koja bi mogla prije drugih da profitira od nedavnog susreta Gorbačova i Regana i popravljanja atmosfere u odnosima dviju supersila. Sadašnji ekonomski odnosi između Sovjetskog Saveza i Sjedinjenih Država su limitirani, prije svega zbog poli-

tičkih razloga. Ukupan obim razmjene kreće se oko vrijednosti od 2,2 milijarde dolara što je više puta manje nego što je sovjetska razmjena sa SR Njemačkom, Finskom, ili Italijom, na primjer. Uz to sovjetski izvoz u Ameriku je gotovo zanemarljiv.

U Moskvi pridaju veliki značaj ekonomskim odnosima sa Sjedinjenim Državama. Pri punoj normalizaciji političkih odnosa smatra se da bi privredne veze između dvije zemlje mogle da budu višestruko uvećane. U SSSR postoje gigantske privredne mogućnosti za takvu saradnju, koja bi za SAD mogla da bude privlačna, prije svega zbog velikog sovjetskog tržišta i mogućnosti snabdijevanja sirovinama.

EGIPATSKO—LIBIJSKI ODNOSI

Opasno zaoštavanje

KAIRO, 1. decembra (Tanjug) — Mada se u egipatskim vojnim izvorima potvrđuju vijesti o koncentraciji trupa na granici prema Libiji, ista-vljanju jedinica u stanje „maksimalne pripravnosti“, posmatračii Kairu ne vjeruju u mogućnost otvorenog vojnog konflikta dvije zemlje. Predsjednik Mubarak, šef diplomatije Megid, a kasno sinoć i premijer Ali Lufti, su prilično deciderano saopštili da ne treba očekivati ništa dramatično u odnosima Libije i Egipta.

Egipatska štampa gotovo da u potpunosti ignoriše zategnutost na granici prema Libiji i ne odgovara na optužbe Libije da se egipatska armija koncentriše na zapadnim granicama. Premijer Ali Lufti je pak podvukao da „Egipat nije ratnička zemlja“, ali da će učiniti sve da „dokaže upletenost Libije u nedavnu otmicu egipatskog aviona“.

U posmatračkim krugovima u Kairu se ističe da bi mogući konflikt dvije zemlje samo pogoršao ekonomski položaj i Libije i Egipta i ne bi nista riješio čega su svjesni Kairo i Tripoli. Stim u vezi se podsjećaju na riječi premijera Luftija da će Egipat „tek kada dokaže ulogu Libije u otmici aviona“ odlučiti šta da učini, iz čega se izvlaku zaključak da u Kairu nije donesena nikakva odluka te da je sadašnja zategnutost na granici dvije zemlje više „zveckanje oružjem“ nego ozbiljna prijetnja miru u regionu.

POVODOM SVJETSKOG
DANA SOLIDARNOSTI SA
PALESTINSKIM NARODOM

ARAFAT U ALŽIRU

ALŽIR, 1. decembra (Tanjug) — Voda PLO Jaser Arafat doputovao je u Alžir, gdje je sinoć prisustvovala mitingu organizovanom u alžirskom glavnom gradu povodom Svjetskog dana solidarnosti sa palestinskim narodom. Govoreći na tom skupu, Arafat je naglasio da su Palestinci više nego ikad ujedinjeni oko Palestinske oslobodilačke organizacije.

Palestinski vodase u Alžiru sinoć sastao sa drugim čovjekom alžirskog FLN Šerifom Mesadijom, sa kojim je, kako je zvanično saopšteno, razgovarao o najnovijem razvoju situacije na arapskoj posebno na palestinskoj sceni.

INDIJA I JAPAN JAČAJU
PRIVREDNU SARADNJU

TEHNOLOGIJA ZA ROBU

TOKIO, 1. decembra (Tanjug) — Indijski premijer Radživ Gandhi je završio trodnevnu zvanicu posjetu Japanu, koja je u Tokiju i u Nju Delhiju ocijenjena kao vrlo uspješna za unapređenje poslovne saradnje između ovih zemalja.

Japan je odobrio Indiji zajam od 30 milijardi jena (1,50 miliona dolara) za izgradnju elektrane u Asamu kao dodatak već zaključenom dvogodišnjem zajmu od 40 milijardi jena.

U razgovorima Radživa Gandija sa japanskim premijerom Jasuhikom Nakasonom, gost je prvenstveno bio zainteresovan da umjesto pomoći, iz Japana dobije savremenu tehnologiju, dok su domaćini imali na umu široke mogućnosti indijskog tržišta za prodaju japanske robe.

UOČI ZASJEDANJA JUGOSLOVENSKO—AMERIČKOG PRIVREDNOG SAVJETA

Jačanje kooperacije

BEOGRAD, 1. decembra (Tanjug) — Zajednička ulaganja, proizvodna kooperacija i drugi oblici trajnih veza pružaju najbolje izgleda za unapređenje američko-jugoslovenskih privrednih odnosa to je ocjena jugoslovenskih privrednika pred 12. godišnje zasjedanje Američko-jugoslovenskog privrednog savjeta 3. decembra u Njujorku.

Očekuje se da će na zasjedanju učestvovati oko 200 istaknutih američkih poslovnih ljudi i predstavnika administracije. Jugoslovensku delegaciju sačinjavaju dvadesetak privrednika i bankara. Jugoslovenski izvoz u SAD opao je od početka godine do kraja oktobra za 0,2 odsto (vrijedio je 354,8 miliona dolara) u odnosu na istih deset mjeseci 1984. kada je

● **Proizvodna kooperacija i drugi oblici trajnih privrednih veza pružaju najbolje izgleda za unapređivanje američko-jugoslovenske poslovne saradnje** ● **Očekuje se da se na sjednici Savjeta podrži jugoslovenski prijedlog o proširenju asortimana robe**

plasan naše robe na američko tržište bio za četvrtinu veći nego prethodne godine.

Uvoz je u istom razdoblju povećan za 23 odsto, dostignuvši 587 miliona dolara. Posljednjih godina struktura kupovina u SAD se promijenila i sada reprodukcioni materijal čini oko 50 odsto, dok su ranije preovladali „li investiciona oprema i avioni“.

Američko tržište, koje se smatralo za jedno od najotvorenijih, u novije vrijeme izloženo je protekcionističkim pritiscima. Na udaru

su i jugoslovenski proizvodi, iako se naše učešće u ukupnom američkom uvozu mjeri promilima.

Tako su uvedene ograničavajuće kvote na uvoz niz jugoslovenskih tekstilnih proizvoda, koji su marginalno zastupljeni na američkom tržištu. Primore Jugoslavija godišnje uvozi američkog pamuka u vrijednosti od oko 60 miliona dolara.

Američka strana predložila je da jugoslovenske radne organizacije same ograniče izvoz besvanih cijevi i drugih čeličnih proizvoda za 16.000 tona godišnje (jugoslovenski izvoz tih proizvoda iznosi godišnje 36.000 tona). S druge strane, Jugoslavija tradicionalno uvozi iz SAD velike količine uglja za koksovanje za potrebe crne metalurgije.

Uspješan početak isporuka „juga“, pozitivan „imidž“ poslije sarajevske olimpijade povoljan sporazum sa komercijalnim bankama o refinansiranju dijela otplata glavnice za razdoblje 1985-1988. godine - to su, kako se ukazuje, neki od činilaca koji bi trebalo da pogoduju usponu jugoslovensko-američke privredne saradnje.

Očekuje se da će na zasjedanju Savjeta biti podržan jugoslovenski prijedlog da se proširi asortiman robe koji ima povlastice u okviru opšte šeme trgovinskih preferencijala u SAD. Porast jugoslovenskog izvoza u SAD, kako naglašavaju privrednici, preduslov je povećanju nabavki opreme i tehnologije kod američkih kompanija.

U SARAJEVU

Sahranjena Dušanka Kovačević

Na Novom gradskom groblju u Sarajevu 28. novembra je uz visoke počasti sahranjena Dušanka Kovačević, nosilac „Partizanske spomenice 1941“, vjećnik ZAVNOBIH-a, član Savjeta Republike, istaknuti revolucionar i društveno-politički radnik.

O revolucionarnom liku i djelu Dušanke Kovačević u komemoraciji u Sarajevu govorio je Rudi Kolak, član Savjeta Federacije.

U prisustvu velikog broja radnih ljudi i građana Sarajeva i rodne Bosanske krajine u ime SR BiH od Dušanke Kovačević se oprostio Mato Andrić, predsjednik CK SK BiH, a u ime rodnog grada Duško Glamčak, predsjednik SO Banjaluka.

ZA VRIJEME PRAZNIKA
U BANJALUCI

Dvadeset saobraćajnih nesreća

● **U saobraćajnim nesrećama, koje su se dogodile u tri praznična dana, tri lica teško, a 13 lakše povrijeđeno**

BANJALUKA, 1. decembra — U dvadeset saobraćajnih nesreća koje su se dogodile u tri praznična dana na banjalučkim ulicama tri lica su teže a 13 lakše povrijeđeno dok se materijalna šteta na vozilima procjenjuje na oko 2.5 miliona dinara.

U Ulici AVNOJ-a, 28. novembra, u saobraćajnoj nesreći teže je povrijeđen pješak Anto Kezić (26) iz Banaluke. Njega je, dok je prelazio ulicu, udarila „zastava 128“, BL 115—195, kojom je upravljao Milan Kedž (38) iz Banjaluke.

U sudaru kombija BL 111—119 i „zastave 101“, NS 225—233, za čijim volanom je bio Mićo Lakić (25) iz Novog Sada, teže je povrijeđen vozač kombija Zijad Kapetanović iz Banjaluke. U ovoj nezgodi, koja se dogodila 29. novembra, na raskršnici ulica Vilka Vinterhaltera i Pave Radana lakše povrede su zadobile Brankica Komić iz Glamočana i Božana Bilić iz Trna koje su bile u „zastavi 101“. Zijad Kapetanović je bio pod uticajem alkohola.

Vozač „golfa“, SA 227—765, Šefket Idrizović (33) iz Banjaluke, neoprezno pretičući, naputu Banjaluka — Prijedor, prešao je na lijevu stranu kolovoza i udario u zaprežna kola koja su se kretala iz suprotnog smjera. Tada je prema riječima sudije Đorđa Stojkovića teške povrede zadobio Ljubo Karalić (28) iz Ivnjske, a lakše njegov brat Rade (26). Oni su se nalazili na zaprežnim kolima.

Svi teže povrijeđeni zadržani su na liječenju u KBC u Banjaluci, a istražni postupak o uzrocima nesreće je u toku.

M. D.

KOLIKO JE BILO OTMIČARA U LA VALETI

Postoji i šest?

KAIRO, 1. decembra (Tanjug) — Kapetan otegot egipatskog aviona Hani Galal izjavio je u Kairu da je u otmici učestvovalo šest terorista. Prema njegovom tvrdjenju, pored Amala al Marzukija, koji se nalazi u bolnici La Valeti, još jedan otmičar je živ i nalazi se takođe, na liječenju u glavnom gradu Maite. Galal kaže da je taj šest otmičar pretrpio nervni šok za vrijeme napada egipatskih komandosa na avion i da je sada u komi.

O broju otmičara egipatskog aviona bilo je od početka drame mnogo operetnih podataka. Najprije je predstavnik egipatske vazduhoplovne kompanije zvanično saopštio u Kairu da su avion otele trojica terorista. Poslije napada komandosa, u kome je, kao što je poznato, poginulo 59 ljudi, žena i djece, egipatski predsjednik Mubarak je u Kairu izjavio da su avion otele petorica otmičara, od kojih je samo jedan preživio.

U OKRUŽNOM SUDU U BANJALUCI NASTAVLJENO SUĐENJE RADNICIMA OOUR- a „CRNO—BIJELA TELEKIZIJA I AKUSTIKA“

Izmijenjena optužnica

● **Zamjenik okružnog javnog tužioca odustao od optužbe protiv vozača Mirka Miljevića i Dobrivoja Rađenovića**

● **Prema izmijenjenoj optužnici za pljačku će odgovarati Luka Peplić, a ostali za teške krađe, krađe i prikrivanja**

BANJALUKA, 1. decembra — Napočetku nastavka suđenja dvanaestorici radnika „Čajavevog“ OOUR „Crno-bijela televizija i akustika“ zastupnik optužbe, zamjenik okružnog javnog tužioca Mirsad Omerkić je izjavio da odustaje od optužbe protiv vozača Mirka Miljevića (35) i Dobrivoja Rađenovića (39).

Izmijenjena optužnica za krivično djelo pljačke tereti samo Luku Peplića (34) (ranije Latinčića i Matoševića), Dušan Latinčić (33) je optužen za tešku krađu i prikrivanje, a Bo-

slav Matošević (23) za tešku krađu. Za tešku krađu i prikrivanje odgovaraće takođe i Radenko Janković (27), Predraga Gavrića (22) i Nikicu Josipovića (25) „nova“ optužnica tereti za tešku krađu, a Ramu Turkanovića (25) Miroslava Drinića (25) i Vladu Divljaka (22) za krađu. Branko Brkić (44) će odgovarati za krivično djelo prikrivanja.

Prema Zakonu o krivičnom postupku svi optuženi moraju da se izjasne o navodima optužnice. Na pretresu od 28. novembra pred Velikim krivičnim vijećem Okružnog suda u Banjaluci, kojem je predsjedavao sudija Nenad Balaban, ponovo su saslušani Luka Peplić, Dušan Latinčić, Borislav Matošević i djelimično Radenko Janković.

Prvooptuženi Luka Peplić ponovo je, uglavnom, poricao navode optužnice i dalje je nastojao da za svoje rabote optuži druge okrivljene (Brkića, Jankovića, Josipovića, Gavrića) i Nebojšu Višnjevskog, privatnog RTV — mehaničara, koji je na prošlom pretresu saslušan kao svjedok. Njegov iskaz razlikuje se i od onog datog na pretresu od 4. novembra. Zbog toga je Predsjednik Sudskog vijeća upozorio:

— Možete li Vi sebe pratiti kad govorite. Prvo izjavljujete jedno, pa drugo. Da vas

treći put pitam, vjerovatno biste pričali opet neku treću verziju.

Drugooptuženi Dušan Latinčić uglavnom nije imao primjedbi na navode izmijenjene optužnice. „Nova“ optužnica njega tereti da je u januaru ove godine ukrao 60 tjunera u ukupnoj vrijednosti od 295.140 dinara. On je krajem decembra 1984. godine, kako se kaže u optužnici, od Luke Peplića primio jedan TV — aparat „vikend“. Iako je znao daje ukraden, prodao ga je Radovanu Milovanoviću za 22.800 dinara.

Borislav Matošević i dalje poriče krađu zvučnika za gitarsko pojačalo u vrijednosti od 14.953 dinara. Priznao je krađu devet tjunera, kao i tri tranzistora (vrijednost 1.200 dinara svaki) i tridesetak otpornika (u ukupnoj vrijednosti od 300 dinara). Tvrdi da nije ukrao senzore, module, oscilatore, šebere i druge dijelove, a ni tri katodne cijevi zajedno sa Peplićem.

Na pretresu je djelimično saslušan i Radenko Janković, koji odgovara za tešku krađu i prikrivanje.

Suđenje je prekinuto, nastaviće se 16. i 17. decembra kada će biti saslušani ostali okrivljeni i novi svjedoci.

M. DIZDAR

MATEOS IZRUČEN ŠPANIJI

Zatvor za bogataša

MADRID, 1. decembra (Tanjug) — Nekad najbogatiji čovjek Španije Ruis Mateos dopremljen je jutros u zoru specijalnim avionom uz policijsku pratnju iz Frankfurtla na jedan vojni madridski aerodrom i smješten u zatvor.

Socijalistička vlada Španije eksproprialala je njegov koncern „Rumasa“ 23. februara 1983. godine, a samo desetak dana poslije toga Matos je pobjegao u London. Zatim u SAD da bi ga aprila prošle godine Interpol uhapsio u SR Njemačkoj. Zahvaljujući kaukciji od deset miliona maraka, u Frankfurtu je sve do juče boravio na uslovnoj slobodi. Španska vlada je tražila njegovo izručenje od vlade SR Njemačke. Prije nekoliko dana na taj zahtjev je pozitivno odgovoreno i Mateos će se uskoro naći pred španskim sudom.

Eksproprijacija „Rumasa“, čitavog carstva banaka, preduzeća za proizvodnju vina i drugih fabrika (ukupno oko 750) sa nekoliko stotina hiljada radnika — koštala je špansku vladu 550 miliona pezeta (oko 3.5 milijardi dolara) ali su mnoge firme u protekle dvije i po godine upravo zbog tih troškova morale biti vraćene u privatno vlasništvo. Ruis Mateos odgovaraće pred španskim sudom za „računske malverzacije i fiktivno prikazivanje finansijskog stanja“.

OTVORENO PISMO „GRUPE BUGARA“ TURSKOM PREMIJERU OZALU

Energičan protest

SOFIJA, 1. decembra (Tanjug) — „Grupa Bugara“ iz NR Bugarske koji su „obnovili svoja bugarska imena“ upulila je otvoreno pismo predsjedniku turske vlade Turgutu Ozalu. U pismu se najenergičnije protestuje zbog, kako kažu njegovi potpisnici, sistematskih pokušaja turskog premijera da se mijesha u unutrašnje poslove „naše otadžbine NR Bugarske i u unutrašnja osjećanja Bugara koji su obnovili svoja bugarska imena“.

Otvoreno pismo objavljeno je u četvrtak u dnevniku „Otečestven front“ sa potpisima 61 bugarskog građanina. Među potpisnicima se nalaze glavni muftija Muslimana u Bugarskoj Mirjan Topičev, član CK KP Bugarske Kamen Kalinov, sekretar CK Dimitrovske saveza komunističke omladine Radul Čavdarov, kao i društveni, javni i kulturni radnici, sportisti, naučnici, rukovodioci u privredi i radnici, koji su prihvatili bugarska imena.

Turskom premijeru Ozalu se poručuje da nema pravo da govori „u ime Bugara koji su

obnovili svoja bugarska imena“ i osuđuju njegovu nastojanja da ove „Bugare“ pretvori u objekt svojih špekulacija i političke igre.

Potpisnici primjećuju da premijer Ozal i druga zvanična lica u Turskoj istupaju u Ujedinjenim nacijama i drugim međunarodnim forumima „sa pitanjima koja su u isključivoj kompetenciji bugarskih građana“. U otvorenom pismu se kaže da će ovakve akcije turskog premijera biti zapisane u istoriji Turske Republike kao „najgrublja provokacija protiv bugarskog naroda i protiv naroda Turske koji su dokazali da mogu da žive u miru i dobrosusjedskim odnosima“.

SRUŠENI MOST ZAKRČIO PROLAZ SENT LORENS

Tijesno brodovima

VELIFILD, Kanada, 1. decembra — Specijalne ekipe od juče danonocno rade da bi od konstrukcije srušenog mosta oslobodile zakrčeni morsk prolaz Sent Lorens, na Boarnoa kanalu u Kvebeku.

Indijski teretni brod je u petak udario u trošni Sent Luis most, 40 kilometara zapadno od Montreala, koji se srušio i dosad zaustavio tridesetak brodova — javlja AP.

Rušenje zida jedne privodnice na ovom vodenom putu, zatvorilo je u oktobru ove godine 24 dana put brodovima.

ALPSKA LAVINA UZELA ŽRTVE

Poginula dva skijaša

BEČ, 1. decembra (AFP) Dvojica — zapadnonjemačkih skijaša su poginula, a još dvojica su povrijeđena u snježnoj lavini koja ih je zadržala preksinoć blizu Mittelberga u austrijskoj pokrajini Forarlberg, oko 500 kilometara zapadno od Beča.

Lavina se sručila na petoricu zapadnonjemačkih skijaša kada su se spuštali sa vrha Hefer. Jedan od njih je uspio da se izvuče iz snijega i da se spusti u dolinu gdje je zatražio pomoć. Spasilačka ekipa je otpala svu četvoricu skijaša, ali su dvojica umrli od pretrpljenih povreda. Druga dvojica, kako je danas saopšteno nalaze se u bolnici.

TROJICA POLJSKIH ALPINISTA NESTALA U HIMALAJIMA

Ganeš previsok

KATMANDU, 1. decembra (AFP) — Trojica poljskih alpinista nestala su 5. novembra na Himalajima — saopštio je danas nepalski ministar turizma Njih trojica, svi rodom iz poljskog grada Bjelsko-Bjala, krenuli su da osvoje četvrti vrh po visini na Himalajima. Ganeš himal, visok 7.052 metra, rekao je nepalski ministar.

Oni su krenuli iz alpinističkog logora na visini od 6.300 metara, a trebalo je da stignu do cilja 8 ili 9. novembra.

Četvrti član poljske alpinističke ekspedicije, 26-godišnja Eva Bancor obavijestila je vlasti o njihovom nestanku, pošto je 13. novembra nisu vratili u bazu, kao što je bilo dogovoreno.

SOVJETSKE AKTUELNOSTI

Ministar ne voli kritiku

● **Nesvakidašnji slučaj: Partijski komitet prihvata, a ministar odbija kritiku**

MOSKVA, 1. decembra — Gotovo dvadesetak saveznih ministara poslato je u penziju, dok je broj uklonjenih ministara u republikama daleko veći. I sve prolazi, uglavnom, gotovo neprimjetno: u novinama se objavi vijest o penzionisanju starog i imenovanju novog ministra. Kadrovska smjena sprovodi se tiho, bez posebnih problema.

Izuzetak je, izgleda, ministar tekstilne industrije ruske federacije — A. Paramonov. On već treći put odbija javnu kritiku koja mu se upućuje sa stranica lista „Sovjetska Rosija“.

Paramonov je pri tom izuzetno uporan. Njegova „odbrana“ zasniva se na tome što smatra da su objektivni uslovi doveli privrednu granu kojom rukovodi u težak položaj. Štampa, međutim, insistira na subjektivnoj odgovornosti ministra i ljudi koji sjede u Ministarskom kolegiju. Stvar se komplikovala činjenicom što je Partijski komitet Ministarstva stao na stranu kritičara, ali to ministra Paramonova nije pokolebalo.

— Stvari u tekstilnoj industriji već godinama ne idu dobro — pisao je list „Sovjetska Rosija“ o onome u šta se potrošači mogu

svakodnevno ubijediti. Glavni problemi su u „deficitu i niskom kvalitetu“ proizvoda, ali to nije sve. Ova grana godinama ne izvršava planske zadatke, materijalni troškovi rastu brže od planiranih. gomilaju se zalihe nekurentne robe, probijaju, uz sve to, fondovi plata, produktivnost stagnira itd.

Ovo nije prvi put da se kritikuje ovo ministarstvo, obično se kritika završavala prigodnim riječima ministra koji je obećavao da će preduzeti svenužne mjere kako bise situacija popravila. Ali, takva obećanja — piše sovjetski list — ponavljala su se iz godine u godinu.

Suštinu pitanja koje postavlja štampa jeste u sljedećem: ko je odgovoran za ovakvo stanje? Da li je riječ o „objektivnim“ ili „subjektivnim“ razlozima. Štampa insistira na ovim drugim i podvlači da je problem u „stilu rukovođenja“ i liniji „nezamjeranja“ koju sprovodi Ministarstvo tekstilne industrije.

Na ponovljenu kritiku u štampi, Ministarstvo se — uvrijedilo. Uslijedio je oštar protest redakciji „Sovjetske Rosije“ što takođe izlazi iz uobičajenih pravila ponašanja

koja kažu da se poslije javno izrečene kritike u štampi treba javno i „samokritikovati“.

Ministar Paramonov — koji u odnosu na svoje više postavljene rukovodioce nije želio da „izaziva skandal“ — odnosno da, po ocjeni sovjetskog lista, dođe u sukob sa njima i izbori se za bolji položaj svoje grane — sada je ušao u pravi „klinč“ sa novinarima. On ostaje pri ocjenama o objektivnim razlozima teškoća u koje je zapala tekstilna industrija, pri čemu na prvo mjesto ističe zastarjelu tehnologiju i neredovno snabdijevanje sirovinama.

Zato je list potegao za nešto snažnijom „artiljerijom“. Naveo je riječi sekretara Partijskog komiteta u Ministarstvu tekstilne industrije koji se solidarisao sa kritičarima. I zatim je „odapeo“ možda posljednju strelicu u ministra:

— **Partijski komitet je priznao da je kritika pravilna, a komunisti — rukovodilac zadržava svoj stav i odbija kritiku. Postoji li za Paramonova partijska disciplina, pred kojom su svi komunisti — bez obzira na položaj — jednaki?**

Poslije ovog pitanja očekuje se informacija o penzionisanju još jednog ministra.

Aleksandar NOVAČIĆ

NA OKRUGLOM STOLU O TEMI 12. JESENJEG SALONA U BANJALUCI

U LAVIRINTU SAVREMENOG

BANJALUKA, 1. decembra-lako posmatran kao parcijalni entitet umjetničkog dela, tek kao njegov povod ili sredstvo za realizaciju različite poetike, materijal je - posebno u našem dvadesetom stoleću - veliki izazov stvaralaštva. Sa svim svojim filozofskim i estetičkim konotacijama, sa svim značenjima i smislom umetničkog angažovanja na planu istraživanja novih, ili noog načina korišćenja već poznatih materijala, domen kritičkog i kritičarskog, odnosno istoričarsko-umetničkog preispitivanja uloge materijala nikad ne može biti zaključen ili dovoljno produbljen. Posebno ne kada se govori o živoj, stvaralačkoj klimi. Jer, problemi vezani za materijal u umetnosti esencijalni su; neraskidivi su deo umetnosti same - istakla je selektor ovogodišnjeg salona **Irina Subotić**, u raspravi za okruglim stolom Jesenjeg salona, koji je održan po otvaranju ove velike izložbe.

Željko Koščević, voditelj razgovora za okruglim stolom, smatra da izložba i programski sadržaji prilikom otvaranja (video, umjetničke akcije i avangardna modna revija u kojoj su modeli samosvojni umjetnički predmeti (poprimaju skulpturalno značenje) daju dovoljno povoda za konstruktivan razgovor, kao što je i sama izložba. **Ješa Denegri** je govorio o tezi da u umjetnosti vrijednost ne zavisi od izbora izražajnog sredstva i težnji stvaralaca da u savremenoj umjetnosti prirede neko, „Makar malo čudo“. „Umetnost postaje sve realnija, životnija, a za druge - opasno se približava sopstvenoj smrti. Kao da se posle svega vraćamo opet početku, rekao je **Denegri**.

POGLED UNAPRIJED I NOVA SLIKA

Dunja Blažević, koja je pripremila video-program i izabrala autore, objašnjava mjesto nove slike i videa u ovakvoj tematskoj okosnici - „Materijal kao izazov“ - ističući da ga je primjerenije smatrati sredstvom. Šta je to video? Naglasivši njegovu eksploziju posljednjih godina, smatra da video nema dugu tradiciju, jer počinje zapravo sedamdesetih godina. Ukazujući

U ŠVEDSKOJ

Nedjelja jugoslovenskog filma

LJUBLJANA, 1. decembra (Tanjug) — Danas u Stokholmu, glavnom gradu Švedske, počinje program jugoslovenskih filmova, kojem su značajno doprinijeli međunarodni uspjesi naših filmova u Kanu, Krakovu, Veneciji i Manhamu.

Tokom dvije nedjelje manifestacije jugoslovenskog filma, koja je pripremljena u saradnji sa „Interfilm festivalom“ iz Kranja, biće prikazana naša produkcija u posljednje dvije godine. U programu su uvršteni filmovi: „Ovni i mamuti“, „Život je lep“, „Otač na službenom putu“, „O pokojniku sve najljepše“, „Balkanski špijun“ i „Čudo neviđeno“. U ime naše zemlje na filmskoj nedjelji učestvuju i glumica **Mirjana Karanović** i predstavnik „Interfilm festivala“ **Tone Fellh**.

Milica Jovanetić

S poštovanjem — Titu

● Iduće godine otvoriće se ova reprezentativna izložba na kojoj će biti izloženo više od 1500 umjetničkih predmeta - biće to svojevrsan prikaz ličnosti druga Tita kao velikog poznavoca i ljubitelja umjetnosti

ZAGREB, 1. decembra (Tanjug) — „S poštovanjem Titu“ naziv je velike izložbe, koja će se krajem marta iduće godine otvoriti u Muzejskom prostoru u Zagrebu. Na njoj će biti izloženo više od 1500 umjetničkih predmeta, folklornog blaga i etnografskih djela mnogih naroda svijeta, te nekoliko posebnih zbirki-hladnog i vatrenog oružja, filatelistička, a biće prikazano i stotinjak Titovih odlikovanja, fotografija iz njegovog svakodnevnog života itd.

Svi ti predmeti, koji do sada većim dijelom nisu poznati široj javnosti, isključivo su pokloni koje je Josip Broz dobivao od svjetskih državnika i umjetnika, ali i običnih ljudi i djece iz Jugoslavije i drugih zemalja, kao znak poštovanja, ljubavi i odanosti velikom državniku i čovjeku.

Ova reprezentativna izložba, uz svoju izuzetnu umjetničku vrijednost, imaće posebnu istorijsku i dokumentarnu dimenziju.

Biće to svojevrsan prikaz ličnosti druga Tita u njegovom svakodnevnom ambijentu, kao velikog poznavoca i ljubitelja umjetnosti, ali i prikaz revolucionara i čovjeka, borca za mir, ravnopravnost, nezavisnost i slobodu svih naroda svijeta. Izložbu organiziraju Muzejski prostor u Zagrebu i Memorijalni centar „Josip Broz Tito“ u Beogradu.

OBRAZOVANJE: RASPRAVA O ZAJEDNIČKIM PROGRAMSKIM JEZGRIMA

Vrijeme prolazi, škola čeka

● Postojeći školski programi, neusaglašena nomenklatura zanimanja, i drugi defekti našeg sistema obrazovanja, uz naglašenu nacionalnu obojenost nastave - stvarnost su jugoslovenske škole koja traži reformu, ali sve teče sporo

BEOGRAD, 1. decembra (Tanjug) — Zajednička programska jezgra, oko kojih je prije dvije godine vođena burna javna debata, ugrađena su u nastavne planove u svim republikama i pokrajinama - izuzev u onim koje su sa koncepcijom minimuma zajedničke nastave od početka nisu slagale.

Međurepubličko-pokrajinska komisija za reformu obrazovanja koja je usaglašavala ovaj dogovor, konstatovala je nedavno da se jezgra „sprovode“ u potpunosti u predškolskoj nastavi, uspješno u osnovnoj, a da su veće teškoće u usmjerenoj školi. Sporni su i dalje zajednički elementi nastave maternjeg jezika, književnosti i muzike, ne ide glatko ni sa marksizmom, istorijom, pa čak ni sa prirodnim naukama.

Predstavnicima Kosova ponovili su stav po kome se jezgra ne mogu prihvatiti, jer je u njima nedovoljno zastupljena albanska kultura, koja ne počinje sa 1945. godinom. Energično se zahtijevalo da prestane korišćenje termina „Pisci iz Albanije“, jer se ne radi o njima, već o velikanima albanske kulture koji nemaju veze sa NR Albanijom.

Takozvani teritorijalni princip odbacili su i predstavnici Slovenije, čije su se zamjerke, ipak, više odnosile na zapostavljenost stručnog obrazovanja u koncepciji nove škole.

Mada je rečeno da je na radu „zajedničko usavršavanje zajedničkog jezgra“, očito se radi o neobavezno zajedničkoj nastavi, u

kojoj će se „poštovati kreativnost svakog učitelja“. Jedan veliki posao oko koga su mjesecima vagale argumente „radne grupe“, dizala se prašina u akademijama nauka, udruženjima pisaca, istoričara itd, zapravo je relativiziran i doveden, u krugu, do početka - (ne) sklonosti nastavnika književnosti ili muzike za pojedine nastavne jedinice, a sve u ime - širine i slobode. Riječ je naravno o otporu i minimumu zajedničkog programa i strahu (opravdanom ili ne?), od obaveznog, nametnutog, propisanog.

U želji da se zaobiđe problem, članovi ovog međurepubličkog tijela isticali su demokratičnost rasprave, „do koje se najzad došlo - na primjeru u Sloveniji ili su seljutili što njihove škole i dalje nemaju novi nastavni program za sporne predmete „tuđom krivicom“ (Kosovo). Sazaključkom „uradeno je mnogo ali glavno tek predstoji“, razili su se predstavnici komiteta za obrazovanje, prosvjetno-pedagoških zavoda i ostali obrazovni stručnjaci, uz napomenu da - vrijeme prolazi...

Za koga radi, pitanje je. Za mladiće i djevojke, kojima postojeći školski programi, neusaglašena nomenklatura zanimanja, različita dužina školovanja i drugi defekti domaćeg sistema obrazovanja, uz naglašenu nacionalnu obojenost nastave, otežavaju kretanje i zapošljavanje, sasvim sigurno svaka zaludna godina je nenadoknadiva.

U PRNJAVORSKIM OSNOVNIM ŠKOLAMA

Sve manje učenika

PRNJAVOR, 1. decembra — Nakon podjele Osnovne škole „9. maj“ u dvije osnovne organizacije udruženog rada, u okviru Radne organizacije „Centar osnovnih škola Prnjavor radi 9 centralnih škola sa 3 područne osmorazredne i 23 četvororazredna područna odjeljenja. Osnovnu školu u 232 odjeljenja, od čega 112 razredne, 113 predmetne i 7 specijalne nastave, pohađa 6670 učenika, što je u odnosu na početak prošle školske godine manje za 223 učenika. U seoskim osnovnim školama upisano je 275 učenika manje, dok u osnovnim školama „9. maj“ i „Branko Čopić“ imaju 52 učenika više. Broj učenika u osnovnim školama iz godine u godinu je sve manji. Iz tih razloga a i zbog udaljenosti od

susjedne škole, nepovezanosti školskih područja odgovarajućim putevima i saobraćajnim linijama i nemogućnosti nekih susjednih škola da prihvate učenike, Skupština SIZ-a osnovnog obrazovanja i vaspitanja i Skupština opštine Prnjavor, donijeli su odluku da ove školske godine 28 odjeljenja radi s manjim brojem učenika od zakonskog minimuma. Odnosno, sa manje od 24 učenika u čistim i 20 u kombinovanim odjeljenjima. Prošle godine u osnovnom obrazovanju i vaspitanju radilo je 358 radnika, ali je bilo problema u stručnoj zastupljenosti, što je naročito karaktistično za osnovne škole u Šibovskoj, Velikoj Illovi, i Gornjim Smrtičima, pa se nastava odvijala i sa izvjesnim teškoćama. B.R.

● Po svemu sudeći rasprava o temi „Materijal kao (likovni) izazov“ ne može se iscrpiti samo jednim razgovorom za okruglim stolom. Pokazala je to i rasprava u banjalučkom Domu kulture, sutradan po otvaranju 12. Jesenjeg salona, u kojoj su učestvovali umjetnici i kritičari iz cijele zemlje

na neophodne razlike u tretiranju termina „materijal“ i „materija“, pri razgovoru za okruglim stolom **Bojana Burić**, postavlja pitanje - šta je materijal kao video. Odgovor **Dunje Blažević** glasi - umetnička slika, dok **Jadranka Dizdar** smatra da je tema Salona veoma široka i ne odobrava potrebu učestvovanja „Irina“ na ovogodišnjem Salonu. Govoreći o temi Salona „Materijal kao izazov“, koja je vrlo izazovna, **Ivana Simeonović** ukazuje na sarkastičnost u upotrebi modernih materijala, naročito poliesteru, dok **Bojana Pejić**, razmišlja o tim materijalima kao „nečekivanim za umetničko delo“.

DRAGOCJENA SLOBODA I UNIVERZALNOST SALONA

Ivan Kožarić, skulptor, smatra da povjesničari umjetnosti previše međusobno teoretiziraju, ukazujući na umjetničku igru kao kvalitet, i na već samu po sebi poznatu činjenicu da će umjetničko djelo uvijek privući publiku i izazvati interes. **Grozdana Šarčević** postavlja pitanje kako materijal utiče na umjetnost, smatrajući da umjetnička akcija **Slobodana Ere Milivojevića** zaslužuje objašnjenje, jer ne nalazi odgovore - da li se taj rad može shvatiti kao rekonstrukcija iz sedamdesetih godina ili nešto drugo. Umjetnik **Kosta Bogdanović** podsjeća na problem slobode umjetnosti. „Ta sloboda ima smisla, jer se čovek oseća neodgovornim pred onima koji očekuju korektnost“, kaže Bogdanović. „Sloboda je dragocena, a materijal može biti sve i ne mora biti, materijal je krug koji sužava sebe“.

Tomislav Dugonjić, koji nije izglagač, govoreći o impresijama sa

venecijanskog bijenala, postavlja pitanje Organizacionom odboru 12. jesenjem salona u čemu je specifičnost banjalučkog salona i traži objašnjenje o koncepciji i ovogodišnjoj temi, dok književnik **Ranko Risojević**, u ime Umjetničkog savjeta odgovara pitanjem a zašto ne ova tema, ovdje, u Banjaluci, a ne negdje na nekom drugom mjestu.“

Selektor **Irina Subotić** ukazuje da je za dosadašnje, pa i ovaj 12. jesenji salon najvažnija, crvena nit, daje to manifestacija jugoslovenskog karaktera. Materijal nije nikad određivao kvititet umjetničkog djela, a ne može se smatrati da konvencionalni materijali ne donose i konvencionalne forme i obrnuto. „Sam izbor teme smatrao sam izazovnim, dobrim, značajnim i na prvom mestu cenila sam rezultate i umetnike“, kaže selektor.

Na pošten odnos selektora Salona, koji kvalifikovano i stručno ocenjuje i pojedinačni rad učesnika ukazuje i **Bojana Pejić**, smatrajući da je dilema prilikom selekcije bilo mnogo, što potvrđuje i sam selektor. Jedna od dilema - d ali uvrstiti najpoznatija umjetnička djela samih autora ili ih predstaviti iz drugog ugla je i učešće jednog od dvojice banjalučkih slikara **Bekira Mlarića** (drugi je **Smail Iftić**) koji se, iako slikar predstavlja keramikom, terakotom sa slikarskim efektima i skulptorskim formama.

Rezimirajući raspravu **Željko Koščević** ističe kontinuitet Salona, odajući zahvalnost organizatorima, gradu i domaćinima, ukazujući prije svega i na **Kožarićevu** formaciju i dimenziju univerzalnosti kao neophodnu u razmatranju Salona kao likovne manifestacije jugoslovenskog karaktera.

Jagoda PRNJA

IZ NAŠE PROŠLOSTI Mis Irby

● Radoznala Engleskinja poslije putovanja slovenskim zemljama piše četrdesetih godina prošlog vijeka putopis koji je jedan od najživopisnijih zapisa o položaju južnoslovenskih naroda pod turskom vlašću

Zvali su je jednostavno - Plemenita

Mlada, radoznala Engleskinja, vraćajući se sa svojom prijateljicom s puta po Grčkoj 1861-62 godine, odlučila da protuče i slovenske zemlje pod turskom vlašću. Mis Adeline P. Irby i mis Dž. Muir Makenzi krenule su na ovaj put podstaknute razgovorima sa češkim istoričarem. Put ih je iz Bugarske vodio u Makedoniju, Srbiju i Crnu Goru, a zatim u Bosnu i Hercegovinu, te Dalmaciju. Gostoprimstvo su im iskazali u Beograd i Cetinje i Sarajevo. Već sljedeće godine prokrstariše u središnji Balkan. Vidjele su Bitolu, Prilep, Veles, Skoplje, Kačanik, Kosovo, Vučitrn, Novi Pazar, Rašku, Peć, Dečane, Đakovicu, Prizren i Skadar.

Putopis koji su o tome napisale smatra se jednim od najživopisnijih i najpronitljivijih zapisa o položaju slovenskih i južnoslovenskih naroda pod turskom vlašću. On je snažno uticao na javno mišljenje

Evrope, a posebno Engleske o ovom problemu. Dojmovi koje su ponijele sa ovog putovanja prevazilazili su sve ono što su one čule, znale ili očekivale o bijedi i zaostalosti ovih naroda. Njihovu pažnju posebno je privukao srpski i crnogorski narod Stale su se zanimali za njihovu istoriju, običaje i jezik.

Mis Irby tada sigurno nije mogla pretpostaviti da će sav svoj život i sve što posjeduje pokloniti jednom južnoslovenskom narodu, da će zauvijek ostati u Bosni i umrijeti u Sarajevu. U tom gradu počeo je njen dobrotvorni rad: 1866. godine otvara školu s osam razreda za siromašne srpske djevojčice. U vrijeme bosanskohercegovačkog ustanka 1875. godine, ona osniva u Londonu Odbor za pomoć izbjeglicama. Ovaj događaj bilježi i poznati putopisac Arthur J. Evans. Njena pomoć stizala je u sve zbjegove po Hrvatskoj, Slavoniji i Dalmaciji gotovo četiri godine. Očitovale su u hrani, odjeći, obući i novcu. Njeno djelo, međutim, bilo je najznačajnije na kulturnom planu. U Pakracu i njegovoj okolini, među izbjeglim narodom, osnovala je dvadesetak škola za dječake i djevojčice. 1879. godine otvara škole i u petrovačkom srezu.

Po dolasku Austro-Ugarske, prilike se nisu bitnije izmijenile, osobito ne za srpski narod u BiH. I dalje je imala pune ruke posla. Svoj prosvjetiteljski i kulturni rad nastavila je u svom Zavodu u Sarajevu sve do smrti. Umrla je 1911. godine u 78. god. života. Mnogi nisu znali ni ime da joj izgovore. Zvali su je jednostavno - Plemenita.

Ivanka BILIC, kustos

U MZ STARČEVICA

Temeljac za četverorazrednu školu

BANJALUKA. 1. decembra - U čast novembarskih praznika, svečanim polaganjem kamen temeljca u Mjesnoj zajednici Starčevica obilježen je početak radova na izgradnji četvororazredne osnovne škole, ambulante, apoteke i drugih sadržaja u okviru izgradnje dvonamjenskog skloništa. Prema riječima **Dževada Osmančevića**, potpredsjednika Skupštine opštine Banjaluka, koji je pozdravio goste i domaćine, ovaj objekat, što će se graditi u dvije faze, predstavlja obrazac racionalnog investiranja pri čemu će svi sadržaji biti prilagođeni potrebama radnih ljudi i građana ovoga dijela grada.

Kamen-temeljac zajednički su položili predstavnici društveno-političkih organa i organizacija Mjesne zajednice Starčevica, **Mišo Latinić**, predsjednik MK Socijalističkog saveza, **Vladimir Šušnjar**, Sekretar OO SK, **Abdulah Subašić**, predsjednik Skupštine Mjesne zajednice, **Azi Muhić**, predsjednik SUBNOR-a i **Goran Milosavljević**, predsjednik OO SSO.

Z. L.

U dvonamjenskom objektu - škola ambulanta, apoteka

ELEKTROBANJALUKA, UZ NOVEMBARSKE PRAZNIKE

Svečano na Filipovića polju: radioničko-poslovni prostor OOOUR-a „Elektrobanjaluka“

Novi poslovni prostor

BANJALUKA. 1. decembra - Na Filipovića polju, dan uoči praznika bilo je svečano: Zoran Kostić, predsjednik Zbora radnih ljudi OOOUR-a Elektrobanjaluke, presijecanjem vrpce predao je na upotrebu novi poslovni prostor ovoj organizaciji. U prisustvu radnika Elektrobanjaluke, predstavnika društveno-političkih organizacija opštine i Republike, o značaju ovog radioničko-poslovnog prostora jednog od OOOUR-a Elektrokrajine govorio je Ante Marić, predsjednik Izvršnog odbora SO Banjaluka. Već dugo, rekao je, ova radna or-

ganizacija posluje na više lokacija što uveliko otežava rad, pa će novi prostor omogućiti u prvom redu kvalitetnije obavljanje funkcija ove organizacije, odnosno bolje snabdijevanje potrošača elektroenergijom.

Dio novog poslovnog prostora (gradi se u dvije etape) prostire se na 3.160 kvadratnih metara i do sada je uloženo 316 miliona dinara. Gradnja je dijelom finansirana iz Fonda sredstava solidarnosti, namijenjenih otklanjanju posljedica zemljotresa od 1981. godine, dok je 70 odsto obezbijedeno vlastitim sredstvima.

U svečanom programu na Filipovića polju učestvovali su učenicima Osnovne škole „Branko Čopić“ iz Borika i članovi KUD-a „Veselin Masleša“.

Z. L.

U UČEŠĆU SIZ-a za prostorno uređenje i komunalne djelatnosti u realizovanju programa mjesnih zajednica

UZ NOVEMBARSKE PRAZNIKE, U MJESNIM ZAJEDNICAMA Akademije, susreti, sjećanja...

- U većini mjesnih zajednica održane su svečane akademije, izveden prigodan program, evocirana sjećanja na dane revolucije, odata priznanja najaktivnijim građanima...

BANJALUKA. 1. decembra - U banjalučkoj opštini novembarski praznici obilježeni su nizom manifestacija. U čast Dana Republike, svečano su otvoreni mnogi objekti, puštena u rad novoizgrađena vodovodna mreža pod Starčevicom, održane svečanosti u većini banjalučkih mjesnih zajednica.

U Mjesnoj zajednici Ljubačevo, povodom rođendana Republike održan je narodni zbor. U mjesnim zajednicama Mejdan, Mejdan I i II održana je zajednička svečana akademija u prostorijama društvenog Doma „Mejdan“. Učenicima osnovnih škola „Branko Čopić“ i „Mirko Višnjić“, priredili su, u prostorijama Osnovne škole

„Mirko Višnjić“, svečanost zajedno sa predstavnicima mjesnih zajednica Borik I, Borik II, Borik III i Borik IV. Svečanost je održana i u Mjesnoj zajednici Starčevica. U baraci Mjesne zajednice Bulevar, priredena je svečana akademija za tri mjesne zajednice, i to: Pobrđe, Čaire i Bulevar revolucije. Takođe su u mjesnim zajednicama Lauš, Budžak II, Petričevac, Centar II, Vrbanja i Paprikovac održane svečane akademije.

U MZ VRBANJA

PRIZNANJA AKTIVISTIMA

Povodom novembarskih praznika u Mjesnoj zajednici Vrbanja održana je svečana akademija u Osnovnoj školi „Ajša Karabegović“. Referat je pročitao Nedeljko Kusturić, predsjednik Mjesne konferencije SSRN. Ovom prilikom uručene su i povelje Skupštine

opštine Banjaluka Bošku Koprivici i Rasimu Đugu, društveno-političkim aktivistima ove mjesne zajednice. Prigodan program izvele su sekcije Osnovne škole „Ajša Karabegović“ i Kulturno-umjetničkog društva „Danko Mitrov“.

Z. Šlj.

PODRŠKA PLANU SIZ-a ZA MAGISTRALNE PUTEVE BIH

NASTAVAK ZAPADNOG TRANZITA

- U 1987. godini planirano da se nastavi sa radovima na dionici Zapadnog tranzita do Rudarske ulice

BANJALUKA. 1. decembra - Izvršni odbor Skupštine opštine je na prijedlog Komisije za urbanizam i komunalno-urbanističke poslove prihvatio nacrt plan SIZ-a za magistralne puteve BiH za period od 1986. do 1990. godine, kao i plan za 1986. godinu, uz neizbježne dopune, s obzirom na to da u narednom petogodišnjem planovima nije predviđena izgradnja niti rekonstrukcija magistralnih puteva na području banjalučke opštine, što se ne može prihvatiti bez rezerve.

Od posebnog je značaja da se nastavi izgradnja zapadnog tranzita do Rudarske ulice i da se u narednom planskom periodu pristupi izradi investiciono-tehničke dokumentacije za dalji nastavak radova na Zapadnom tranzitu, od Rudarske ulice nadalje. Izvršni odbor je usvojio prijedlog da se u 1986. godini pristupi rješavanju imovinsko-pravnih odnosa na koridoru buduće saobraćajnice i da se u isto vrijeme izvrši kandidatura kod SIZ-a za obezbjeđenje sredstava u 1987. godini, kako bi se mogli nastaviti radovi na dionici Zapadnog tranzita (oko 2 kilometra) do Rudarske ulice. Osim toga, predviđeno je da se u idućoj godini obezbijede sredstva za postavljanje završnog sloja na dionici od petlje do Ulice krajiških brigada, kako bi se put zaštitio od daljeg propadanja.

Na kraju je Izvršni odbor predložio da se istakne i kandidatura regionalnih puteva Banjaluka-Sanski Most i Banjaluka - Čadavica za sticanje ranga magistralnih puteva i da se o zaključcima sa sjednice izvjesti SIZ za magistralne puteve BiH.

A. Mehmedović

Vanredni autobus smanjili gužve

PO REDU VOŽNJE

BANJALUKA. 1. decembra - Autobuska stanica u Banjaluci u toku novembarskih praznika bila je preplavljena putnicima. Što je najvažnije autobusi su kretali u svim pravcima na vrijeme i tako su izbjegnute gužve koje su uobičajene u većim prometnim centrima.

U razgovoru sa Đokom KESIĆEM, glavnim prometnikom na autobuskoj stanici u Banjaluci, saznali smo da nije bilo problema oko polazaka

autobusa.

- Ove godine kao i ranije uvedena su noćna dežurstva na našim šalterima tako da nije bilo gužve. Uveli smo i sedamdeset vanrednih autobuskih polazaka u svim putnim pravcima. Ukoliko se ukaže potreba, planirano je da se uvede još deset vanrednih autobusa. Trenutno najveći broj putnika putuje u pravcima prema Beogradu, Zagrebu, Ljubljani i Rijeci.

M. SUKALO

PIJAČNI BAROMETAR

POVRĆE: luk 60, bijeli luk od 200 do 250, kupus od 70 do 80, špinat 100 do 150, kelj 150 do 180, karfiol od 200 do 250, grah 300 do 500, krompir od 50 do 60, mrkva od 80 do 100, cikla od 80 do 100, rotkva 80, paprike 150, zelena salata 200 dinara po kilogramu.

VOĆE: jabuke od 100 do 120, kruške od 120 do 150, grožđe 200, dunje 150, kesten 150, narandže 517 mandarine 420 do 4560, smokve 620 dinara po kilogramu.

ORASI: jezgra od 2.200 do 2.400, u ljusci od 650 do 700 dinara po kilogramu.

JAJA: od 30 do 33 dinara po komadu.

MED: 60 dinara po kilogramu.

MLIJEČNI PROIZVODI: sir od 300 do 500, kajmak od 500 do 700, užički kajmak od 1.100 do 1200 dinara po kilogramu.

CVIJEĆE: karanfil od 50 do 80, ruže od 80 do 170, nerine 200, gerber od 130 do 180, iris 150, gladole od 70 do 120 dinara po struku.

Z. P.

SPORTSKI TELES

BAGDAD — Nakon bolje i kvalitetnije igre irački nacionalni tim je u petak pobijedio Sirijusa 3:1 (1:0) i prvi put se u svojoj historiji kvalifikovao za završnicu Svjetskog prvenstva. Utakmica je igrala u Taifu (Saudijska Arabija), jer odlukom FIFE zbog rata sa Iranom Irak nije mogao biti domaćin nijednog meča tokom kvalifikacija. Prvi susret odigran je prije dvije nedjelje u Damasku i završio je bez golova 0:0.

BRATISLAVA — Izvršni komitet Međunarodne federacije studentskog sporta (FISU) prihvatio je danas u Bratislavi izvještaj Organizacionog komiteta Univerzijade u Zagrebu o pripremama glavnog grada Hrvatske za to veliko međunarodno takmičenje. Izvršni komitet FISU utvrdio je danas definitivnu cijenu smještaja učesnika za zagrebačke Univerzijade (25 dolara dnevno po ucesniku).

SMEDEREVSKA PALANKA — Na Sedmom superturniru šahistkinja „GOSA '85“ u Smederevskoj Palanci usudbi: su igrali nastavi prekinutih partija iz šestog kola. Neočekivano, ali sasvim zaslužen, mladi majstor, FIDE Halisa Marić u nastavku prekinute partije protiv vелеmajstora Erneske Radevske osvojila je cipo poeni na taj način ispunila normu za titulu internacionalnog majstora. Švedski vелеmajstor Pijl Kramling, refirizirajući protiv Marije Petrović, ima na turnirskoj tabeli poeni i po prednosti i praktično je osvojila titulu pobjednika kolo prije završetka turnira.

NEUSPJELA REVIJA ZA ZLATNU RUKAVICU

Minus do minusa

BOKS

Trijumf: Veteran Mirko Puzović, po četvrti put je osvojio „Zlatnu rukavicu“

Tradicionalna boksevska revija za zlatnu rukavicu doživjela je potpun krah. Da nije bilo izvanredne borbe Francuza **Fernandeza** i Kubanca **Guzmna**, koji nažalost, zbog čudnih propozicija, nisu mogli konkurirati za Zlatnu rukavicu, gledaoci bi, umjesto boksevske, prisustvovali pozorišnoj predstavi.

Po četvrti put se **Mirko Puzović**, vječni mladi našeg ringa, dokopao ovog vrijednog trofeja. Na zalasku karijere, kada je teško vjeovat u čarobnom četvorougaoniku, a još teže osvajati

značajne trofeje. Puzović se baš na ovaj ring lakše nego ikada ranije dokopao „Zlatne rukavice“.

— Puzović je u finalu boksovao sa pola snage. Zapravo, pružio je koliko je u ovom trenutku bio spreman. Pokazao je najviše među slabima i zaslužio mu je pripao trofej — ističe tehniko reprezentacije Jugoslavije **Zekanović**.

• **Zašto su otkazali neki reprezentativci** — pitamo Zekanovića.

— Jedino su, i to u posljednji čas, okpravano izostali Anton Josipović i Damir Škaro. Međutim, i protiv njih će biti podnesene disciplinske prijave, pa neka i pred Disciplinskom komisijom BŠJ pravdaju izostanke. Branislav Babić, Aziz Salihu, Dragan Vasiljević i Redžep Redžepovski nisu našli za potrebu ni da se jave i eventualno opravdaju izostanak. — Ko god ne bude imao valjane dokaze da je bio bolestan ili imao ispite, biće rigorozno kažnjen — kategoričan je Zekanović.

• **Revije su trebale da budu neka vrsta izbornog nadmetanja za sastav najbolje reprezentacije Jugoslavije.**

— Ovakve kao Meč šampiona nikome ništa ne donose. No, mi od revija ne odustajemo i prvina prilika za reprezentativce je Čelinca pesnica u Zenici 28. i 29. decembra. Poslije ove revije određemo reprezentaciju za veliki međunarodni turnir koji će se održati 16. januara u Švedskoj.

S. RISOVIĆ

FUDBAL

OMARSKA JESENJI SAMPION MEDUOPŠTINSKE LIGE BANJALUKA

Najbolji u prvoj etapi: Fudbaleri Omarske sa trenerom Zoranom Smileskim

I proljeće je naše

OMARSKA — Uprava, stručni štab, fudbaleri i brojni navijači imaju razloga da slave i da se vesele jer je njihov FK Omarska i ove jeseni dokazao da je sportski kolektiv koji može ići u višerang takmičenja. Ovih dana na zaječnickoj sednici uprave kluba, stručnog tima, fudbalera i predstavnika samoupravnih i društveno-političkih struktura Mjesne zajednice Omaršani su sa zadovoljstvom sumirali svoje jesenje rezultate i tako s pravom nakrivili kapu. Milorad ŽRNIĆ, predsjednik Predsjedništva FK Omarska, sa zadovoljstvom je konstatovao da je ovojesenja šampiona titula došla na pravu adresu i da je ona odraz kolektivnog rada svih fudbalera, uprave i stručnog štaba. Čestitao je i odao priznanje svima u FK Omarska, navijačima i onima koji su materijalno pomogli ovom uzornom sportskom kolektivu.

U vrlo dobrom i preglednom izvještaju šefa stručnog štaba Omarske Zorana Smileskog pored ostalog, stoji da su njegovi izabranici u 13 kola jesenskog dijela prvenstva zabilježili 9 pobjeda, jedan remi i tri poraza sa gol-razlikom od 25:13 i ukupnih 19 bodova, što je 75 posto od ukupno moguće osvojenih bodova. Stoga i sve čestitke fudbalerima koji su podnijeli najveći dio tereta: **Đraško i Nenadu Anđiću, Radu i Sveli Kreclju, Ranku i Milojci Rosiću, Milenku i Zoranu Romaniću, Dramojcu, Ranku i Draganu Zrniću**, ali i ostalima koji su manje igrali i čije vrijeme tek dolazi.

Priilikom sumiranja postignutih rezultata trener Smileski je poput iskusnog trenera i dobrog poznavao

TURNIR U MALOM FUDBALU „BORIK '85“

FAVORITI IDU DALJE

BANJALUKA — Turnir u malom fudbalu pobuđuje sve veće interesovanje. Iako su na programu utakmice prvog kola, gledaoci uživaju u zanimljivim borbama.

Najviše uzbuđenja donio je susret između „Sustera“ i „Pionira“. „Pionirac“ sastavljen od vojnika na odsluženju vojnog roka u Banjaluci, povero je vojnom Pešića. U drugom poluvremenu golomci su propustili nekoliko povoljnih prilika, a jednom su pogodili prečku. Njihove promašaje kaznio je Plavišić. koji je deset minuta prije kraja susreta izjednačio rezultata. U izvedenoj penala „Susteri“ su imali više sreće i golovima Plavišića i Filipovića zabilježili pobjedu od 3:1.

Mnogo teže nego što se očekivalo u drugo kolo plasirala se ekipa „Tri as“ savladavši „Instruktore“ sa 4:2. Za pobjedničku ekipu nastupili su igrači Omarske (braća Anđić, Janjić, Zrnić, Rosić) pojačani Bekvalcem, Stakićem Buvućem iz Rudara, te Vučkotom iz Slobode (BN). Golove za „Tri as“ postigli su Stakić, Vučeta, Janjić i Bekvalca, a dvostruki strijelac za poraženu ekipu bio je Nenad Grujić.

U ostalim susretima postignuti su ovi rezultati: „Kalakote“ - „Sportske novosti“ 5:2, „Crvene nade“ - „Energopetrol“ 3:10, „Adidas“ - „Ceso

poštar“ 1:2, „Artiljerac“ - „Omladinac“ 5:0, „V. P. 6373“ - „Vatrosper“ 3:4, „Zikanove bebe“ - „Rupa do rupe“ 4:0, „Stupica“ - „Vektor“ 4:3, „Gambit“ - „Kakadu“ 6:1, „E. T.“ - „Kontra“ 3:4, „Iro mladost“ - „Gralim“ 7:2, „Plavi 7“ - „Lasta“ 3:1, „Lutalica“ - „Drugo zasjeđanje AVOJ-a“ 0:5, „Bosanka“ - „Sest dječaka iz Budžaka“ 3:5, „Jelička“ - „Kviki gric“ 5:2, „13. maj“ - „Don kamilu“ 4:2, „Arsenal“ - „Brenda“ 3:1, „Trica“ - „Suada“ 2:1, „As centar“ - „Andromada“ 0:2, „Roki“ - „Slatki grijeh“ 0:7, „Borik“ - „Eto vuka“ 4:0, „Palimo na garanje“ EASU 5:1, „Klasnik“ - „Flamengo“ 1:2, „V. P. 2908“ - „Lokav na vuka“ 7:0, „Kost i koža“ - „Nektar škola“ 5:3, „Zmjijsko oko“ - „TNT original 5:1, „Galija“ - „Brazilska četvrt“ 4:3, „Boljševik“ - „Monteri“ 6:0, „Omega“ - „Rodei na zagona“ 3:2, „Muzički tobozan“ - „Šomi“ 0:2, „Punoglavci“ - „Sihton“ 5:1, „Turborg“ - „Džoni Malero“ 6:5, „Jeremija“ - „Hari njegovi prijatelji“ 1:4, „Pobrd“ - „Belira 8“: 1:10, „Čelinac“ - „Prva krajiška brigada“ 3:1, „Plavi 5“ - „Karan“ 2:1, „Veni vidi vici“ - „FSU“ 6:1, „Bife Bato“ - „Slateki“ 0:3, „Joks“ - „Argentina“ 5:4, „Đački dom Veselin Masleša“ - „Permani 4:2, „Došlimovom opel“ - „Markana sa Mejdana“ 3:1.

Turnir se nastavlja u srijedu u 15.15. Z. TICA

AKCIJE „GLASA“

U SUSRET IZBORU NAJBOLJIH SPORTISTA BOSANSKE KRAJINE

PROGLAŠENJE 26. DECEMBRA

BANJALUKA — Organizacioni odbor koji rukovodi „Glasovom“ akcijom izbor najboljih sportista Bosanske krajine u 1985. godini odlučio je da se završna svečanost održi 26. decembra u Sportskoj dvorani „Borik“, već po tradiciji u noć u „Boriku“ biće praznik krajiškog sporta, uz prigodan kulturno-zabavni program.

U našu redakciju uveliko stišu prijedlozi klubova ko su sportisti koji će konkurirati za listu „deset najboljih“. Javljaju se i organizacije u druženogradu koje će biti suorganizatori u „Glasove“ najstarije akcije.

Kao što smo ranije javili, generalni okrovitelj izbora najboljih sportista Bosanske kra-

jine u 1985. godini je Radna organizacija tekstilne industrije „Knežopoljka“ iz Bosanske Dubice.

Knežopoljka

BOSANSKA DUBICA
RADNA ORGANIZACIJA TEKSTILNE INDUSTRIJE

NA TRADICIONALNOM SPUSTU U ZAGREBU

ARNAUTOVIĆ NAJBOLJI

BOSANSKI NOVI — Na tradicionalnom spustu na divljim vodama održanom na Savi kod Zagreba Novljanin Kemal Arnavtović osvojio je prvo mjesto. On jestazu dužu šest kilometara savladao za 18 minuta i 23 sekunde. Na takmičenju, na kojem je učestvovalo 60 spustaša iz Slovenije Hrvatske i Bosne i Hercegovine i ostala četiri predstavnika Kajakaškog kluba Ada iz Bosanskog Novog postigla su zapazene rezultate. U seniorskoj konkurenciji Jusuf Dizdarević osvojio je šesto mjesto. U juniorskoj konkurenciji Ivan Stepanov je bio četvrti, Omer Abazagić 11, a Milan Vujanović 15. Četrnaestogodišnjaci Ivan Stepanov i Omer Abazagić trebalo je da se takmiče u pionirskoj konkurenciji, gdje bi sigurno bili najbolji, ali Adino rukovodstvo odlučilo je da se oni takmiče među juniorima i tako brže kale za predstojeća takmičenja. F. K.

MEDUOPŠTINSKA LIGA BANJALUKA

Pobjednik „Mladen Stojanović“

ŠAH

Nakon odigranih devet kola po kružnom sistemu završeno je ekipno takmičenje klubova Međuopštinske lige Banjaluka. Bez jednog izgubljenog meča, a sa samo jednim neodlučnim mečom sa „Kozarom“, SK „Mladen Stojanović“ ubjedio je prvi. Od iduće godine šahisti ovog kluba takmičiće se u Regionalnoj ligi - Zapad. Ovaj uspjeh ostvarili su Prnjavorčani igrajući uglavnom u sastavu: **Jovo Gašić, Nenad Zarić, Jusuf Karić, Hajro Hadžišelimović, Ranko Maučević, Darko Jovčić, Gospa Popović, Mirjana Gatarić, Jadranko Prodanović, Aleksandar Milakov, Braco Krajišnik i Perica Perić**. Plasi ravši se odmah iz vodećeg šahisti „Partizana“ iz Vrbanje postigli su do sada najveći uspjeh. Ovaj klub pored kvalitetnog igračkog kadra usvjetri konkurencije (seniorzi žene i omladinci) organizovano djeluje i radi na omasovljenju šaha u Mjesnoj zajednici Vrbanja gdje je ova igra veoma popularna, naročito među mladima.

L. RADOVIĆ

Partizan (Banjaluka) - Mladost (Zalužani) 4:5,5 (Čibukčić Kapetanović 1:0, Knežević - Ranogajec remi, Popržen Hajrić 1:0, Jaran - P. Vukajlović 1:0, Čubić-Bilić 0:1, P.Šić - Franičević 0:1, Prosen-Andrijević 0:1, Gojić-Damjanović 1:0, Macanović - Mršić 0:1, Semenjuk - M. Vukailović 0:1). Sudija Pilipović (Banjaluka).

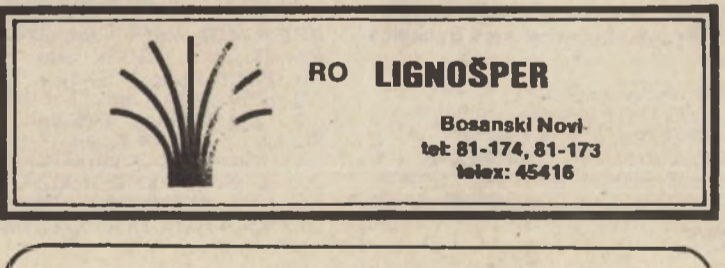
Željezničar (Banjaluka) - POŠK (Potočani) 6:4 (Ganić, Zulić 1:0, Bijelić-Todorović 0:1, Komlenić - Holubek 1:0, J. Idžan-Manojlović remi, Čuković - Pušić remi, Vučević Danojević 1:0, S. Idžan - Vujić 0:1, Tomašević - M. Davidović 0:1, Martinović - D. Davidović 1:0, R. Četković - Zivković 1:0). Sudija Bajrić (Banjaluka).

progres (Skender-Vakul) - Partizan (Banjaluka) 2:8. (E. Tortaković - F. Handan 1:0, Đurić - Hadzimujić 1:0, B. Torlaković - Turalić 0:1, Marjanović - Hasanagić 0:1, Aleksić - Bešić remi, Vardić - Bajrić 0:1, S. Đurić - Nezirević 0:1, Malić - Prnja 0:1, Z. Đurić - Zuna remi, Antonov - Obradović 0:1). Sudija Vještica (Banjaluka).

STANJE NA TABELI 1. „Mladen Stojanović“ (Prnjavor) 65.5 2. Partizan (Vrbanja) 59.5 3. Željezničar (Banjaluka) 59. 4. Mladost (Zalužani) 58.5 5. Kozara (Bosanska Gradiska) 57. 6. POŠK (Potočani) 55.7 Partizan (Banjaluka) 40.5 8. Progres (Skender-Vakul) 29.5 9. Mladost (Laktaši) 28.5 10. Mladost (Kotor-Varoš) 28 poena. D. VJEŠTICA

RO LIGNOŠPER

Bosanski Novosti
tel: 81-174, 81-173
telex: 45416

IZ OPŠTINSKOG ŠAHOVSKOG SAVEZA

NOVE ŠAHOVSKE SUDIJE

Prije nekoliko dana u Laktašima su održani seminar i ispiti za sticanje zvanja šahovskih sudija. Od dvadeset kandidata, koji su prijavili učesće na seminaru, sedamnaestorica su stekli zvanje šahovskih sudija.

Zvanje regionalnog šahovskog sudije stekli su Milosav Gatarić, Mirko Zlokapa, Idris Merić, Dorde Petković, Milan Pilipović, Radomir Rogić, Nebojša Šebić, Murat Bajrić, Dobranislav Čulufić, Radovan Čaković, Ferdo Martinović, Pero Vukajlović, Srećko Penava, Enver Zulić i Petar Vučenović, doksu ispizave opštinskog (klupskog) sudiju uspješno položili Miloš Ćirić i Dragomir Šljivar.

Seminar je održan uzajedničkoj organizaciji Centra za školovanje i stručno usavršavanje amaterskog kadra SOFK-e Banjaluka, Šahovskog saveza Bosne i Hercegovine i Opštinskog šahovskog saveza Banjaluka, a učestvovali su kandidati iz Skender-Vakufa, Gornjih Podgradaca, Laktaša, Kotor-Varoša, Jajca i Banjaluke. N. L.

„PARTIZAN“ IZ ČELINCA ZIMUJE NA ČELU TABELE

Želja — viši rang takmičenja

ČELINAC — Poslije uspješnog završetka prvog dijela takmičenja jesenje sezone Pred-jedništvo FK „Partizan“ i fudbaleri Opštinske lige Banjaluka na kraju jesenjeg dijela takmičenja čelinčani fudbaleri osvojili su prvo mjesto. Od mečudjih 16 osvojili su 15 bodova u visokoj gol-razlici od 46:10. Stic je za pet bodova više od drugoplasiranog na tabeli. U fer-plej FK „Partizan“ zauzeo je treće mjesto bez crvenih i samo šest žutih kartona. Ovi i drugi rezultati postignuti su, prije svega, zahvaljujući radu, disciplini i angažovanju kako igrača, tako i

trenera i vecine članova uprave FK „Partizan“ Čelinac.

— Više godina ljubitelji fudbala u Čelincu imaju želju da se njihov fudbalski klub presele u viši rang takmičenja. Ukoliko bi u završnom dijelu takmičenja nastavili još intenzivniji rad, ta višegodišnja želja mogla bi se ostvariti. Za aktivnosti našeg kluba postoje dobri uslovi. Izgrađeno je glavno-i pomoćno fudbalsko igralište, svlačionice i druge prostorije. Postoji i solidan igrački kadar, a sve većom podrškom udruženog radaprevazilaze se i materijalne

teškoće - kaže Refik Hodžić, trener FK „Partizan“.

Pored ostalih zadataka vodi se i briga o podmlatku. Uspješno djeluju juniorska i pionirska ekipa. U „B“ ligi Banjaluka, čelinčani juniori zauzeli su drugo mjesto sa devet bodova. U ekipi pionira uključeno je tridesetak najmlađih fudbalera. Ovo ukazuje na činjenicu da se vodi briga o vlastitom kadru i podmlatku za duži vremenski period.

O ostvarenim aktivnostima i rezultatima rada uskoro će raspravljati delegati Konferencije kluba. S. MILIJEVIĆ

FUDBALSKI PRELASCI ČOBANOVIĆ U RUDARU, KARAGIĆ U BRCU

PRIJEDOR — Odlični golman Berek Nikola Čobanović juče je bio ispisnicu i pristupio Rudaru. Njegovim odlaskom mladi prijedorski „regionalac“ je znatno oslabljen, apotkozarski drugoligašje u darovitom Čobanoviću dobio pouzdanog čuvara mreže. Svi su izgledi da će Berek ovih dana napustiti i snažni Mirkaz Karagić, koji je u jesenjem prvenstvu Regionalne lige bio jedan od najboljih fudbalera ovog uzornog kluba.

Karagić je prihvatio poziv banjalučkog Borca i već tri dana se nalazi na Gradskom stadionu. Ako na probnim testovima zadovolji stručnjake Borca, on će postati novi član banjalučkog drugoligaša.

— Sa velikim zadovoljstvom izdajeemo Karagiću ispisnicu, jer nam je čast da nosi dres Borca - kaže „alfa i omega“ Berek Dedić Črnčić. To je, bez sumnje, fudbaler pred kojim stoji lijepa budućnost, može dase razvije u igrača prvotligaškog formata.

Z.I.D.

BRZOPOTEZNI TURNIR U BIHAČU

BORIĆ ISPRED SVIH

BIHAČ — Šahovski klub Bratstvo povodom 29. novembra Dana Republike organizovao je brzopotezni turnir na kome je učestvovalo 20 igrača. Sasvim zasluženno prvo mjesto za 18 bodova zauzeo je majstor Muhamed Boric. Drugo mjesto sa 16 bodova pripalo je Mladenu Reljiću, a treće Osmanu Altiću koji je sakupio 14 poena.

Konačni plasman: **Borić 18, Reljić 16, Altić 14, Majstorović Medić 13,5, Arnavtović 11,5, Janda i Mulić 10,5, Midžić i Redžepović 10, Jakovac 9,5, Mandić 9, Handanagić 7,5 i Jeremić i Bašić 7, Čohodžić i Bjelotomić 6,5, Gluvajčić 5, Ružnić 4,5 i Pehadžić 0 bodova.** D.M.

PRNJAVORSKI „REGIONALAC“ U ZIMSKOJ PAUZI

Dva pojačanja

PRNJAVOR — Iako je do početka priprema za start u drugom dijelu prvenstva ostalo još gotovo tri mjeseca, već sada je izvjesno da će Ljubić na proljeće biti jači. Ovi dana sa odsluženja vojnog rokavraća se bivši prvi golman Nermin Bilanović, tako da će konkurencija za dres broj jedan biti znatno veća. Sviomaslinasta uniformu skida i raniji povremeni prvotimac Zikret Mehić, mladi brat trenutno najboljeg prvotimca prnjavorskog ligaša Mirsada Mehica. Jedino ljetno pojačanje Jadranko Sinanović ovih dana je potvrdio da će i dalje ostati u klubu i pored napora koje mu donosi svakodneвно putovanje iz Dervente, gdje živi i radi. Od ostalih fudbalera koji su jesenas nastupali jedino je najavio odlazak bek Brane Cvijanović, koji će od proljeća pojačati jesenjeg prvaka Druge opštinske lige, tim Lazine vode. Veterani Mujo Mešić i Nusret Hitić jarević još razmišljaju da li će definitivno objesiti kopačke o klin, ili će u narednoj polusezoni pomoći svojim drugovima.

B. RADULOVIĆ

ŠAH

POBJEDNIK HADŽIABDIĆ

PRNJAVOR — Povodom novembarskih praznika u Prnjavoru je u organizaciji Šahovskog kluba „Mladen Stojanović“ odigran tradicionalni turnir na kome je nastupalo 14 igrača. Nakon zanimljivih borbi prvo mjesto osvojio je prvokategorik Meludin Hadžić koji je sakupio 11,5 poena. Slijede Šahović sa 11,5, Hadžišelimović i Perić sa po 10, Karića sa 8 poenatid. Trojica prvoplasiranih dobili su od organizatora prigodne nagrade.

B.R.

ODBOJKA

PRVA SAVEZNA LIGA

KRAJINAMETAL NEZADRŽIV

Krajinametala - Spartak 3:0

Sportska dvorana Luke, Sudije: Prodanović (Osijek) i Branković (Rijeka) - odlični. Gledalaca: 2.500.

Rezultat u selovima 15:10, 15:3, KRAJINAMETAL: Tomić, Siose, Sušnjakar, Lubčić, Batičić, Bećiragić, Stupar, Kečalović, Bečić, Mujanović, Fajković, Turšić, SPARTAK: Marković, Jelić, Birkaš, Tešić, Šinčić, Šebić, Drakulić, Svirčev, Habinjak.

BIHAČ — Odbojkaši Krajinametal u susretu sa Spartakom iz Subotice igrali su veoma dobro i nisusu dozvolili nikakvo iznenađenje.

Gosti su samo u prvom setu i to na početku vodili sa 7:4, ali su Biščani uspjeli da ne gurnu izjednače rezultat nego i pređu u vodstvo i dobioju

D. MUTIĆ

FUDBAL

DRUGA SAVEZNA LIGA

S MUKOM JEDAN

BORAC — GOŠK JUG 1:0 (0:0)

STRIJELAC: Durgutović u 69. minuti; sudija: Balac (Jabuka) 8; Gradski stadion; gledalaca: 1.500; teren pogodan za igru, vrijeme sućano: žuti kartoni: Vranješ i Lupić

BORAC: Kuruzović 8, Gajić 7, Vranješ 6, Bilbija 7, Demirović 6, Špica 6, Lupić 5, (od 67. Durgutović 7), Nikolić 5, Bašić 7, Lemić 5, (od 70. Šimić -), Kovačević 6

GOŠK JUG: Cvjetković 7, Nikolić 6, G. Čogurić 6, Šeparović 7, (od 78. 2. Šimić -), Prka 7, Zunc 6, Glavina 7, Mladina 7, Krstović 7 (od 66. Rebac -), I. Šimić 6, N. Čogurić 7

BANJALUKA — Da ne mora pobijediti, uvijek bolji protivnik u nedjelju na Gradskom stadionu. Ekipe Borca savladala je dobar tim

Gošk Jugu tako za 90 minuta igre skoro da nije stvorila priliku za postizanje gola. Na drugoj strani, gosti su u nekoliko navrata ozbiljno za-

prijetili, na sreću Banjalučana raspoloženom golmanu Kutuzovicu, koji ima najviše zasluga što su bodovi ostali u Banjaluci

Odluka o pobjedniku pala je u 69. minuti. Samo što je ušao u igru umjesto Lupića Durgutović je mlatio čuvara mreže Dubrovača Cvjetkovića. Naime, Kovačević je izveo slobodan udarac, lopta je pogodila stativu, na prvom mjestu našao se Durgutović i gol je bio neminovno

Prvi su šansu da postignu gol imali fudbaleri Gošk Jugu. Predvođeni odličnim Šeparovićem i Mladinom već u 18. minuti izveli su dobru akciju, na kraju Mladina je šutirao glavom, a Kuruzović na jedvite jade loptu skrenuo u stativu. Nedugo, obrukali su se Goran Čogurić i Krstović koji su iz neposredne blizine u dvanaestoruci šutirali, tako da se golman Banjalučana još jednom istakao bravurnom intervencijom

Na drugoj strani, domaćin je stvorio prvu i jedinu zrelu priliku za gol na ovoj utakmici tek u 61. minuti. Prvo je Špica pogodio Cvjetkovića umjesto prazne mreže, potom je Lupić slabo šutirao, tako da je Cvjetković loptu uhvatio na samoj gol-liniji

Uzeir PASALIĆ

IZJAVE

Ivo Šeparović, fudbaler Gošk Juga:

Očekivali smo više od Borca, što je možda i uzrok našeg poraza. Naime, dasmo znali da su Banjalučani ovako slabi, čitavu utakmicu bi odigrali znatno ofanzivnije. Na kraju poraženi smo, ali naš domaćin nije stvorio ni jednu šansu za gol.

Amir Durgutović, strijelac jedinog gola:

Kada je Kovačević uputio loptu iz slobodnog udarca, činilo mi se da će odmah biti gol. Tako dasam se iznenadio kada je lopta od stative posla ka meni. Brzo sam reagovao i Cvjetković je bio nemocan. Dubrovčani su igrali zaista dobro.

OPROŠTAJ S POBJEDOM

RUDAR — SPLIT 2:1 (0:1)

STRIJELCI: Topić u 49. i Bihorac u 80. za Rudar, a Milardović u 40. minuti za Split. Sudija: Kličić (Banjaluka) 8. Gledalaca: 4000. Crveni karton Bekvalac (Rudar)

RUDAR: Radic 7, Turuntaš 7, Mršić 7, Mamula 6, Bekvalac 5, Parhamov 7, Topić 8, Stakić 6 (Kušnjugic 6), Bihorac 7, Bežurčić 6, Grabo 6 (Ostojić 6)

SPLIT: Nižetić 7, Pauk 6, Brančić 6, Plazibat 7, Vukušić 7, Borozan 6, Klarić 6, Burić 6, Milardović 7, Čakić 6, i Bogdanović 6

PRIJEDOR — Dobrom igrom u drugom poluvremenu i zasluženo pobjedom nad odličnim Splicanima. Rudar se na najljepši način oprostio u ovom prvenstvu od svojih vjernih navijača. Ali, odmah treba reći da je teškom mukom stigao do bodova, jer su gosti u prvih 45. minuta bili bolji partner na terenu. Obostrano fer i koraktan igra, na momente dinamičan fudbal, veća tehnička superiornost i zasluženo vodstvo gostiju, kao i dobro suđenje Kličića iz Banjaluke to su bile karakteristike prvog poluvremena

Domaći su u ovom periodu igrali pogrešno, sa bočnih pozicija su upucivali visoke lopte u kazneni prostor gostiju, gdje su dominirali Plazibat i Vukušić. Rudar je više napadao, ali je to činio dosta neorganizovano, stoper samo otak savalo

posao odličnim Splicanima. Pet minuta prije odlaska na odmor, tajac na stadionu Čakić se kao sito probio kroz nesigurnu odbranu domaćih i na položaju desne polutke

IZJAVE

Ivan Šangulin, trener Rudara:

Čestitam mojim igračima na visokom moralu. U drugom poluvremenu su igrali kako treba i to je odlučilo susret

Mile Vidak, trener Splita:

Rudar je iskoristio svoje šanse i zasluženo došao do bodova.

nesebično poslužio Milardovića, koji je strahovitim udarcem smjestio loptu na pravo mjesto

U nastavku susreta druga slika na terenu. Rudar je krenuo silovito, stalno je atakovao na protivnički gol i sve ozbiljnije ugrožavao sigurnog Nižetića. Svoju veliku nadmoćnost je krunisao već u 49. minuti, kada je Mršić uputio loptu na

protivnički peterac gdje je manirno rasnog strijelca reagovao Topić i domjerenim udarcem glavom savladao nemocnog protivničkog čuvara mreže. Koliko su „zeleno-crni“ u drugom poluvremenu bili bolji, najbolje ilustruje činjenica da su stvorili četiri povoljne šanse za postizanje gola da su u svim elementima nadigrali goste, čiji su fudbaleri samo četiri puta prešli centar. Oni su se grevitno branili, ali je njihov bedem postupio u 80. minuti: tada je Bihorac napravio prvu majstoriju u kaznenom prostoru gostiju i prize-

mljim udarcem primorao Nižetića da po drugi put pošalje loptu na centar

U posljednjim trenucima ovog teškog meča Bekvalac je nepotrebno udario Bogdanovića, a energično i Kličić se u jednom trenutku nijedvolumio. Centarhalfu Rudara je pokazao crveni karton

Zlatko ĐURIĆ

ĐURIĆ JUNAK UTAKMICE

SIBENIK — JEDINSTVO 0:0

SUDIJA: Vujković (Sombor) 8. Gledalaca: 1000. SIBENIK: Jovičić — Pauk 7, Nikulić 6, Virlačić 7, Matić 7, I. Petković 5 (Čapljin), Sorčić 5, (Pican), Maletić 5, Erceg 5, M. Petković 5

JEDINSTVO: Đurić 9, Biljuš 7, Sejdić 7, Samarđžić 6, Jušić 7, (Hadžić 6), Kasac 7, Vuković 5, (Martinović -), Čavčić 5, Arnaudović 5, Bajrović 7, E. Jušić 6

SIBENIK — Gosti su došli po bod i zasluženo su ga osvojili. Dvoboju Šibeničana i Biscana, protiv koji je u dosta nervoznoj i nestranoj igri oba protivnika Šibeničani su tokom

prepreka za sibienske napadace

Gosti su imali prvu i jedinu šansu u 46. minuti kada je odlični udarac Arnaudovića, golman Jovičić teškom mukom uspio zaustaviti

poluvremena Šibeničani su takode imali nekoliko šansi pogoditi centar za mrežu, ali se lopti na putu za mrežu uvijek ispružio odlični golman Đurić koji je i najzaslužniji za osvojeni bod u Sibeniku

Đorđe NIKOLIĆ

REZULTATI 16 KOLA BANJALUČKA Borac — GOŠK JUG 1:0. PRIJEDOR Rudar — Split 2:1. SIBENIK: Šibenik — Jedinstvo (BiH) 0:0. ZRENJANIN Proleter — Famos 1:1. ZADAR Zadar — Vrbas 3:1. SUBOTICA Spartak — Jedinstvo (Bc) 5:3. KOPER Kopre — Iskra 0:0. TREBINJE Leotar — OFK Kikinda 2:1. NOVI SAD Novi Sad — AIK 5:0

TABELA

1. Leotar	16	11	2	3	33	16	24
2. Spartak	16	9	5	2	30	15	23
3. Iskra	16	8	4	4	21	10	20
4. Budar	16	8	3	5	21	19	19
5. Novi Sad	16	8	2	6	33	19	18
6. Proleter	16	8	2	6	33	19	18
7. Šibenik	16	7	4	5	22	15	18
8. Jedinstvo (Bc)	16	7	2	7	24	29	16
9. Borac	16	6	4	6	21	26	16
10. Famos	16	3	8	5	19	19	14
11. GOŠK Jug	16	6	2	8	14	17	14
12. Koper	16	5	4	7	13	26	14
13. Vrbas	16	5	3	8	19	22	13
14. Jedinstvo (BiH)	16	3	7	6	14	19	13
15. AIK	16	5	3	8	8	19	13
16. OFK Kikinda	16	4	4	8	12	16	12
17. Zadar	16	4	4	8	16	22	12
18. Split	16	4	4	8	14	28	12

IDUĆE KOLO (Posljednje u jesenjem dijelu prvenstva) TITOV VRBAS — Vrbas — Borac, BIHAC, Jedinstvo — Spartak, KIKINDA OFK Kikinda — Rudar, BAČKA TOPOLA AIK — Proleter, HRAŠNICA Famos — Zadar, DUBROVNIK GOŠK Jug — Šibenik, BRČKO Jedinstvo — Koper, BUGOJNO Iskra — Leotar, SPLIT Split — Novi Sad.

PRVA SAVEZNA FUDBALSKA LIGA

REZULTATI 16. KOLA SPLIT: Hajduk — Budućnost 2:0, NIKŠIĆ: Sutjeska — Vardar 2:0, PRIŠTINA: Priština — Crvena zvezda 2:1, SARAJEVO: Sarajevo — OFK Beograd 3:0, MOSTAR: Velež — Sloboda 2:0, OSIJEK: Osijek — Željezničar 3:3, BEOGRAD: Partizan — Dinamo (Z) 3:2, NOVI SAD: Vojvodina — Rijeka 0:0, ZENICA: Čelik — Dinamo (V) 3:1.

TABELA

1. Partizan	16	10	5	1	29	13	25
2. C. Zvezda	16	10	3	3	32	13	23
3. Velež	16	9	3	4	29	19	21
4. Sarajevo	16	7	4	5	25	13	18
5. Hajduk	16	8	2	6	25	14	18
6. Sutjeska	16	8	2	6	27	22	18
7. Dinamo (V)	16	7	4	5	26	22	18
8. Priština	16	8	2	6	16	16	18
9. Dinamo (Z)	16	5	6	5	22	19	16
10. Osijek	16	6	4	6	17	19	16
11. Čelik	16	6	3	7	17	20	15
12. Sloboda	16	6	2	8	22	32	14
13. Rijeka	16	4	5	7	15	19	13
14. Vardar	16	5	3	8	24	35	13
15. OFK Beograd	16	5	2	9	19	35	12
16. Željezničar	16	4	4	8	28	37	11
17. Budućnost	16	5	0	11	21	28	10
18. Vojvodina	16	2	4	10	14	30	8

IDUĆE KOLO (Posljednje u jesenjem dijelu prvenstva): VINKOVCI: Dinamo — Hajduk, RIJEKA: Rijeka — Čelik, ZAGREB: Dinamo — Vojvodina, SARAJEVO: Željezničar — Partizan, TUZLA: Sloboda — Osijek, BEOGRAD: OFK Beograd — Velež, BEOGRAD: Crvena zvezda — Sarajevo, SKOPLJE: Vardar — Priština, TITOGRAD: Budućnost — Sutjeska.

SPORTSKA PROGNOZA

1. Hajduk — Budućnost	1
2. Sutjeska — Vardar	1
3. Priština — C. zvezda	1
4. Sarajevo — OFK Beograd	1
5. Velež — Sloboda (Tz)	1
6. Osijek — Željezničar	0
7. Partizan - Dinamo (Z)	1
8. Vojvodina — Rijeka	0
9. Čelik - Dinamo (V)	1
10. Trepča — Radnički (N)	0
11. Teteks — Pelister	1
12. Zadar — Vrbas	1
13. Koper — Iskra	0

KOŠARKA

PRVA SAVEZNA LIGA — ŽENE

PRVAK BEZ PROBLEMA

PARTIZAN — MLADI KRAJŠNIK 99:73 (51:42)

SUDIJE: Jovančić (Valjevo) i Tartalja (Zagreb). Hala sportova na Novom Beogradu, gledalaca: 300, slobodna bacanja: Partizan 31:22, Mladi Krajšnik 22:11. PARTIZAN: Nikolić 13 (2-2), Omerović 3 (2-1), Komnenović 32 (7-5), Krivokapić 27 (14-11), Krnjaja, Borell 5 (4-1), Majstorović 6, Cvaković 2 (2-2), Dekleva 2, Šimić 11.

MLADI KRAJŠNIK: Bogojević, Bročeta, Stojanović 6, Miličić 2, Juričić, Golić 44 (15-8), Ljubčić 4, Vuković 11 (5-2), Papić, Dulić 6 (2-1).

BEOGRAD — Aktualni državni prvak, Partizan, sigurnom i boljom igrom ubjedljivim rezultatom savladao je ekipu Mladog Krajšnika.

Beogradanke su od prvoga minuta bile u stalnom vodstvu, ne dozvoljavajući „maleni“ da ni jednog trenutka ugroze njihovu pobjedu. Domaćin je postupeno, iz minuta u minut povećavao svoju prednost, ali su Banjalučanke sve do 15. minute održavale koliko-toliko povoljan rezultat. U finishu prvoga poluvremena, dvije najistaknutije košarkašice Partizana Jelica Komnenović i Olivera Krivokapić postizju zaredom deset poena i svojoj ekipi obezbjeđuju solidnu prednost za nastavak. Već sredinom drugoga poluvremena sve je bilo odlučeno. Beogradanke su vodile rezultatom 77:56, a samo je za igru raspoložena Sladana Golić, uspjela ozbiljnije ugroziti koš Partizana i sprječiti prvaka da povećava svoju prednost. Kada je izgledalo da će domaćin završiti susret sa pobjedom od 20 poena razlike, u posljednjoj minuti koristi opuštenost banjalučkih košarkašica, postizje zaredom šest poena i konačan rezultat — 99:73.

U odnosu na prethodnu utakmicu sa Željezničarem, „malene“ su pružile bolju igru ali i ovoga puta osim Sladane Golić nije bilo košarkašice koja je mogla ozbiljnije ugroziti koš Partizana. U pobjedničkoj ekipi isticale su se Jelica

Komnenović i Olivera Krivokapić, a u Mladom Krajšniku pohvale zaslužuje Sladana Golić.

REZULTATI 8 KOLA BEOGRAD: Partizan — Mladi Krajšnik 99:73, ŠIBENIK Revija, Famos — Željezničar 83:72, SARAJEVO Bosna — Iskra Delta 83:74, KRAGUJEVAC Radnički — Jedinstvo Aida 75:82, BEOGRAD Crvena zvezda — Montbu 89:94, ZRENJANIN Sarvo Mihajlić — Vozdovac 79:83.

TABELA

1. I.D. Ježica	8	6	0	652	494	16
2. Partizan	8	8	0	675	562	16
3. Jedinstvo	8	7	1	573	526	15
4. Vozdovac (-1)	8	6	2	529	492	13
5. Bosna	8	4	4	605	637	12
6. Monting	8	3	5	626	636	11
7. Revija	8	3	5	597	619	11
8. M. Krajšnik	8	3	5	568	608	11
9. C. zvezda	8	2	6	604	650	10
10. Željezničar	8	2	6	568	620	10
11. S. Mihajlić	8	1	7	552	612	9
12. Radnički	8	1	7	540	643	9

SLJEDEĆE KOLO (7.12.) Mladi Krajšnik — Revija, Famos — Iskra, Delta, Ježica — Partizan, Vozdovac — Bosna, Jedinstvo Aida — Sarvo Mihajlić, Monting — Radnički, Željezničar — Crvena zvezda

REPUBLIČKA LIGA POBJEDA BUDI NADE

BORAC — INCEL — FAMOS 101:95 (49:46)

SUDIJE: Hurić i Plavčić (Doboj), Dvorana „borik“, gledalaca: 300. BORAC — INCCEL: Stojaković, Drijača 22, Taušan 2, Danilović, Bečić 13, Lisičić 4, Adamović 15, Vuković 17, Marić 10, Sojtarčić 19. FAMOS: Dedić 18, Učumbarlić 5, Rantić, Muzur, Babić 27, Tutun 10, Šabanović, Pržulj 22, Balić 8, Kovačević 2.

BANJALUKA — Tokom sredine drugoga poluvremena susret Borac — Incel i Famosa poprilo je odlike debitantske košarke, najbolje odlučivši Famos, nakon dosta mirne igre u prvom poluvremenu i potrdi čistih rezultata. U prvom četvrtinu izveo je završnu akciju, u 12. i 15. minuti kada je domaćin golove izveo rezultatom 32:27, da bi završio susret pobjedom 99:73. U posljednjim trenucima pred odlaskom na odmor, Borac je postizje zaredom šest poena i konačan rezultat — 101:95.

četiri minuta kasnije Musejin Sojtarčić ponovo dobio svoju ekipu u vodstvo — 83:82, a Ivica Marić u vodstvo povećao i kada je izgledalo da je susret odlučeno. Tehnički, greška u klupi domaćina donijela je nove greske, jer su gosti iskoristili šansu i trenutnu zbunjenost Banjalučana i prokrunirali rezultat u svoju korist — 85:89. Inak, tričar borisa Adamovića minut prije završetka susreta sve je odlučilo. Banjalučani su stekli neostiznu pobjedu od šest poena i osvojili dva dragocjena boda, koja su ih vratila u „kolo“ kandidata za titulu prvaka

E. G.

ODLUČIO MAJSTOROVIĆ

KOMBINAT KRAJINA — LOKOMOTIVA 89:84 (41:40)

SUDIJE: Sređanović i Aksamlija (Sarajevo), Dvorana „Luke“, gledalaca: 1.000. KOMBINAT KRAJINA: Miljuš 12, Majstorović 28, Mešić 11, Muminović, Zorić, Gračanin, Stupar, Oresković 10, Medenica 28. LOKOMOTIVA: Bogdanović 18, Avdalović 23, Kozul 17, Šakota 2, Vujović 18, Jurić 6, Crnogorac, Petković, Manigo, Bijelica.

BIHAC — Strahovnja domaćina od neopodnog ekipe Lokomotive pokazala su se opativnim. Mladićci su zadobili dosta namaka domaćinima, kojip je tek u finishu susreta uspjela pobjeda, i odvrem na poraz. Famosa ponovo izbio na čelo tabele.

Čepelin tokom susreta vodila se zjednačena borba, rezultatski neizvjesna, iako su košarkašice Kombinata Krajina posele mali prednost, ali tako dostiznu. Pobjednik je odlucen u finishu susreta.

REZULTATI 7 KOLA BANJALUKA Borac — Incel — FAMOS 101:95, BIHAC Kombinat Krajina — Lokomotiva 89:84, ZENICA Čelik — Mrakovica 105:82, ZVORNİK Drina — Iqman 85:86, TREBINJE Leotar — Novi grad 93:99, SARAJEVO Sarajevo — Jedinstvo Aida — igrano sinoc

TABELA

1. K. Krajina	7	8	1	670	609	13
2. Famos	7	5	2	675	593	12
3. Novi grad	7	5	2	629	594	12
4. Drina	7	5	2	603	569	12
5. Borac — Incel	7	4	3	622	581	11
6. Iqman	7	4	3	631	608	11
7. Čelik	7	4	3	637	608	11
8. Lokomotiva	7	3	4	604	635	10
9. Jedinstvo	6	3	3	548	550	10
10. Leotar	7	1	6	605	694	8
11. Sarajevo	6	1	5	471	574	7
12. Mrakovica	7	0	7	558	642	7

SLJEDEĆE KOLO (7.12.) Jedinstvo Aida — Borac, Incel, Famos — Kombinat Krajina, Mrakovica — Leotar, Drina — Sarajevo, Lokomotiva — Čelik

SVJETSKI KUP U SKIJANJU

POBJEDA PETROVIĆA — KRIŽAJ DRUGI

SESTRIERE (AP) — Jugosloven Rok Petrović osvojio je prvo mjesto u prvom slalomu ovogodišnjeg takmičenja za svjetski kup. Drugi je bio njegov zemljak Bojan Križaj, a treće mjesto je zauzeo Italijan Ivano Edalini.

Povodom
110-godišnjice
smrti
Svetozara Markovića
(1846-1875)

LUČONOŠA
SOCIJALIZMA
NA BALKANU

15

Piše: Adam
NINKOVIĆ

Svetozar Marković je živio, intelektualno se razvijao, otvarao i djelovao u Srbiji, sa izvjesnim borbama u inostranstvu, od 1846. - do 1875. godine. Suštinska karakteristika društveno-ekonomskog razvoja srpskog društva u to vrijeme je prirodna privreda i nastavak tzv. agrarnog kapitalizma, praćenog velikim socijalnim - klasnim diferencijacijama na selu, nestankom patrijarhalnih zadruga, razvojem gradova, jačanjem trgovačkog sloja društva, pojavom birokratije i oblika eksploatacije koji karakterišu ovaj društveno-ekonomski sistem.

Portret Sv. Markovića iz knjige "Znameniti Srbi XIX vijeka", Zagreb 1903.

Razvojem kapitalističkih društveno-ekonomskih odnosa formira se srpska buržoazija koja zastupa ideologiju liberalizma, nasuprot konzervativnim političkim strujanjima. Međutim, građanskom liberalizmu suprotstavljaju se šezdesetih i sedamdesetih godina prošlog vijeka u Srbiji - prvotno zagovornici ideja socijalizma, od kojih je najznačajniji upravo Svetozar Marković. Ideološko-političke prilike u vrijeme njegovog djelovanja su bile opterećene i nastojanjima za potpuno nacionalno oslobođenje od Turaka, pomoću drugih naroda u toj borbi, te raznim idejama o socijalnom razvoju nakon oslobođenja.

U takvim socijalnim uslovima srpsko društvo je nastavilo da ostvaruje svoje prosvjetiteljstvo (započeto djelovanjem Dositeja Obradovića), kulturni nacionalni preporod (inaugurisan borbom Vuka Karadžića za narodni jezik) i, napokon, da se interesuje za ideje liberalizma i socijalizma.

Rodonačelnik ideja socijalizma u Srbiji i šire - Svetozar Marković, u veoma teškom ali svijetlom, bogatom i plemenitom životu, intelektualno se razvijao i sticao ključna društveno-politička, naučna i filozofska saznanja svoje zemlje, uglavnom u Rusiji u Cihru. Marković je najviše naučio od ruskih revolucionarnih demokrata, posebno od Černiševskog, te od teoretičara socijalizma na Zapadu, posebno od Marksa.

Međutim, ovaj neumorni borac za dobro naroda imao je - pri usvajanju stranih ideja - uvijek na umu potrebe i mogućnosti razvoja srpskog naroda. On stvarno nije bio ni samo „ruski dak“ (Skerlić), pogotovo ne „nedoučeni dak“ (S. Jovanović), a naročito ne „pokojni Svetozar (Ljubomir Nedić), niti je, konačno, mogao biti marksist u današnjem smislu tog pojma - kako smatra (utisak je) Pisarek i neki naši teoretičari. Jer, činjenica je da su se idejni uticaji sa strane prelamali u Markovićevoj inteligentnoj i revolucionarnoj ličnosti tako da je on od stranih ideja, svojevrstnim sintezama, stvarao programe borbe za razvoj socijalizma u Srbiji i na Balkanu.

Neumorni tragalac za onim što je najprimjerenije maloj i zaostaloj Srbiji, ovaj socijalist je, pored navedenih, trpio donekle i uticaje anarhizma, posebno Bakunjinovog, te socijal-utopizma, a koristio je i starija učenja, npr. francuskog materijalizma, povezujući sve to sa vrhunskim dostignućima nauke, filozofije i kulture njegovog vremena.

Zasnovano na veoma širokoj antropološko-humanističkoj emancipatorskoj osnovi, Markovićevo djelo sadrži, uglavnom implicitno, filozofski sloj ideja i shvatanja (ontoloških, gnoseoloških, etičkih i estetičkih). U tom djelu čovjek se uzima kao najviša ljudska vrijednost, a društvu se postavlja zadatak da stvara uslove za svestran razvoj i slobodu, srećan život ljudi. Filozofska shvatanja o ovim pitanjima Marković je, uglavnom, usvajao i povezivao u cjelinu, formirajući tako svoj pogled na svijet kao teorijsko-idejnu osnovu praktičnog revolucionarnog djelovanja.

Filozofska pitanja Marković je razmatrao na jedan prilično šematizovan način konfrontacijom

Djelo trajnog značaja

- Nema sumnje da je djelo Svetozara Markovića izuzetno značajno, da spada u red naših najznačajnijih djela koja imaju kako istorijsku tako i aktuelnu vrijednost - Marković je imao vizionarski i revolucionaran koncept socijalizma, samoupravljanja i federalizma primjeren našim narodima

materijalističkih i idealističkih, odnosno ateističkih i teističkih shvatanja. Rezultat toga je njegov monistički materijalizam, koji je u osnovi mehanicistički, moda sa izvjesnim elementima „stihijne“ dijalektike. Taj pravac Marković je nazvao realni i dosljedno ga je zastupao u objašnjanju prirode, društva, čovjeka, saznanja, morala, umjetnosti.

Naglašavajući značaj materijalizma, ateizma i nauke, on je - pod uticajem prirodno-naučnog materijalizma XIX vijeka - priklasifikaciji nauke i određivanju mjesta filozofije, preuveličao značaj nauke za razvoj filozofije ne uočivši dovoljno jasno značaj filozofije za razvoj nauke. Istovremeno je preuveličao društveni karakter i značaj, te partitnost i revolucionarnost nauke. Ovaj nedostatak u njegovom, uže gledano, jednom filozofskom radu, u **Realnom pravcu u nauci i životu**, donekle je otklonjen njegovim idejama o društvu i čovjeku (koje imaju filozofsku dubinu), izloženim u drugim djelima npr. **Socijalizam ili društveno pitanje, Srbija i Istok**, i drugim.

Marković je posebno razvio svoja humanističko-etička shvatanja. I dok je u etičkoj teoriji (u rasvjetljavanju moralnog fenomena uopšte) bio opterećen - ograničen biologizmom, scientizmom i sl. on se u

Naslovna strana „Radničkog prijatelja“ sa nekrologom Sv. Markovića

objašnjanju moralne prakse (konkretnog života društva i čovjeka) približavao humanizmu marksističkog tipa (realnom humanizmu). Ipak, preneglašavajući značaj intelektualnog razvoja čovjeka, pa i značaj nauke, kulture i idejne nadgradnje u cjelini za razvoj društva i čovjeka, on je ispoljio i elemente istorijskog idealizma, što ga je odvelo u utopizam, konkretno u tezu da srpsko društvo može preskočiti kapitalistički poredak, te iz feudalizma preći u socijalizam.

U cjelini uzet, Marković je bio ograničen svojim vremenom i zanosom političkog i kulturnog djelovanja, pa su njegove filozofske (antropološko-etičke) ideje osrednjeg dometa. Za njegovo vrijeme bile su veoma progresivne. Posebno je značajno što je on u brojnim analizama konkretnih društvenih pojava ukazao na njihovu nemoralnu stranu, što je humanističko-etički kritikovao brojne negativnosti srpske buržoazije u usponu, pojave eksploatacije, birokratizma, ugnjetavanja siromašnih i nejakih, itd. U širokoj lepezi društvenih pojava koje je pravilno objašnjavao sa etičkog aspekta, sadržano je i njegovo zalaganje za emancipaciju žene i njenu ravnopravnost sa muškarcem.

Marković je posebno isticao etičku dimenziju rada. Dobro je zapazio moralne vrijednosti organizacije rada (života u cjelini) u patrijarhalnim zadrugama, te „nemoralnost“ velike podjele rada u kapitalizmu, prije svega u industriji. Pri tom je, nažalost, uzalud tražio puteve sa očuvanje patrijarhalnih vrijednosti. Povratak na staro bio je nemoguć.

U revolucionarnim nastojanjima za sveopšti preobražaj srpskog društva, posebno u zalaganju za novi razvoj njegove kulture, umjetnosti i književnosti, Marković se dotakao i nekih najopštijih pitanja estetike. Povod je bila kritika romantičarske poezije, propagiranje realizma u književnosti i zahtjev za snažan socijalni angažman pisaca.

Sve u svemu, doprinos Svetozara Markovića razvoju filozofije, u užem smislu gledano, je osrednji. U oblasti filozofije bio je, uglavnom, sakupljač, sintetičar, interpretator i popularizator tuđih ideja. Međutim, on je te ideje tako značajno ugrađivao u svoje cjelokupno djelo, u svoje socijalno učenje te političko, kulturno i uopšte društveno djelovanje - a posebno u borbu za pobjedu ideja socijalizma i samoupravljanja - da je postao jedna od najvećih naših ličnosti XIX vijeka i jedan od najznačajnijih anticipatora onog što danas ostvarujemo.

Na osnovu onog što je do sada istraženo, može se pouzdano reći da je Markovićevo djelo izuzetno značajno, da ide u red najznačajnijih djela koja imaju kako istorijsku tako i aktuelnu vrijednost. Sve to nalazi se, najkraće rečeno, u Markovićevoj vizionarskoj i revolucionarnom konceptu socijalizma, samoupravljanja i federalizma - primjerenim našim narodima.

U našem vremenu, kad ostvarujemo ideje socijalizma, samoupravljanja i federalizma, vrijednost Markovićeve ideje raste. Epohalno gledano - on je naš savremenik.

(Kra)

Zastava Ujedinjene omladine srpske

Djevojka je bila prilično energična i samouvjerenija, tako da Semi nije znao kako da započne razgovor. Razlika u godinama možda i nije bila prevelika, ali bilo je jasno da pripadaju različitim svjetovima. Razvukao je usta u nesiguran smijeh i pčeo da se poigrava burmom na desnoj ruci. Nekoliko trenutaka je vladala neprijatna tišina, a potom Semi odlučio da igra na jednu jedinu kartu. Iskreno joj je ispričao sve Lani, njejoj patnji i njegovoj želji da joj pomogne.

... Ne znam da li je traganje za istinom, pravo rješenje, ali osjećam moralnu obavezu da bilo šta uradim.

Semijeva priča je izazvala pravi efekat. S djevojičinog lica je nestao onaj izraz samouvjerenosti. Pognula je glavu i zagledala se u vrh svojih patika. Cijelo tijelo joj je sada djelovalo opušteno i umorno.

- Rej je bio dobar momak - prošaputala je jedva čujnim glasom. Imao je svojih bubica i ponekad mi je išao na nerve, ali znam da je obožavao Džoanu. Nikada se nije otkočio... nadam se da me razumijete. Uporno je gurao svoju šemu i društvu je u početku cičalo zbog toga, ali kasnije se sve promijenilo. Cijenili su ga.

Sarin, način izražavanja nije mu bio baš blizak, ali ju je ipak razumio. Prvi utisak obojnosti je nestao. Udobnije se uvadio u fotelju i pripalio cigaretu. Kradomice je posmatrao tu neobičnu, modernu djevojku. Ekcentričan izgled i govor bili su samo paravan, a možda i ne. Odjednom je poželio da joj postavi hiljadu pitanja, da je odmah, tog časa ogoli, upozna, jer pripadala je istoj generaciji kao i Rej. Kao i Rej, mlad i lijep,

KRIMI ROMAN U NASTAVCIMA (4)

R. POPINS

Začaran krug

koji je završio na pločniku prijavom zatvorskog kruga, a ko zna o čemu je maštao. Čemu se nadao, čemu je težio.

- I vi želite da otkrijete istinu - trže ga djevojičin glas. - Zar je se ne bojite... šta ako se potvrdi?

- Ništa! Tražicu istinu radi njesame, a kako će se ona kasnije odraziti na Lanu, namene... na naš život, ko zna.

- Dobro, kako hožete! - skoro je uzviknula, naglo ustavši. Više puta je energično klonila kosu s lica, zabacila ponosno ramena unazad i odlučno ga pogledala. Da prekinemo sa sentimentalnošću i sladunjivim sjećanjima.

- Odično - prihvati Semi. Izvadio je bilježnicu iz džepa i spustio je na krilo. - Postavljaću vam pitanja sbrda - zdola, nadam se da vam to neće smetati.

- Neće. Ali, nemojte se nadati da će vam ovaj naš razgovor mnogo pomoći. Ja sam Peparda poznavala samo preko Džoane, a s njom sam u vezi još od djetinjstva.

- Pa pošto vam je Džoana bila bliska prijateljica, sigurno vam je mnogo pričala o Reju? Vjerujem da znate kakvisu njihovu odnosi bili.

- Suviše komplikovani... puni kontradiktornosti. Džoana mi se povjeravala, to je tačno, ali ni dan danas mi mnogo toga nije jasno. Jedino znam da su oboje mrtvi... naglo je učitala i mrzovoljno odmahnila rukom. - Znam i to da ovo naše blebetanje i presiptanje iz šupljeg u praznog neće ništa promijeniti - dodade umorno. - Ali neka vam bude! ako Rej nije sredio Džoanu, znači da neki manijak još uvijek slobodno luta ulicama.

Semi je zahvalno pogledao i nasmijehio se. Bila je to djevojičina ponuda da se uhvate za jednu jedinu logičnu slamku, jer eventualno skidanje ljage sa Rejevog imena bilo je, pogotovo za Saru, mladu i oslobođenu msnogih dogmi i nekadašnjih moralnih vrijednosti, besmisleno.

- U redu, imamo slamku. Nastavite!

- Najvažnije je da shvatite da Rej nije pripadao našem krugu. Nikada se nije drogirao, bio je veliki čistunac i pobornik otrcane ideje" u zdravom tijelu zdrav duh". Ipak, ostaje paradoksalno da se zaljubio i vezao baš za Džoanu, koja je bila tako različita od nje. Davo bi gaznao, možda mu se više od ljubavi prema njoj, dopala ideja da glumi njenog spasitelja.

- Da li je istina da su se često svadali, da je umio da bude izuzetno grub prema njoj?

- Bila je to totalno iščašena veza. Ponašali su se ko dvije pobjesne zvijeri koje se koškaju i trve nad provalijom. Džoana je posljednim atomima svog razuma shvatila da je jedino Pepard može otrgnuti od droge i svega što ona donosi, ali bila je suviše zaglibila, da bi je on mogao bezbolno izvući.

Na stepeništu su se začuli nečiji spori, teški koraci. Sara je naglo učitala i prišla Semiju.

- Ovo je sigurno moj momak... Bolje je da odlepršate. Javiću vam se telefonom. I to ubrzo! Džoana je desetak dana pred smrću često navraćala kod mene... Bila je veoma uznemirena i pričala mi je da mora da posjeti šakale.

- Šakale? - ponovi Semi, podigavši upitno obrve, dok ga je Sara blago, ali odlučno gurala ka vratima.

- Cajkane! Cajkane!

Izašao je na hodnik i brzo potrčao uz stepenice, na sljedeći sprat, kako bi izbjegao susret sa Sarinim momkom. Vidio ga je samo s leđa kako ulazi u stan i s treskom zatvara vrata.

(Nastavice se)

**SOUR GIK „KOZARA“ BANJALUKA
OOUR „METALSKA“
BANJALUKA**

Na osnovu odluke Radničkog savjeta
OOUR-a „Metalna“ broj 3356-6 od 20.11.
1985. godine objavljuje se

LICITACIJA

1. Havarisano putničko vozilo marke „zastava 850“, proizvodnje 1981. godine
Početna cijena 50.000,00 dinara
2. Prikollica za putničko vozilo - havarisano
sa početnom cijenom 3.700,00 dinara.

Pravo učešća za licitaciju imaju pravna i fizička lica.

Učesnici na licitaciju polažu kauciju 10% od početne cijene vozila.

Porez na promet i ostale troškove oko prepisa snosi kupac.

Licitacija će se održati dana 5.12. 1985. godine sa početkom u 10,00 časova u krugu OOUR-a „Metalna“, ZIRO „1. maj“, Pilska br. 3.

Ukoliko se ne uspije prva licitacija, druga će se održati 9.12. 1985. godine u isto vrijeme i na istom mjestu.

Komisija za radne odnose RO „AIPK KOMERC“, OOUR „VELEPREHRANA“ Banjaluka, objavljuje

OGLAS

za popunu poslova i radnih zadataka na neodređeno vrijeme

1. DIPLOMIRANI EKONOMIST — PRAVNIK - 2 izvršioaca
2. MANIPULANT — SKLADIŠNI RADNIK - 2 izvršioaca

Pored opštih uslova za zasnivanje radnog odnosa, predviđenih zakonom, kandidati treba da ispunjavaju i sljedeće posebne uslove:

- pod rednim brojem 1. završen ekonomski fakultet, od čega jedan izvršilac sa završenim smjerom poslovne ekonomije a drugi sa završenim smjerom marketing,

- pod rednim brojem 2. završenih osam razreda osnovne škole.

Prijave sa dokazima o ispunjavanju uslova iz oglasa dostaviti na adresu: RO „AIPK KOMERC“, OOUR „VELEPREHRANA“, B. Luka, Dunavska 1c, u roku od 8 dana od dana objavljivanja.

Neblagovremene i nepotpune prijave neće se uzimati u razmatranje.

**AIPK RO „MLJEKARSKA INDUSTRIJA“
BANJALUKA**

Komisija za radne odnose
raspisuje

OGLAS

za prijem izvršioaca u radni odnos na neodređeno vrijeme

1. POMOĆNI SKLADIŠTAR - 2 izvršioaca
2. TRANSPORTNI RADNIK - 1 izvršilac

Pored opštih uslova za zasnivanje radnog odnosa, propisanih zakonom, prijavljeni kandidati treba da ispunjavaju i posebne uslove:

Pod 1. i 2. Da imaju završen II/I stepen osnovno obrazovanje i ispunjavanje uslova za rad radnika u prehrambenoj industriji, a što se utvrđuje posebnim pregledom neposredno prije stupanja na rad.

Prijave sa dokazima o ispunjavanju uslova dostaviti u roku 8 dana od dana objavljivanja oglasa u listu „Glas“ Banjaluka, na adresu: RO „Mljekarska industrija“, Banjaluka, M. Stojanovića 28.

Nepotpune i neblagovremene prijave neće se uzeti u razmatranje.

Izgled koji ne vara!

Da bi cigareta postala dobrim prijateljem pušača ona mora sumom svojih pozitivnih osobina nuditi potrošaču maximum zadovoljstva.

ARS ima prijatan ukus duvanskog dima, blagu aromu, pravilan odnos sagorjevanja

ARS je manje nikotina, smola i raznih kondenzata

ARS to je originalnost rješenja, atraktivnost i savremenost.

FDS
FABRIKA
DUVANA
SARAJEVO

**MAXIMUM
ZADOVOLJSTVA
PRUŽA VAM ARS**

**RUDNIK KAOLINA
„MOTAJICA“
BOSANSKI KOBAŠ**

Komisija za sprovođenje licitacije raspisuje treću

JAVNU

LICITACIJU

- za prodaju osnovnog sredstva

1. Prikollica za kamion „GOŠA“, nosivost 10 tona, godina proizvodnje 1983. nerabljena, reg. oznaka 18-01 PD.

Licitacija će se održati 12.12. 1985. godine sa početkom u 10 sati u krugu Rudnika.

Početna cijena iznosi 1.500.000 dinara.

Zainteresovani mogu pregledati prikolicu 11.12. 1985. godine od 8 do 10 sati u krugu Rudnika.

Prije početka licitacije sva zainteresovana lica dužna su uplatiti 10% od početne cijene na blagajni Rudnika.

Pravo na licitaciji imaju sva pravna i fizička lica.

Sa licem koje ponudi najvišu cijenu biće zaključen poseban ugovor.

**„ŠIPAD—RADNIK“
BOSANSKA GRADIŠKA
OOUR ŠG „POSAVINA“
BOS. GRADIŠKA raspisuje**

DRUGU

LICITACIJU

Za prodaju osnovnih sredstava

- Prodaje se vozilo TAM-2001 karavan, proizveden 1974. godine, u voznom stanju, BL-103-584.

Početna cijena 150.000,00 dinara

Licitacija će se obaviti dana 13.12. 1985. godine u 10,00 časova kod uprave OOUR-a u Bos. Gradišci, Ul. Vladeta Radića br. 10.

Pravo učešća na licitaciji imaju sva pravna i fizička lica koja prije licitacije uplate 10% od početne cijene vozila.

KUPAC snosi troškove prenoša.

Dana 2. decembra 1985. godine navršavaju se četiri godine od smrti naše drage

VESNE GURALJEVSKI

U ponedjeljak 2. decembra 1985. godine u 11,00 sati posjetićemo njen vječni dom, zaliti suzama i okтити cvijećem.

NJENI NAJMILIJ
056509

Tužnim srcem javljamo da je u četvrtak 28. novembra 1985. godine u 77. godini života preminula

MUNIRA SMILAGIĆ

Dženaza se obavila u petak 29. novembra 1985. godine u 15 sati u Stupnici.

OŽALOŠČENI:
sinovi: Kemal i Đemat; kćerke: Ismeta, Nerka, Emira, Azra, Harka, Fata i Emina; zetovi, snahe, unučad, prau-
nučad i ostala ožalošćena rodbina.

056510

Dana 30. novembra 1985. godine nakon kratke i teške bolesti u 55. godini života preminuo je naš dragi

ŠERIF (MUJE) SMILAGIĆ

Sahrana će se obaviti dana 2.12.1985. godine u 15 sati u Stupnici.
OŽALOŠĆENA PORODICA
074730

Dana 30.11.1985. godine u 49. godini života preminuo je naš dragi

DRAGOMIR VIĆENTIĆ

Sahrana će se obaviti 2.12.1985. godine u 14 sati na Novom groblju u Banjaluci

OŽALOŠĆENI: Supruga Anka, kćerka Gordana, sestra Olga i ostala mnogobrojna rodbina.
074731

Tužnim srcem javljamo svoj rodbini, prijateljima i poznanicima da je naša draga i nikad neprežaljena

ANTONIJA (rođena PLETIKOSA) MATOŠ

nakon duge i teške bolesti preminula 26.11.1985. godine u 24. godini života, a sahrana je obavljena 30.11.1985. godine na groblju „Sveti Marko“ u Banjaluci.

Zahvaljujemo kolektivu „VU „Romanija“, rođacima, prijateljima, komšijama i ostalim poznanicima koji nam priskočiše u najtežim trenucima.

OŽALOŠĆENI: Otac Branko, majka Janja suprug Željko, kćerka Dejana, sestre Renata i Ankica, te mnogobrojna rodbina i prijatelji.

074732

Dana 1. decembra 1985. godine navršilo se šest mjeseci od smrti našeg dragog supruga, oca, svekra i djeda

LUKE ČIČIĆ

iz Kobatovaca

OŽALOŠĆENA PORODICA
056508

TUŽNO SJEĆANJE

ANA GUBO

Dana 1. decembra 1985. godine navršava se tužna godina dana od smrti naše mile majke i bake

NJEZINI NAJMILIJ
056488

SAMOUPRAVNA INTERESNA ZAJEDNICA ZA PROSTORNO UREĐENJE I KOMUNALNE DJELATNOSTI Izvršni odbor BANJALUKA

Na osnovu tačke 13. člana 53. Statuta SIZ-a za prostorno uređenje i komunalne djelatnosti Banjaluka (Službeni glasnik opštine Banjaluka broj 3/85), člana 4. i 15. Odluke o kriterijima za učešće sredstava SIZ-a za upravljanje građevinskim zemljištem u realizaciji Programa mjesnih zajednica za komunalne radove (Službeni glasnik opštine Banjaluka broj 4/77), Izvršni odbor Skupštine SIZ-a za prostorno uređenje i komunalne djelatnosti na 13. sjednici održanoj 26. novembra 1985. godine, raspisuje

KONKURS

ZA UČE ŠĆE SIZ-a ZA PROSTORNO UREĐENJE I KOMUNALNE DJELATNOSTI BANJALUKA U REALIZACIJI PROGRAMA MJESNIH ZAJEDNICA SA URBANOG PODRUČJA GRADA BANJALUKE ZA KOMUNALNE RADOVE IZ PROGRAMA MJESNIH ZAJEDNICA ZA 1986. GODINU

Učešće SIZ-a za prostorno uređenje i komunalne djelatnosti Banjaluka (u daljem tekstu: Zajednica) u realizaciji Programa mjesnih zajednica sa urbanog područja grada Banjaluke (u daljem tekstu: Mjesna zajednica) za komunalne radove u 1986. godini utvrđuje se Programom uređivanja građevinskog zemljišta i komunalne djelatnosti sa finansijskim planom za 1986. godinu.

Sredstva Zajednice mogu se koristiti na principu „dinar na dinar“:

- za izgradnju sekundarne ulične vodovodne i kanalizacione mreže
- za presvlačenje kolovoza ulica asfaltom, i
- za izgradnju ulične javne rasvjete.

Za navedene radove učešće Mjesne zajednice je 1:1 (Mjesna zajednica dinar i Zajednica dinar).

Radovi, odn. objekti koje mjesne zajednice prijave na konkurs moraju biti saglasni urbanističkom planu grada Banjaluke, a za radove na izgradnji sekundarne vodovodne i kanalizacione mreže, treba pribaviti saglasnost KRO „Vodovod i kanalizacija“ Banjaluka.

Odobranjem sredstava Zajednice za radove na sekundarnoj mreži vodovoda i kanalizacije, ne obezbjeđuje se pravo priključka na ovu mrežu, vlasnicima odn. korisnicima objekata koji su izgrađeni nelegalno („divlje“) ukoliko ovakvu izgradnju nisu legalizovali kod nadležnog organa Skupštine opštine do dana otpočinjanja radova na uličnoj mreži.

II

Konkurs za odobrenje sredstava mjesnim zajednicama za 1986. godinu a u svemu prema odredbama Odluke o kriterijima za učešće sredstava Zajednice u realizaciji Programa mjesnih zajednica za komunalne radove otvoren je od **1. decembra 1985. godine do 28. februara 1986. godine.**

III

Pismenu prijavu na konkurs može dostaviti svaka mjesna zajednica sa urbanog područja grada Banjaluka u svemu prema Odluci o kriterijima za učešće sredstava Zajednice u realizaciji Programa mjesnih zajednica za komunalne radove (Službeni

glasnik opštine Banjaluka br. 4/77 od 15. juna 1977. godine).

IV

Uz pismenu prijavu na konkurs obavezno treba pored saglasnosti iz tačke I priložiti i sljedeće dokumente:

- kraći opis u kome treba naznačiti vrstu objekta, potrebu njegove izgradnje, broj korisnika (domaćinstava) itd.
  - odluku mjesne zajednice o učešću na konkursu,
  - potvrdu Opštinske komisije za urbanizam, saobraćaj i komunalne poslove SO Banjaluka da je objekat koji se prijavljuje na konkurs saglasan urbanističkom planu grada,
  - odluku mjesne zajednice o zavedenom samodoprinosu (ako je uveden) u novcu i radnoj snazi,
  - odluku o investicionoj izgradnji objekta,
  - odluku da će obezbijediti odgovarajući iznos sredstava za eventualne viškove i naknadne radove,
  - obavezu da će izvršiti predviđene radove u radnoj snazi ili izvršiti uplatu izvođaču u vrijednosti tih radova,
  - izvod od SDK da mjesna zajednica ima obezbijedena sredstva za ovu namjenu u visini novčanog učešća za taj objekat,
  - izjavu mjesne zajednice da će sama rješavati imovinsko-pravne odnose i da će ih riješiti prije početka radova,
  - izjavu vlasnika ovjerenu kod suda o pravu služnosti za vrijeme izgradnje i eksploatacije bez naknade, ukoliko se objekat prema dokumentaciji izvodi kroz privatno zemljište,
  - odluku organa upravljanja radne organizacije, ukoliko ona učestvuje u finansiranju izgradnje objekta.
- Ukoliko mjesna zajednica posjeduje investiciono-tehničku dokumentaciju dostaviće je takođe uz prijavu na ovaj konkurs.

V

Radi pomoći mjesnim zajednicama u kompletiranju i izradi investiciono-tehničke dokumentacije, kao i prijave, mogu se obratiti na Zavod za izgradnju Banjaluka, Sektor za gradsku infrastrukturu, Ulica Akifa Šeremeta D (Paskolina ciglana).

VI

Pismene prijave treba predati preporučeno poštom ili lično u roku iz tačke II ovog konkursa i to na sljedeću adresu:

ZAVOD ZA IZGRADNJU — BANJALUKA — Za Samoupravnu interesnu zajednicu za prostorno uređenje i komunalne djelatnosti — Banjaluka, Ulica Marije Bursać broj 4.

Prijave koje stignu poslije određenog roka iz tačke II ovog konkursa ili koje budu nekompletne neće se uzeti u razmatranje.

VII

Mjesne zajednice s urbanog područja biće obaviještene o rezultatu konkursa najkasnije do 31. marta 1986. godine.

Ovaj rok može biti pomjeren ukoliko se do 28. februara 1986. godine ne usvoji Program uređivanja građevinskog zemljišta i komunalne djelatnosti sa finansijskim planom za 1986. godinu.

Pomjerenje roka biće za onoliko dana koliko od 28. februara 1986. godine bude kasnije usvojen spomenuti Program.

VIII

Konkurs će se objaviti u listu „Glas“ i dostaviti će se svim mjesnim zajednicama s urbanog područja grada Banjaluka.

KOMUNALNA RADNA ORGANIZACIJA „4 JULI“ PRIJEDOR OOUR-a VODOVOD, GRAĐENJE I ODRŽAVANJE KOMUNALNIH OBJEKATA

Na osnovu člana 8. i 9. Pravilnika o radnim odnosima OOUR-a Vodovod, građenje i održavanje komunalnih objekata i odluke Komisije za radne odnose broj 01-4-177/85. od 20.11.1985. godine, objavljuje se

OGLAS

za popunu poslova i radnih zadataka — Referenta organa upravljanja u OOUR-a Vodovod, građenje i održavanje komunalnih objekata na određeno vrijeme do povratka radnice sa porodijskog odsustva — 1 izvršilac.

USLOVI: a) Završen, IV stepen stručne spreme za zvanje upravni ili administrativni tehničar.

b) Potrebno radno iskustvo od 6 mjeseci na istim ili sličnim poslovima.

Oglas otvoren osam dana od dana objavljivanja u dnevnom listu „GLAS“ Banja Luka.

Prijave sa potrebnim dokumentima dostaviti na adresu KRO „4 juli“ Prijedor — Komisiji za radne odnose, M. Tita 53.

Nepotpune i neblagovremene prijave neće biti razmatrane.

Komisija za radne odnose

OGLEDALO

IZA KULISA SAMITA U ŽENEVI

Nemir umirovljenika

Svakog prvog u mjesecu u dvorištu glavne pošte može se vidjeti neobičan prizor. Desetine starijih osoba oba pola gusto zbijeni pred staklenim vratima čekaju izlazak pismoša. Ti ljudi se ne nadaju pismima. Već odavno im niko ne piše, a ako u svojim poštanskim sanducima nešto i ugledaju, unaprijed znaju da se radi o nekakvom računu ili službenoj obavijesti. Ono što tako nestrpljivo iščekuju u betonskom dvorištu pošte su njihove mjesečne penzije. Ove ljude inače zovu umirovljenicima ili uživaoci-ma penzija, ali oni nisu ni mirni, a niti ne uživaju; uglavnom su napregnuti i zabrinuti. Pismoša izlaze kroz staklena vrata u grupama. Ni oni ne uživaju u onome što ih čeka. Oko svakog od njih smjesta se okuplja skupina penzionera poput jata sumornih ptica. U krajnje nategnutoj konstrukciji finansiranja njihovih životnih potreba svaka je minuta dragocjena, pa zato ne mogu sačekati još nekoliko sati do redovnog dolaska poštar na vrata stana. Taj veoma važni dan i čas, koji u svome žargonu nazivaju bogojavljenjem, čestitim penzionerima čini se beskrajno dalekim i zato se nastoje dočepati svojih mirovina odmah, nasamom izvoru. I gleda! Čim na jednim vratima pošte dobiju novac, oni obilaze zgradu, ulaze na glavni ulaz i te iste pare predaju službenici-ma na šalterima gdje stoji natpis UPLATA. Plaćaju svoje stanarine i druge obaveze. Lavovski dio njihovog novca, tek što je izišao iz pošte, munjevit se vraća nazad obiša-vši tek mali krug od jednih do drugih vrata. Iz ladice jednog poštanskog službenika do ladice drugoga te su pare samo za trenutak ugledaju svjetlost dana, u kratkom bljesku i gužvi poštanskog dvorišta.

Poslije toga dobri umirovljenici upućuju se dalje, ka tržnicama i trgovinama, čvrsto stišćući neznatne ostatke svojih mirovina, svjesni svih iskušenja i opasnosti koje ih čekaju na tom nesigurnom putu. U toj su bici oni izvježbani borci, komandosi cjenkanja, odiseji trgovina što su gluhi i slijepi na zamamne izazove nove odjeće, šnićli, cipela, limunova, i razne kolonijalne robe. Daleko je prvi, Sead SADIĆ

Regan hranio ribice

Izveštavajući o političkom događaju godine — ženevskom susretu američkog predsjednika Ronald Regana i generalnog sekretara CK KPSS Mihaila Gorbačova — mnogobrojni izvještaji novinskih agencija, dnevnih i nedjeljnih publikacija i radija i televizije potrudili su se da svjetsku javnost obavijeste i o čitavom nizu detalja, od kojih neki predstavljaju male kuriozitet. Prenosimo neke od tih informacija koje odslikavaju atmosferu za vrijeme „susreta godine“ u Ženevi

● Tek sada svjetska štampa prenosi detalje i zanimljivosti susreta Regana i Gorbačova u Ženevi: Iza kulisa političke scene tekao je život u kojem se dešavalo mnogo toga što svijet interesuje...

x x x

Za američko-sovjetski samit Ženeva je, kako su izvjestili mnogi reporteri, „obukla svoje najljepše ruho“. Posebna pažnja je bila poklonjena da sva dekorativna osvjetljenja u gradu budu uključena, pa su poznata Katedrala svetog Petra, Bogorodična bazilika čuvena Engleska bašta i svi ostali parkovi u Ženevi bili osvijetljeni reflektorima do dva časa poslije ponoći sve vrijeme dok su Regan i Gorbačov boravili u Ženevi.

da su starješine počasne garde dozvolili svojim gardistima polu minuta „voljno“ da protiraju promrzle ruke i pokušaju da se zagriju.

x x x

U čast samita radila je i poznata ženevska fontana, najveća u Evropi, koja baca dekorativne mlazove vode i do sto metara u visinu. Ova fontana se nalazi na obali ženevskog jezera, u blizini centra grada, i svake godine isključuje se krajem septembra. Ovoga puta i fontana je dobila „produženo radno vrijeme“ i blistala je punim sjajem.

štampu Nensi Regan koja je novinare obavjestila o ovom detalju.

x x x

Neki novinski izvještaji su istakli da je dolazak u Ženevu za predsjednika Regana bio „neka vrsta porodičnog posla“. Jer, pored toga što je sa predsjednikom doputovala i njegova supruga Nensi, u Ženevi je za vrijeme sovjetsko-američkog susreta na vrhu boravio i predsjednikov sin Ronald Regan mlađi - i to kao novinar, specijalni izvještac poznatog američkog „muškog“ časopisa „Plejboj“.

Ženevski dnevnik „LaSuis“ objavio je informaciju da je i Regan mlađi doputovao u Ženevu sa kompletnim obezbjeđenjem, što nije baš uobičajeno za novinske izvještace. Kada je došao u Međunarodni pres-centar da predasvoje novinarske akreditive, društvo su mu pravili dvojica korpulentnih tjelohranitelja.

U VELIKOJ BRITANIJI Spasena čast Big Bena

● to može da se desi — veliki sat na londonskom Taueru promijenio ritam otkucaja upravo u trenutku kada je ispred njega trebalo da prođe kraljica

Slavni big Ben, veliki časovnik na londonskom Taueru, nedavno je počeo da griješi i to u najnezgodnije vrijeme - samo nekoliko sati prije nego što je Kraljica sa pratnjom trebalo da prođe ispred njega.

Do kvara je došlo nepažnjom Boba Kertisa, jednog od ljudi koji održavaju Tauer. On je mjenjao pregorjelu sijalicu u prostoriji u kojoj je smješten ogromni satni mehanizam Big Bena, ali je uspio da padne sa ljestvica i to pravo u osjetljivi satni mehanizam. Četrdesetšestogodišnji Kertis je ostao nepovrijeđen, ali to se nije moglo reći i za najslavniji časovnik na svijetu.

Big Ben je počeo da se „neodgovorno ponaša“, na užas osoblja koje je očekivalo prolazak Kraljice. Kertis je pao tačno u osam časova i 47 minuta i uslijed udara Big Ben je odmah počeo da zvoni devet puta. Kada je bilo devet časova, časovnik je odzvonio — deset puta. Naravno, u međuvremenu su ručnjaci jedne londonske firme koja održava ovaj satni mehanizam već su uveliko bili u poslu i u 11 časova Big Ben se „urazumio“ odzvonio je jedanaest puta. Bilo je to samo četvrt sata prije prolaska Kraljice i njene pratnje. Čast slavnog časovnika je bila spasena bukvalno u posljednjem času.

U KINI Sveti bik iz svemira

Već stoljećima pripadnici budističke religije u Menčengu, gradiću u centralnoj Kini, običavaju jednu veliku gomilu stijena koja oblikom podsjeća na bika koji leži. Stijena se nalazi nedaleko od Menčenga i još prije više od 600 godina oko nje je izgrađen budistički hram nazvan „Hram gvozdenog bika“.

Nedavno su naučnici Univerziteta u obližnjem gradu Nankingu ispitali ovu neobičnu stijenu i utvrdili da je riječ o meteoritu koji je iz svemira pao na Zemlju prije više od hiljadu godina.

Kako javljaju strane agencije iz Pekinga, sve ovo se dogodilo u godini kojase pokineskom lunarnom kalendaru naziva Godinom bika.

x x x

Ženevu je za vrijeme samita zahvatio hladan talas i temperatura je tokom dana pala na dva do tri Celzijusova stepena iznad nule, a ledeni vjetar je doprinio da bude još hladnije. Gorbačov je, po dolasku u Ženevu, to prokomentarisao riječima: „Pa, ovde je hladnije nego u Moskvi!“ — dok je Regan prvu navalu reporterskih pitanja dočekaao komentarom: „Ovdje je veoma hladno“.

Određ švajcarske počasne garde od 62 odabrana vojnika bukvalno je promrzao na ženevskom aerodromu dok su čekali da stigne avion sa predsjednikom Reganom. Neposredno pred slijetanje Reganovog aviona, jedan vojnik se od hladnoće onesvijestio i hitna pomoć na nosilima ga je odnijela iz stroja. Tek on-

SATIRIKON

- Što je džep prazniji, udarci cijena po njemu više bole.
- Poltron kruži u obližnjim koji su ga lansirali.
- Lako je krojiti sudbinu onome kome je život uzao mjeru.
- Servisirane državne aparata plaća narod.
- Mala vrata uvećavaju one koji na njih ulaze.
- U hramu administracije ikone su zamijenjene portrelima birokrata.
- Nekima je život tužan jer su ga opjevali u kalani.

B. MITROVIĆ

NA SUDU

Pernati svjedok

Dvije zapadnonjemačke udovice vode pravi sudski rat već gotovo četiri godine da bi dokazale koja je od njih dvije vlasnik jednog papagaja.

Sud u zapadnonjemačkom glavnom gradu Bonu još od 1982. godine ne uspijeva da riješi da li je vlasnik papagaju po imenu Koko gospođa Greta Majer ili njena protivnica, gospođa Kristina Smit. Papagaj je te godine nekako umakao svojoj vlasnici Greti Majer i ona ga je nešto kasnije prepoznala kod Kristine Smit. Pošto gospođa Smit nije pristala da vrati papagaja tvrdeći da je to njena ptica, stvar je stigla pred sud.

Poslije mnogih saslušanja i preslušanja, sudija je došao na spasonosnu ideju: naredio je da se u sudnicu donese papagaj Koko. Ptica se prvo zbrunila, pogledala oko sebe, a zatim je progovorila: na opšte iznenađenje, Koko je počeo da imitira govor tužiteljke i to sa takvom vjernošću da dileme nije bilo. Sudija je odahnuo i donio presudu: da se Koko mora vratiti gospođi Majer.

SVIJET OKO NAS Brenerski trougao

Poznati planinski prelaz preko Alpa između Austrije i Italije, takozvani „Brenerski prelaz“ postao je neka vrsta evropskog „bermudskog trougla“, tvrdi italijanska policija. Prema informacijama iz Venecije, svake godine na ovom prelazu nestane oko dvije hiljade kamiona i drugih teretnih vozila koja prolaze ovom veoma frekventnom međunarodnom saobraćajnicom.

Italijanska policija ovu misteriju objašnjava aktivnošću više organizovanih pljačkaških bandi, koje operišu na „Brenerskom prolazu“. Pošto natovareni kamioni na ovom mjestu voze veoma sporo zbog velikog uspona, pljačkaši ih lako napadaju i otimaju Robu iz otetih kamiona pretovaraju u svoja vozila, a opljačkana vozila se zatim švercuju na bliski istok, gdje se prodaju za dobre pare.

MUZIKA Najmlađa zvijezda

Britanski pijanista Frederik Kempf postao je najmlađi solista londonske Kraljevske filharmonije koji je ikada svirao sa ovim poznatim orkestrom — ima samo osam godina.

Mali Frederik sviraoe Mocartov Klavirski koncert broj 12 22. decembra ove godine u svom rodnom mjestu Folkstounu. Kraljevskom filharmonijom dirigovaoe Artur Dejvison.

Ako niste znali

62

HELOH je pećina u Švajcarskoj koja je dugačka 147 kilometra. Njeni pojedini hodnici spuštaju se i na dubinu od preko 800 metara.

U kazuinu Knoke (Belgija) nalazi se luster s najvećim prečnikom, koji iznosi osam metara. Visina lusteru je sedam metara, a težina 37 tona. Na ovom lusteru-kolosu nalaze se mjesta za 1896 sijalica! Luster je izraden u fabrici u Muranu (Italija).

JEDAN od najčitanijih dječijih pisaca na svijetu Mark Tven rođen je prije 150 godina u gradu Florida, u saveznoj državi Misuri (SAD). Godišnjica rođenja tvorca Toma Sojera i Hakleberi Fina obilježena je nizom svečanosti. 4. avgusta ove godine, u njegovom rodnom gradu.

PREMA dosta pouzdanim podacima, glavne zaračene strane u drugom svjetskom ratu proizvele su, dok je rat trajao, oko 763 000 aviona. Britanci su u bitkama izgubili 79 281 avion, Amerikanci 79 265, Japanci 79 063. Računa se da je tokom drugog svjetskog rata poginulo oko 550 000 avijatičara.

NOBELOVA nagrada dosad je Međunarodnom crvenom krstu dodjeljivana tri puta: 1917, 1944. i 1963. godine.

MOSKOVSKI metro proteže se na 184 kilometra dužine, a raspolaže sa 115 stanica. Računa se da se svakodnevnim ovom saobraćajnicom preveze oko šest i po miliona putnika.

KENIJSKA žirafa može dostići visinu od šest metara. Ona je, istovremeno, najviši sisar na svijetu.

FRAK SVJETLA	GURA	ČETVRTI MJESEC	MOMENT	MORSKI SISAR	USJEVI KOJI SE SIJU U JESEN	NAGAO AVIONA ZAOKRET	ČASOV-NIČARI	MLADO OVCE	ŠEKSPIROVA TRAGEDIJA	LIČNA ZAMENICA	VEZNIK	PURAN	ZAKONI-TA VEZA MUŽA I ŽENE	BROJNA FORCIDICA AFRIČKIH JEZIKA	RADIJUS	HUNGKI VOVA	LJIK PROTIV MALARIJE
FUDBALER "HAI-DUKA"	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→
PONCVO IZVO-DITI	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→
DAVANJE ROBI LEŠEŠI IZGLEDE/KOLI, KRANINI	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→
LJILJAK	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→
AMERIČKA AVIO-KONFERAN.	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→

Rješenje iz prošlog broja (vodoravno): N, disperzija tečnosti, skordeon, „Teleoptik“, Mario, Ba, elektroni, Adam, Surinam, ser, C, ral, minival, brzaja.

IZJAVITE ZA ŠTAMPU

BANJALUKA

STANDARD OPADA

Milja Marinković, penzioner:
- Poskupljenja su kod nas postala svakodnevna pojava, pa mislim da je izlišno bilo šta reći. Standard stanovnika sve više opada, a neki jedva vezuju krajem. Ne znam dokle će ovako. Neznatna povećanja ličnih dohodaka i penzija su samo kap vode u moru.

RAZLIKE U NAGRAĐIVANJU

Sead Đinić, nastavnik:

- Nakon 20 i više godina rada u osnovnoj školi u Trnu dobio sam zaposlenje u školi u Vrbnju. Prelaskom iz jedne opštine u drugu moj lični dohodak je veći za čitav milion starih dinara. Čudno mi je da se u različitim društvenim zajednicama, zajednički cilj - vaspitanje mladih, posebno vrednuje, odnosno nastavnici se za isti posao različito nagrađuju.

PRIMIENITI ZAKON O PENZIONISANJU

Mira Radujković, medicinska sestra:
- Akcija oko upisivanja narodnog zajma za zapošljavanje dobra je i na taj način zaposliće se veliki broj stručnih kadrova. Međutim, trebalo bi biti i odjedan u primjeni zakona o odlasku u penziju svih onih koji su ispunili uslove. Na taj će se način još više povećati mogućnost zaposlenja nezaposlenih.

OBEZBIJEDITI SIGURAN PLASMAN

Olivera Ubavić, diplomirani mašinski inženjer:

- Radim kao inženjer u „Univerzal“ i mislim da su saznali uslovi da se moj kolektiv, koji je relativno mali, udruži sa nekim većim sistemom, srodne struke. Na taj način bio bi nam obezbijeden siguran plasman i mogli bismo duže da radimo jedan program, a ne da, tako reći, svakog časa mijenjamo lepezu proizvoda. Neki razgovori sa „Bratstvom“ iz Pucareva su na pomolu, pa oštaje da se vidi šta će biti.

ZANIMLJIVOSTI

Elektronsko oko astronauta

Do najvećeg kovitlanja vazduha dolazi na površini zemlje, pa zbog toga astronomi u cilju što oštrije slike odlaze sa svojim teleskopima sve više u planine. Teleskop francusko-kanadske opservatorije na Havajima ima prečnik ogledala od 3,6 metara i montiran je na preko 4.000 metara nadmorske visine. Pomoću njega se mogu razaznati objekti sa ugaonim dimenzijama od pola sekunde, što je skoro četiri hiljade puta manje od vidljivog mjesečevog prečnika. Međutim, i na ovoj visini postoji kretanje vazduha, zbog čega se sitni dijelovi razlijavaju. Zbog toga istraživači umjesto da fotografiju, sliku ovi je usmjeravaju u superosjetljivu telekameru. Njeni električni impulsi se šalju u kompjuter. Mašina je programirana tako da odbacuje vibrirajuće, maglovite signale, a postojani signali sa trajanjem manje od 0,25 sekundi se skupljaju od kadra do kadra i nakon sumiranja se dobija jasna i oštra slika. Na taj način su fiksirana nebeska tijela sa dimenzijama od 0,25 ugaone sekunde.

USAD

Pušačima pristup zabranjen

Stjuart Hening, saradnik Univerziteta u Arizoni, došao je do zaključka da pušači ne mogu da rade u fabrikama za proizvodnju mikroelektronskih integrisanih kola. Pomoću laserskog detektora ultramikroskopske prašine Hening je ustanovio da čak i nekoliko sati nakon pušenja jedne cigarete, čovjek izbacuje četrdeset puta više čestica prašine od nepušača. Ove čestice su sastavljene od sitnih kapljica pljuvačke, koje kod pušača utiču na odumiranje ćelija sluzokože usne duplje. Taložeći se na mikrokolima, ova prašina izaziva prekid njihovog rada. Nijedna od ispitanih filtera maski nije mogla u potpunosti da odstrani iz izdisajnog vazduha ova zagađenja, čiji je prečnik manji od mikrometra.

Dijabetes i nasljeđe

Kod djece očeva dijabetičara zavisnih od insulina postoji četiri puta veća opasnost da dobiju ovu bolest, nego kod djece čije su majke dijabetičare. Do ovog zaključka došli su američki istraživači iz centra za bolesti dijabetesa „Džoslin“ u Bostonu. Proučavajući slučajeve 419 potomaka 187 roditelja liječenih od dijabetesa u centru „Džoslin“, oni su otkrili da kod djece očeva - dijabetičara postoji 6,1 odsto mogućnosti da se pojavi bolest, dok kod djece čije su majke dijabetičare rizik od ove bolesti iznosi 1,3 odsto. Naučnici, međutim, za sada nisu u stanju da objasne vezu između razlike u polu i nasljednog faktora kod bolesti dijabetesa. „Znali smo da postoje izvjesne genetske komponente kod pacijenata - dijabetičara zavisnih od insulina. Međutim, dijabetes je genetski veoma komplikovan i ne postoje dobri genetski modeli koji bi ga objasnili“ - izjavio je dr Džejs Voram iz centra „Džoslin“ u Bostonu. Rezultati istraživanja tima stručnjaka iz centra „Džoslin“ objavljeni su u uglednom stručnom časopisu „Nju Ingland Džornal ov Medisin“.

RADIO-PROGRAM

BANJALUKA
PONEDJELJAK, 2. DECEMBRA

Od 5,00 do 9,00 JUTARNJI PROGRAM
RADIO—BANJALUKE
(5,30 VIJESTI,
6,00 Jutarnji Dnevnik RS,
7,30 Jutarnja hronika, 8,00 o sportu ponedjeljkom
8,30 VIJESTI)
12,00 do 14,00 - ZAJEDNIČKI PROGRAM RADIO—STANICA BIH
14,00 Početak programa
14,05 - NAJSLUŠANIJE PROTEKLE
NEDJEJJE
(Vijesti u 14,30, Oglasi i obavještenja u 15,00)
15,30 DNEVNIK
15,45 Intermeco
16,00 DNEVNIK RADIO—SARAJEVA
16,30 Magazin sedam
17,00 INCEL NA TALASU
17,30 VIJESTI
17,35 BISERI STAROGRADSKJE MUZIKE
18,00 ZAVRŠETAK PROGRAMA
OD 18,00 DO 01,00 — PRVI PROGRAM
RADIO—SARAJEVA

BOSANSKA GRADIŠKA

5,00 - 7,00 — JUTARNJI PROGRAM (Vijesti u 5,30 i 6,30)
12,00 - 14,00 - ZAJEDNIČKI PROGRAM RADIO—STANICA BIH (Susret na talasu)
14,00 - Početak emitovanja i najava popodnevnog programa
14,05 - Muzika - informacije - muzika
14,50 - Oglasi i obavještenja
15,00 - Zabavljaju vas domaći vokalno-instrumentalni sastavi
15,30 - IZ UDRUŽENOG RADA I MJESNIH ZAJEDNICA, Informativno-politička emisija
15,45 - Pjevaju vam...
16,00 - Dnevnik Prvog programa Radio-Sarajeva
16,30 - Sportski žurnal ponedjeljkom
16,55 - Vijesti
17,00 - Odjava i završetak popodnevnog programa

PRNJAVOR

Program emituje na srednjim talasima 1341 kiloherc i UKT 98,3 megaherca
12,00 - 14,00 - Zajednički program radio-stanica BIH
14,00 - Najava „Magazina 634“
14,03 - Vijesti
14,10 - Tema „MAGAZINA 634“
15,00 - Sportska panorama prnjavorske opštine
15,30 - Aktuelne informacije
15,40 - Hitovi Radio-Prnjavora - zabavna muzika
16,00 - Odjava programa

BOSANSKA DUBICA

11,00 - Najava i pregled programa
11,05 - Prijepodnevni magazin - sport i fizička kultura
12,00 - Susret na talasu
14,00 - Muzika koju smo rado slušali
14,30 - Vijesti
14,33 - Pjesma, Kolo, naokolo
15,00 - Novosti iz Jugotonovog džuhokva
15,30 - HRONIKA KOMUNE I UDRUŽENOG RADA
15,50 - Obavještenja i oglasi
16,00 - Odjava programa

JAJCE

Od 12,00 do 14,00 - ZAJEDNIČKI PROGRAM RADIO—STANICA BIH
14,00 - Najava programa
14,10 - Vijesti
14,15 - Na današnji dan
14,30 - EPP
14,45 - Narodna muzika
15,00 - Hitodrom - za ljubitelje inostrane muzike
15,30 - Hronika komunice
15,40 - Sve o sportu
16,00 - Odjava programa i preuzimanje dnevnika Prvog programa Radio-Sarajeva

BOSANSKI NOVI

12,00 - Zajednički program radio-stanica BIH
14,00 - I danas smo zajedno... (najava, vijesti i melodija dana)
14,10 - Muzika miliona
14,30 - Pop-folk skala (zabavno-muzički-kontakt program)
15,30 - Novosti dana i sportoskop (dnevno-informativni program)
15,50 - EPP-prospekt
16,00 - Dnevnik RSA i odjava programa

PRIJEDOR

12,00 - Zajednički talas
13,00 - Najava programa
13,02 - Vijesti
13,05 - Čestitke, želje, pozdravi...
14,00 - Sportski žurnal
14,45 - Muzika EPP
15,00 - Hronika dana
16,00 - Odjava programa

RADIO—SARAJEVO
ETNOMUZIKOLOGIJA

Dana 2. decembra 1985. godine počinje emitovanje ciklusa emisija pod naslovom „Drevno utradicionalnoj narodnoj muzici na jugoslovenskom prostoru“, u kojem objavljujemo radove jugoslovenskih etnomuzikologa saopštene na simpozijumu koji je održan u organizaciji II programa Radio Sarajeva - u okviru I vropske godine muzike - oktobra ove godine. Prva emisija ovog ciklusa donosi rad Andrije Gajković o „Dubočkim rusaljama“. Riječ je o veoma starom narodnom ritualu, padanju žena vjasklog porijekla u trans, ritualu u kojem je muzika igrala ključnu ulogu. Najnovija istraživanja su pokazala da se ovaj ritual danas održava u sasvim novoj izmijenjenoj formi, ali su zadržani pojedini stari elementi - magijske riječi, plesni korak i muzika. Urednik ciklusa: Miroslava Pulanović-Šošić.

INFORMATATOR

BANJALUKA

KOZARA — Ubica bez lica (američki, kriminalistički), u 11, 16, 18 i 20 sati.
VRBAS — Linija (američki, drama) u 16, 18 i 20 sati.

PALAS — velika sala - Teksaški renđer (američki, akcioni) u 10, 16, 18 i 20 sati, u 22 sata Bolero (američki, seksi); - mala sala - Ženski konvoj (francuski, avanturistički), u 16, 30, 18, 30 i 20, 30 sati, a u 10 sati američki dječiji crtani film Draga njuška Duška Dugouška.

DOM KULTURE

U 18 sati crtani filmovi za djecu, a u 20 sati prikazuje se film „Čovjek koji se ubio“.

NARODNO POZORIŠTE

Nema predstave.

DJEČIJE POZORIŠTE

Nema programa.

UMJETNIČKA GALERIJA

Dvanaesti jesenji salon.

BIBLIOTEKA

Odjeljenje u Domu radničke solidarnosti radi svaki dan, osim subote i nedjelje, od 7,30 do 19 sati.

Odjeljenje u Mejdanu radi svaki dan, osim subote i nedjelje, od 7,30 do 19 sati.

Odjeljenje u Budžaku radi ponedjeljkom i utorkom od 15 do 19, srijedom, četvrtkom i petkom od 10 do 15 sati.

MUZEJ BOSANSKE
KRAJINE

Stalna izložbena postavka Muzeja je otvorena svakog dana sem ponedjeljka od 9 do 15 sati. Subotom, nedjeljom i praznikom od 9 do 13 sati.

DEŽURNA APOTEKA

Noćno dežurstvo ima apoteka 1. maj u Ulici Vladimira Nazora 21, telefon 21-914.

DOM INA

Izložbe - Izbor dokumenata i fotografija.

U izloženom prostoru - „42 godine narodne vlasti“ - „U susret 13. kongresu“

U prizemlju
„Završne operacije za oslobođenje Jugoslavije“, izložba posvećena kozarskoj epopeji i 40 godina slohode.

VAŽNIJI TELEFONI:

SUP 92
Vatrogasci 93
Hitna pomoć 94
Bolnica 33-725 (stara lokacija) 138-111 (Paprikovac).
Autobuska stanica 45-355
Željeznička stanica 31-229
Taksi-stanica 22-222
Inspekcija 32-100
Dežurna inspekcija 32-354
Elektrobanjaluka 42-555
Servis za hitne popravke stanova 45-404
Atlas 31-995
Inex-turist 21-261
Putnik 43-900
Turist-biro 35-082
Slavnik Koper 31-113
Mladost BiH 39-835
Centar za obavještenja 985
Služba za interventne kvarove
„Vodovoda i kanalizacije“ tel. 40-811 i 40-815

POLASCI VOZOVA

Za Sarajevo: 056, (brzi), 02,00 (brzi) 06,07 (olimpik), 9,26 (brzi), 13,15 (brzi), 16,05 (brzi) i 18,10 (poslovni).

Za Zagreb: 01,11, 03,13, 04,12, 09,57 (poslovni), 15,06 i 16,22.
Za Beograd: 06,53 (poslovni), a od Rume se odvaja za Novi Sad), 10,01 (putnički do Doboja, iz Doboja brzi u 14,00), 14,50 (putnički do Doboja, iz Doboja u 17,32) 22,45 putnički do Doboja iz Doboja 01,38.

DOLASCI VOZOVA

Iz Sarajeva: 01,08, 03,00 (brzi), 09,55 (poslovni), 15,04 (brzi), 16,16 (brzi), 20,10 (poslovni).
Iz Zagreba: 00,42, 01,52, 13,12, 16,02 (brzi), 18,08 (poslovni), 21,42 (ubrznani).

Iz Beograda: 05,35, 08,25, 13,28, 16,16, 19,05, 21,57.

VANREDNI VOZovi

Svake nedjelje, BANJALUKA - MARIBOR u 13,25 - i DOBOJ - BANJALUKA - LJUBLJANA u 14,01.

POLASCI AUTOBUSA
IZ BANJALUKE

Za Zagreb: 01,20; 02,00; 03,00; 05,30; 06,00; 07,45; 08,30; 09,30; 11,00; 12,00; 12,40; 13,15; 14,30; 15,10; 15,20; 17,00; 18,15; 18,15; 19,24; 20,00; 22,00.

Za Beograd: 05,00; 06,00; 09,30; 15,00; 17,00; 23,00.

Za Ljubljanu: 01,20; 08,20; 12,00; 13,15; 15,10; 19,25 (za Poreč preko Ljubljane).

Za Sarajevo: 00,30, 08,00, 12,00, 00,45 (u prolazu u 10,00 13,35, 9 15,15).

Za Kranjsku Goru: 13,15
Za Tuzlu: 05,35 i 15,45

Za Dubrovnik: 20,20, 22,00, 24,00 (polasci u prolazu).
Za Mostar: 06,00 i 3,00 (preko

Bugojna, Prozora i Jablanice) 11,26 (u prolazu) 22,00, 00,24.

Za Bijeljino: u 11,00 (iz prnjavora u 12,15 i Dervente u 14,40 sati)

Za Novi Sad: u 13,00 (u 14,05 iz Prnjavora, iz Dervente u 14,40).

Za Derventu: 07,00, 09,00, 08,00 10,00, 11,00 12,00, 13,30, 17,00, 18,00.

Za Prijedor: 05,30, 05,36, 07,00, 07,30, 08,00, 09,15, 09,45, 10,15, 10,45, 11,45, 12,15, 13,30, 13,45, 15,30, 15,45, 16,45, 17,00, 18,15, 19,30, 20,15.

Za SRBAC: 06,56, 07,45, 09,15, 12,15, 12,30, 16,00, 17,15.

Za Kukulje TSBAC: u 6,15, a povratak iz Srpa u 11,00.

AUTOBUS NA RELACIJI BANJALUKA—LUŠCI—PALANKA u povratku saobraća preko PRIJEDORA umjesto BRONZANOG MAJDANA sa polaskom iz LUŠCI PALANKE u 05,45, SANSKOG MOSTA 06,35, i PRIJEDORA u 07,10 sati.

Za Rovinj: 19,25
Za Rijeku: 6,00, 07,45, 22,00.
Za Umag: 06,00.

Za Split: 06,40.
Za Šibenik: 07,30, 22,30 (subotom i nedjeljom).

SANSKI MOST: 10,15, 06,30, 12,15, 15,45.

BOSANSKA GRADIŠKA: Svakih pola sata

BOSANSKA GRADIŠKA

U Domu kulture 28. novembra u 19 sati prikazuje se film MOMCI IZ MAKSOVOG BARA, 29. novembra nema kino predstave, 30. novembra i 1. decembra u 10, 17 i 19 sati film Pijačakši svetog brda.

NARODNA BIBLIOTEKA u gradskom Domu kulture otvorena je ponedjeljkom i srijedom od 20 do 17 sati, a utorkom, četvrtkom i petkom od 10 do 14 sati. GRADSKA ČITALONICA u Bosanskoj Gradišci radi od 10 do 18 sati, a subotom od 7 do 13 sati.

Odjeljenje biblioteke u Novoj Topoli (u zgradi SUBNOR-a) radi ponedjeljkom, srijedom i petkom od 12 do 15 sati. Istim danima knjige se izdaju i u odjeljenju biblioteke u Orahovi (Domu kulture) od 17 do 20 sati.

Stalna izložba „Putevi pobjede“ otvorena je od 10 do 13 u Radničkom domu. U Spomen-domu „I epa Radić“ u Gornjim Podgradcima postavljena je izložba „Revolucionarna prošlost Gornjih Podgradaca“.

APOTEKA u Ulici maršala Tita broj 11 (telefon 813—130) radi od 7 do 19 sati. Otvara se u 21 sat za hitne slučajeve. Apoteka kod bolnice radi od 7 do 14 sati. Nedjeljom i praznikom apoteka radi od 9 do 11 sati, otvara se u 13, 16, 19 i 21 sat.

Medicinski centar u Bosanskoj Gradišci — 813—433.
Autobuska stanica u Bosanskoj Gradišci — 813—500.
Turist-biro 813—080.
Taksi — stanica 811—716
Elektro - Bosanska Gradiška — 813-344.

ČELINAC

U Domu kulture u 13 i 19,30 sati prikazuje se film KRVAVI AUTO—STOP.

Dežurna apoteka Doma zdravlja radi od 7 do 15 sati, osim subote, telefon 850-047. Hitna pomoć Doma zdravlja radi od 15 do 07. Dom zdravlja radi od 7 do 15 sati svaki dan osim nedjelje i državnih praznika. Telefon 850—015 — Narodna biblioteka „Ivo Andrić“ radi svaki dan od 7 do 15 sati, osim nedjelje i državnih praznika. Telefon 850—013. Autobuska stanica 850—139.

KOTOR — VAROŠ

Apoteka radi od 7 do 19 sati, a subotom od 7 do 24 sati. Hitna pomoć Doma zdravlja 880-001. Dežurna vatrogasna služba 880—104. Biblioteka radi od 7 do 19 sati.

LAKTAŠI

Nema kino-predstave.

Narodna biblioteka „Veselin Masleša“ radi od 7 do 15 sati, a nedjeljom ne radi. Hitna pomoć Doma zdravlja, telefon broj 830—250. Apoteka radi od 7 do 19 sati, subotom od 7 do 14 sati, telefon 830—030. Dobrovoljno vatrogasno društvo 830—006.

SKENDER—VAKUF

Biblioteka, pozajmno odjeljenje, radi svaki dan od 7,30 do 15,30 sati, a ponedjeljkom od 10 do 16 sati. Dom zdravlja radi od 7,30 do 15,30 sati. Telefon 890—611. Opštinski centar za obavještenje radi od 00 do 24 sata, telefon 890—620.

SRBAC

Apoteka 840—003. Dobrovoljno vatrogasno društvo 840—150. Biblioteka 840—038.

PRNJAVOR

Stanica za hitnu pomoć 860—190. SLP 860—001. Autobuska stanica 860—462.

DEŽURNA STRANA

DEŽURNA KAMERA

SUNCE IZMAMILO ŠETAČE

BANJALUKA, 1. decembra - Lijepo, sunčano vrijeme izmamilo je mnoge Banjalučane u šetnju. Oko četrnaest sati temperatura vazduha je bila 15,1 stepen Celzijusa, što bar, tako kažu meteorolozi, nije neuobičajeno za ovo doba godine. Ovaj kratki predah između zimskih hladnoća roditeljima

dobro iskoristili da povedu najmlađe u gradski park u igru. Stariji su zahvaljujući blagim decembarским sunčevim zrakama nakratko zaboravili na probleme s grijanjem i nabavkom ogrjeva.

Snimio R. PAVIČIĆ

U DUBROVNIKU

ZAVRŠEN FILM „TROMEDA“

DUBROVNIK, 1. decembra - (Tanjug) - U Dubrovniku je završeno snimanje dokumentarnog filma „Tromeda“ koji simbolizira saradnju, međusobno povezivanje i bratstvo i jedinstvo naroda i narodnosti južnih područja socijalističkih republika Crne Gore, Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Film je snimljen na osnovu dogovora rukovodstva društveno-političkih organizacija i setak opština koje su organizatori tradicionalnog zbora „Bratstvo-jedinstvo“ u Zubackim Ublima, u kojima je, početkom avgusta 1941. godine, na istorijskom sastanku komunisti donijela odluka o podizanju narodnog ustanka protiv okupatora.

BOSANSKA GRADIŠKA: UPIS ZA JAMA ZA ZAPOSŁJAVANJE

METALCI PREDNJAČE

BOSANSKA GRADIŠKA, 1. decembra - U bosanskogradiškoj komuni stalno se povećava broj kolektiva u kojim radni ljudi upisuju zajam za dopunsko zaposljavanje. Posljednjih dana novembra zajam je upisalo više od 120 radnika Tvornice metalnih proizvoda „Metal“ u ukupnom iznosu od preko pet miliona i 600 hiljada dinara, sa prosječnim ulogom od po 45 hiljada dinara. Upisnicima zajma u Bosanskoj Gradisci pridružili su se i svi zaposleni u Skupštini opštine, te radnici Osnovne zadružne organizacije u Novoj Topoli. Po jednu mjesečnu zaradu za otvaranje novih radnih mjesta dade i svih 30 radnika Tvornice mesno-kostanice brašna, kao i većina zaposlenih u Službi društvenog knjigovodstva.

V. SI

POSJETE

ARAFAT U ALŽIRU

ALŽIR, 1. decembra (KUNA—PUL) - Predsjednik PLO Jaser Arafat doputovao je danas u kratkotrajnu posjetu Alžiru da prati ishod alžirskih napora za objedinjavanje palestinskih potencijala.

Arafat je doputovao iz Bagdada gdje je predsjedavao sastanku Palestinskog centralnog savjeta.

VRIJEME

IZVJESTAJ REPUBLIČKOG HIDROMETEOROLOŠKOG ZAVODA BIH

SUNČANO

ZA BOSANSKU KRAJINU: U jutarnjim satima ponekoje magle, a preko dana malo oblaka i sunčano. Temperatura u daljem porastu i kreće se od 10 do 16 stepeni.

ZA BANJALUKU: Pretežno sunčano i toplo, najviša temperatura oko 16 stepeni.

ZA NAREDNA DVA—TRI DANA: Zadržaje se suho, pretežno sunčano i toplo, vrijeme.

VODOSTAJ: Una - Bihac 22 cm, malo mutna, temperatura vode 7,6 stepeni. Sana - Sanski most 184 cm, bistra, temperatura vode 7,7 stepeni. Vrbas - Banjaluk 125 cm, bistar, temperatura vode 7,6 stepeni. Na svim rijekama vodostaj u laganom porastu.

SVEČANO PROSLAVLJEN DAN REPUBLIKE U ZAPADNOM DIJELU BOSANSKE KRAJINE

UDARNIČKI I ZA PRAZNIK

BIHAĆ, 1. decembra - Radni ljudi i građani zapadnog dijela Bosanske krajine svečano i radno proslavili su 29. novembar, Dan Republike. Naročito svečano bilo je u Bihacu, gdje su održane mnoge prigodne manifestacije posvećene Danu državnosti BiH, Prvom zasjedanju AVNOJ-a i Danu Republike.

U svim radnim kolektivima na području cazinske opštine u toku praznika radilo se udarnički. U „Mediku“, Tvornici žičanih proizvoda „Cazinki“ i „Bosni“ svizaposleni našli su se za strojevima. I na području velikokladuške opštine u toku praznika radilo se udarnički. U proizvodnim pogonima velikokladuškog „Agrokomerca“, gdje je još u toku oktobra ispunjen ovogodišnji plan proizvodnje, zaposleni su radili za izvoz.

D. M.

NA BANJALUČKIM CESTAMA

DVIJE NESREĆE — DEVET POVRIJEĐENIH

BANJALUKA, 1. decembra - U dvije saobraćajne nesreće, koje su se dogodile na cestama u Banjaluci tokom prijedodnevna, teže je povrijeđeno sedam, a lakše dva lica.

Na raskrsnici ulica Milana Cvijetića i Majstorovića put, u naselju Budžak, jutros oko devet sati, iz neutvrđenih razloga, došlo je do sudara „škoda“, BL 109-206, kojom je upravljala Marinka Radman (20) iz Banjaluke i „zastave 750“, BL 939-92, za čijim volanom je bila Vera Morača (35) iz Banjaluke. U ovoj nesreći teško su povrijeđena oba vozača i Ljiljana Marić (20) saputnica Marinke Radman. Verin muž, Veljko Morača je lakše povrijeđen.

Samo dva sata kasnije dogodila se nesreća u Ulici Braće Barudžije, kod gostionice „Turist“. Prema izjavi sudije Đorda Stojakovića, „zastava 101“, BL 118-842, krećući se prema Jajcu, na krivini, prešla je na lijevu stranu i sudarila se sa „golfo“, BU 43-78, za čijim volanom je bio Boško Duvnjak (34) iz Bugojna, koji je teže povrijeđen. Pored Duvnjaka teže povrede zadobila je njegova supruga Marija (34), Marinko Pavlović (25) iz Borkovića kod Banjaluke i njegov saputnik Duško Višić (23) iz Piskavice. Lakše je povrijeđena Dijana Brnada (20) iz Bugojna, koja se vozila u „golfu“.

Teže povrijeđeni su zadržani naliječuju u KBC u Banjaluci, a istragao uzrocima nesreća je u toku.

M. D.

OD JUČE U PRIJEDORU

SKUPLJE GRIJANJE I VODA

PRIJEDOR, 1. decembra - Od danas će Prijedorčani skuplje plaćati grijanje i potrošnju vode, jer je na svojoj posjednoj sjednici Izvršni odbor SO Prijedor prihvatio zahtjeve Centralne toplane i OOUR-a „Vodovod“ da se cijene grijanja i korištenja vode povećaju za 48 i 19 odsto. Tako sada grijanje jednog kvadratnog metra u stambenom prostoru staje 72,56 dinara, a u poslovnom i školama 393,68 odnosno 306,20 dinara.

ZI. D.

ODLUKA RADNIČKOG SAVJETA „METALA“

POMOĆ — STO HILJADA

BOSANSKA GRADIŠKA, 1. decembra - Radnički savjet bosanskogradiške RO „Metal“ donio je na posljednjoj sjednici odluku da se uputi novčana pomoć porodicama nedavno nastradalih radnika zeničkog kolektiva „Premiz“. Novčana pomoć iznosi 100 hiljada dinara. Time su se bosanskogradiški metalci uključili u humanu akciju koju provodi Sindikat Rudarsko-metalurškog kombinata Zenica.

VI. SI

U DONJIM GALJIPOVCIMA KOD PRNJAVORA

DRUŠTVENI DOM NA DAR

PRNJAVOR, 1. decembra - U sklopu obilježavanja novembarških praznika juče je u Mjesnoj zajednici Donji Galjipovci otvoren savremeni društveni dom vrijedn 200 miliona dinara. Izgrađen je dobrovoljnim radom omladine i radnih ljudi i građana ove mjesne

zajednice. Na svečanosti, kojoj su pored mještana prisustvovali društveno-politički radnici opštine Prnjavor, kao i delegacija poljskog rada Boleslavica, govorio je Luka Pezer.

D. Č.

TV

PONEDJELJAK, 2. decembra

PRVI PROGRAM

- 17.20 - Pregled programa
- 17.25 - Vijesti
- 17.30 - Hronika Zajednice opština Visoko
- 17.45 - Mali šlager - emisija za djecu
- 18.15 - Bezbjednost saobraćaja - obrazovni program
- 18.45 - Pogram za mlade
- 19.15 - Crtani film
- 19.30 - Dnevnik II
- 19.55 - TV - spot
- 20.00 - Jure Franičević Pločar: - „Zadatak“ - drama
- 21.05 - Svet danas - spoljna politika
- 21.35 - Odabrani trenutak
- 21.45 - Dnevnik III
- 21.55 - Pregled programa za utorak

DRUGI PROGRAM

- 18.55 - Pregled programa
- 19.00 - Telespot
- 19.30 - Dnevnik
- 20.00 - Istraživanja - naučni program
- 20.50 - Studio 2
- 21.10 - Dinastija - serijski film
- 22.00 - Pregled programa za utorak

PRVI PROGRAM - 20,00 SATI

ZADATAK

drama

Zadatak grupe partizana je da na dogovoreno mjesto za razmjenu zarobljenika sprovede mladog domobranskog poručnika i slikara Karla. Grupa, međutim, upada u vatru neprijateljske zasjede. U tom okršaju preživjeli su samo domobranski poručnik i mlada partizanka, seoska djevojka Marija. Ona sada mora sama da izvrši zadatak. I tako, bespućen zimskog kamenjara započinje lutanje dvoje u svemu različitim ljudima...

Ovo je siže TV-filma „Zadatak“, za koji je scenarij napisao prema motivima romana „Mir“ Jure Franičevića - Pločara Saša Vojković, koji je i reditelj. Uloge tumače Sonja Savić, Božidar Alić, Stevo Krnjajić i Zdenko Jerčić.

GLAS

REDAKCIJA Ulica AVNOJ-a 93. Telefon: direktor i odgovorni urednik 34-417. Redakcija 37-979, 37-977, daktilografi 34-449. Oglasno u Ulici Veselina Masleše 13, telefon 34-448. Teleks 45-208 YU GLAS, OOUR Novinska djelatnost Banjaluka, žiro-račun broj: 10500-603-4106 kod SDK Banjaluka. Pretplata za SFRJ:

jednomjesečna 800 dinara, tromjesečna 2.400 dinara, polugodišnja 4.800 dinara, godišnja 9.600 dinara, samo za „Nedjeljni Glas“ 1.660 dinara godišnje. Pretplata za inostranstvo: jednomjesečna 1.600 dinara, tromjesečna 4.800 dinara, polugodišnja 9.600 dinara, godišnja 19.200 dinara, samo za „Nedjeljni Glas“ 3.320 dinara. Uplate na devizni račun broj: 10500-620-71000-552 kod Privredne banke Sarajevo, Osnovne banke Banjaluka. Riješenjem Republičkog komiteta za obrazovanje, nauku, kulturu i fizičku kulturu SR BiH broj 02-4153/82 „Glas“ je oslobođen plaćanja poreza na promet.